

Брюксел, 19 октомври 2018 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2018/0356(NLE)

13313/18
ADD 9

WTO 265
SERVICES 63
COASI 250

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-н Jordi AYET PUIGARNAU, директор
Дата на получаване:	19 октомври 2018 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2018) 691 final - ANNEX 6
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към предложение за Решение на Съвета за сключване на Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Социалистическа република Виетнам

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2018) 691 final - ANNEX 6.

Приложение: COM(2018) 691 final - ANNEX 6

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.10.2018 г.
COM(2018) 691 final

ANNEX 6

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

предложение за Решение на Съвета

**за сключване на Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и
Социалистическа република Виетнам**

Списък на специфичните ангажменти на Съюза

1. Списъкът на специфичните ангажменти на Съюза е определен в:
 - а) допълнение 8-А-1 (Специфични ангажменти относно трансграничното предоставяне на услуги);
 - б) допълнение 8-А-2 (Специфични ангажменти относно либерализирането на инвестициите); и
 - в) допълнение 8-А-3 (Специфични ангажменти в съответствие с раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел) от глава 8 (Либерализиране на инвестициите, търговия с услуги и електронна търговия)).
2. Допълненията, посочени в параграф 1, съставляват неразделна част от настоящото приложение.
3. За настоящото приложение се прилагат определенията на термините, предвидени в глава 8 (Либерализиране на инвестициите, търговия с услуги и електронна търговия).

4. При определянето на отделните сектори и подсектори на услугите в допълненията:

- а) „CPC“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, No 77, CPC prov., 1991);
- б) „CPC ver. 1.0“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, No 77, CPC ver. 1.0, 1998); и
- в) „ISIC rev. 3.1“ означава Международната стандартна отраслова класификация на икономическите дейности, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, No 4, ISIC REV. 3.1, 2002).

5. В допълненията, посочени в параграф 1, се използват следните съкращения за Европейския съюз и неговите държави членки:

EU	Европейски съюз, включително всички негови държави членки
AT	Австрия
BE	Белгия
BG	България
CY	Кипър
CZ	Чешка република
DE	Германия
DK	Дания

EE	Естония
EL	Гърция
ES	Испания
FI	Финландия
FR	Франция
HR	Хърватия
HU	Унгария
IE	Ирландия
IT	Италия
LT	Литва
LU	Люксембург
LV	Латвия
MT	Малта
NL	Нидерландия
PL	Полша
PT	Португалия
RO	Румъния
SE	Швеция
SI	Словения
SK	Словакия
UK	Обединеното кралство

Специфични ангажименти относно трансграничното предоставяне на услуги

1. В списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, са посочени секторите на услугите, либерализирани съгласно член 8.12 (Списък на специфичните ангажименти), и ограниченията под формата на резерви по отношение на достъпа до пазара и националното третиране, приложими към услугите и доставчиците на услуги от Виетнам в тези сектори. Списъкът на ангажиментите съдържа следните елементи:
 - а) първа колона, в която са посочени секторът или подсекторът, в рамките на който Съюзът поема ангажимента, и обхватът на либерализацията, към която се прилагат резервите; и
 - б) втора колона с описание на приложимите резерви.
2. Не се поемат задължения относно трансграничното предоставяне на услуги в попадащите в обхвата на настоящото споразумение сектори или подсектори, които не са посочени в таблицата в настоящото допълнение.

3. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара или националното третиране по смисъла на член 8.10 (Достъп до пазара) и член 8.11 (Национално третиране). Дори и да не са посочени в таблицата в настоящото допълнение, посочените мерки (като например изискването за получаване на лиценз, задълженията за предоставяне на универсална услуга, изискването за получаване на признаване на квалификациите в регулираните сектори и изискването за полагане на специални изпити, в т.ч. езикови изпити) при всички положения се прилагат към услугите и доставчиците на услуги от Виетнам.
4. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не засяга възможността за осъществяване на трансграничното предоставяне на услуги, предвидено в член 8.2 (Определения), буква к), в определени сектори и подсектори на услугите, нито съществуването на държавен монопол и изключителни права съгласно списъка на ангажиментите относно либерализирането на инвестициите, съставен в допълнение 8-А-2.
5. В съответствие с член 8.1 (Цели и приложно поле), параграф 6 списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерките във връзка със субсидии, предоставени от някоя от страните.

6. Правата и задълженията, произтичащи от списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, нямат непосредствено действие и не предоставят пряко никакви права на отделни физически лица или правни образувания.
7. Съюзът поема ангажименти, разграничени по държави членки, когато е приложимо.
8. От съображения за правна сигурност се уточнява, че за Съюза задължението за предоставяне на национално третиране не включва изискването за включване на физически лица или правни образувания от Виетнам в обхвата на третирането, предоставяно в определена държава членка по отношение на физически лица или правни образувания от друга държава членка съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз, или съгласно мярка, приета съгласно посочения договор, включително прилагането ѝ в държавите членки. Такова национално третиране се предоставя единствено на правни образувания от Виетнам, които са установени в съответствие със законодателството на друга държава членка и имат седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност в тази държава членка, включително установените в Съюза правни образувания, които са притежавани или контролирани от лица с национална принадлежност на Виетнам.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Недвижими имоти За начини 1 и 2 Във всички държави членки, освен в AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, IE, IT, LT, MT, PL, RO, SI, SK: няма. В AT: при придобиването, покупката, наемането или оперативния лизинг на недвижими имоти от чуждестранни физически лица и правни образувания се изисква разрешение от компетентните регионални органи (<i>Länder</i> — федерални провинции), които вземат предвид факта дали са засегнати или не съществени икономически, социални или културни интереси. В BG: чуждестранни правни образувания и чуждестранни граждани с постоянно пребиваване в чужбина могат да придобиват собственост върху сгради и ограничени права на собственост¹ върху недвижими имоти с разрешение на Министерството на финансите. Изискванията за разрешение не се отнасят за лица, направили инвестиции в България. Чуждестранни граждани с постоянно пребиваване в чужбина, чуждестранни правни образувания и дружества, чуждестранното участие в които осигурява мнозинство при вземането на решения или блокира вземането на решения, могат с разрешение да придобиват права на собственост върху недвижими имоти в специфични географски райони, определени от Министерския съвет. В CY: нелиберализирани. В CZ: земеделските и горските земи могат да се придобиват само от чуждестранни физически лица и правни образувания с постоянно пребиваване в Чешката република. Към земеделските и горските земи, които са държавна собственост, се прилагат специални правила.

¹ Българският закон за собствеността признава следните ограничени права на собственост: право на ползване, право на строеж, право на надстройкаване и сервитути.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В DK: прилагат се ограничения по отношение на закупуването на недвижими имоти от непрестигаващи физически и юридически лица. Ограничения се прилагат и по отношение на закупуването на земеделски имоти от чуждестранни физически или юридически лица. В EL: съгласно Закон № 1892/90 гражданите, които желаят да придобият земя в пограничните райони, трябва да получат разрешение от Министерството на отбраната. Според установената административна практика разрешението се предоставя лесно в случай на преки инвестиции. Във FI (острови Оланд): ограничения по отношение на правото на физическите лица, които не притежават местно гражданство на островите Оланд, и на правните образувания да придобиват и притежават недвижимо имущество на островите Оланд без разрешение от компетентните органи на тези острови. Ограничения по отношение на правото на установяване и на правото на предоставяне на услуги от физически лица, които не притежават местно гражданство на островите Оланд, и от правни образувания без разрешение от компетентните органи на островите Оланд. В HU: прилагат се ограничения по отношение на придобиването на земя и недвижими имоти от чуждестранни инвеститори¹. В IE: за придобиването на всякакви права върху земя в Ирландия от национални или чуждестранни дружества или от чуждестранни граждани е необходимо предварителното писмено съгласие на Комисията за поземлени имоти. Ако съответната земя е предназначена за ползване за промишлени цели (различни от земеделие), това изискване отпада след издаване на съответно удостоверение от Министерството на предприятията, търговията и трудовата заетост. Това законодателство не се прилага за земи, разположени в границите на градовете и населените места. В IT: покупката на недвижими имоти от чуждестранни физически лица и правни образувания е предмет на условие за реципрочност. В LT: нелиберализирани по отношение на придобиването на земя². В MT: продължават да се прилагат изискванията на малтийското законодателство и малтийските разпоредби по отношение на придобиването на недвижимо имущество.

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите ангажименти в рамките на ГАТС.

² По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите ангажименти в рамките на ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В PL: за придобиването, пряко или непряко, на недвижими имоти от чуждестранни лица (чуждестранни физически или юридически лица) е необходимо разрешение. Нелиберализирани по отношение на придобиването на държавна собственост (т.е. разпоредбите, уреждащи процеса на приватизация). В RO: физически лица, които не притежават румънско гражданство и не пребивават в Румъния, както и юридически лица, които не са учредени по румънското законодателство и чието седалище не е в Румъния, не могат да придобиват собственост върху каквито и да било поземлени парцели посредством актове <i>inter vivos</i>. В SI: правни образувания, установени в Словения с чуждестранно капиталово участие, могат да придобиват недвижими имоти на територията на Словения. Клоновете¹, установени в Словения от чуждестранни лица, могат да придобиват само недвижими имоти (освен земя), необходими за упражняването на стопанските дейности, за които са установени. В SK: прилагат се ограничения по отношение на придобиването на недвижими имоти от чуждестранни физически и юридически лица. Чуждестранните лица могат да придобиват недвижими имоти чрез учредяване на словашки юридически лица или чрез участие в съвместни предприятия. Нелиберализирани по отношение на земята.

¹ Според Закона за търговските дружества установените в Словения клонове не се смятат за правни образувания, но по отношение на тяхната дейност третирането е същото, както за дъщерните дружества, което е в съответствие с член XXVIII, буква ж) от ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
БИЗНЕС УСЛУГИ	
А. Професионални услуги	
а) Правни услуги (СРС 861) ¹ , с изключение на правни консултации и услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване, предоставяни от юристи, които имат обществени функции, например нотариуси, „huissiers de justice“ или други „officiers publics et ministériels“.	За начини 1 и 2 В AT, EL, ES, LT, MT, SK: за упражняване на професията в областта на вътрешното право — правото на Съюза и на държава членка — се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за национална принадлежност. В CY: за пълноправното членство в адвокатската колегия се прилагат условие за национална принадлежност и изискване за пребиваване. Само адвокати, вписани в адвокатската колегия, могат да бъдат съдружници, собственици на дялове/акции или членове на съветите на директорите на адвокатско дружество в Кипър. В BE, FI, LU: за пълноправното членство в адвокатската колегия, необходимо за предоставяне на услуги по процесуално представителство, се прилагат условие за национална принадлежност и изискване за пребиваване. В Белгия се прилагат квоти за явяване пред „Cour de cassation“ по дела, които не са наказателни.

¹ Включва услуги по предоставяне на правни консултации, услуги по процесуално представителство, услуги по арбитраж и помирение/медиация, както и услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване. Предоставянето на правни услуги е разрешено единствено по отношение на международното публично право, правото на Съюза и на всяка юрисдикция на мястото, където доставчикът на услугата или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и също както предоставянето на друг вид услуги, то подлежи на изискванията и процедурите за лицензиране, приложими в държавите — членки на Съюза. За юристите, предоставящи правни услуги във връзка с международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за лицензиране може да са, *inter alia*, под формата на местни етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), изисквания към застраховката, единствено регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчен режим за приемане в адвокатската колегия на приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и съдебен или служебен адрес в приемащата държава. Правните услуги по въпросите на правото на Съюза по принцип трябва да се предоставят от или чрез правоспособен адвокат, членуващ в адвокатска колегия в държава — членка на Съюза, действащ от свое име, а правните услуги по въпросите на правото на конкретна държава — членка на Съюза, — от или чрез правоспособен адвокат, членуващ в адвокатската колегия на тази държава членка, действащ от свое име. Ето защо, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в Съюза, може да е необходимо пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на Съюза, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на Съюза и националното процесуално право. Въпреки това в някои държави — членки на Съюза, се разрешава чуждестранни адвокати, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е гражданин или принадлежи на държавата, в която този адвокат има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В BG: вьетнамски адвокати могат да представляват само лица с вьетнамска национална принадлежност при условие за реципрочност и в сътрудничество с български адвокати. За свързани с правна медиация услуги се изисква постоянно пребиваване. Във FR: за достъпа на юристите до професията „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>“ и професията „<i>avocat auprès du Conseil d’Etat</i>“ се прилагат квоти и условие за национална принадлежност. В HR: нелиберализирани по отношение на упражняването на хърватското право. В HU: за пълноправното членство в адвокатската колегия се прилагат условие за национална принадлежност и изискване за пребиваване. Обхватът на правните дейности на чуждестранните юристи се ограничава до предоставяне на правни консултации. В LV: за положилиите клетва адвокати, за които е запазено правото на процесуално представителство по наказателни производства, се прилага изискване за национална принадлежност. В DK: предлагането на услуги по предоставяне на правни консултации е запазено за адвокати, които притежават датски лиценз за упражняване на дейност, и за адвокатски кантори, регистрирани в Дания. За получаването на датски лиценз се изисква да се положи датски изпит по право. В SE: за членство в адвокатската колегия, необходимо единствено за използването на шведското звание „<i>advokat</i>“, се прилага изискване за пребиваване.
Б) 1. Счетоводни услуги и водене на счетоводни книги (CPC 86212, различни от одиторски услуги, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	За начин 1 Във FR, HU, IT, MT, RO, SI: нелиберализирани. В AT: прилага се условие за национална принадлежност за представителството пред компетентните органи. В CY: достъп се предоставя след тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието на заетостта в подсектора. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	За начин 1 В BE, BG, CY, DE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, UK: нелиберализирани. В AT: прилага се условие за национална принадлежност за представителство пред компетентните органи и за извършване на одитите, предвидени в конкретни австрийски закони (напр. в Закона за съвместните акционерни дружества, Закона за фондовата борса, Закона за банковата дейност и др.). В HR: чуждестранните одиторски предприятия могат да предоставят одиторски услуги в Хърватия само ако са установили клон на нейна територия. В SE: само одитори, одобрени в Швеция, могат да извършват услуги по задължителен одит по отношение на някои правни субекти, включително на всички дружества с ограничена отговорност, и по отношение на физически лица. Само одитори, одобрени в Швеция, и регистрирани публични счетоводни дружества могат да притежават дялове или да се сдружават в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). За получаване на одобрение се изисква пребиваване в ЕИП или в Швейцария. Званията „одобрен одитор“ и „правоспособен одитор“ могат да бъдат използвани единствено от одитори, одобрени или получили правоспособност в Швеция. Одиторите от сдружения за икономическо сътрудничество и някои други предприятия, които не са сертифицирани или одобрени счетоводители, трябва да пребивават в ЕИП, освен ако правителството или правителствен орган, назначен от правителството, се произнесе другояче по отделен случай. Задължителният одит в дружества, регистрирани за борсова търговия, и в дружества, надхвърлящи определени граници по отношение на оборота, общата стойност на активите и броя на наетите лица, трябва да се извършва от публични одитори с правоспособност в Швеция. За получаване на правоспособност или одобрение се изисква пребиваване в ЕИП или в Швейцария. Само одитори, одобрени в Швеция, и регистрирани публични счетоводни дружества могат да притежават дялове или да се сдружават в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). Званията „одобрен одитор“ и „правоспособен одитор“ могат да бъдат използвани единствено от одитори, одобрени или получили правоспособност в Швеция. Одиторите на кооперативни стопански сдружения и на някои други предприятия, които не са сертифицирани или одобрени счетоводители, трябва да пребивават в ЕИП. Компетентният орган може да предостави изключения от това изискване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В LT: одиторският доклад трябва да е изготвен съвместно с одитор, който има разрешение да упражнява професията в Литва. За начин 2 Няма.
в) Консултантски услуги в областта на данъчното облагане (CPC 863) ¹	За начин 1 В AT: прилага се условие за национална принадлежност за представителството пред компетентните органи. В BG, MT, RO, SI: нелиберализирани. В CY: разрешение се дава след тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието на заетостта в подсектора. В CZ: услугите в областта на данъчното облагане може да се предоставят от физически лица само когато те са регистрирани в списъка на одиторите при Камарата на данъчните консултанти или в Камарата на одиторите. За начин 2 Няма.

¹ Не включва услугите по предоставяне на правни консултации и процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 1.A.а) „Правни услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Архитектурни услуги и д) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	За начин 1 В АТ: нелиберализирани, освен по отношение на чисто проектантските услуги. В BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: нелиберализирани. В DE: прилагане на националните правила за хонорари и възнаграждения за всички предоставяни от чужбина услуги. В HR: физически и юридически лица могат да предлагат архитектурни услуги след одобрението на хърватската Камара на архитектите. Дизайн или проект, разработен в чужбина, трябва да бъде признат (утвърден) от оправомощени физически или юридически лица в Хърватия с оглед на съответствието му с хърватското право. Нелиберализирани по отношение на градоустройственото планиране. В HU, RO: нелиберализирани по отношение на услугите по ландшафтна архитектура. За начин 2 Няма.
е) Инженерни услуги; и ж) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)	За начин 1 В АТ, SI: нелиберализирани, освен по отношение на чисто проектантските услуги. В BG, CY, EL, IT, MT, PT: нелиберализирани. В HR: физически и юридически лица могат да предлагат инженерни услуги след одобрението на хърватската Камара на архитектите. Дизайн или проект, разработен в чужбина, трябва да бъде признат (утвърден) от оправомощени физически или юридически лица в Хърватия с оглед на съответствието му с хърватското право.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За начин 2 Няма.
з) Медицински (включително услуги, предоставяни от психолози) и дентални услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: нелиберализирани. В CZ: достъпът е ограничен само до физически лица. За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от Министерството на здравеопазването. В HR: нелиберализирани, освен по отношение на телемедицината. В SI: нелиберализирани по отношение на услугите в областта на социалната медицина, санитарните, епидемиологичните, медицинските и екологичните услуги, осигуряването на кръв, кръвни препарати и органи/тъкани за трансплантация, аутопсиите. За начин 2 Няма.
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LV, MT, NL, PT, RO, SI, SK: нелиберализирани. В UK: нелиберализирани, освен по отношение на услугите на ветеринарни лаборатории и техническите услуги, предоставяни на ветеринарни лекари, общите консултации, даването на съвети и информирането (например в областта на храненето, поведението и грижите за домашните любимци). За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191) й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: нелиберализирани. Във FI, PL: нелиберализирани, освен по отношение на услугите, предоставяни от медицински сестри. В HR: нелиберализирани, освен по отношение на телемедицината. За начин 2 Няма.
к) Продажби на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. В HU: нелиберализирани, освен по отношение на CPC 63211. В LV, LT: нелиберализирани, освен по отношение на поръчките по пощата. За начин 2 Няма.

¹ Доставките на фармацевтични продукти за населението, както и предоставянето на други услуги подлежат на изискванията и процедурите за лицензиране и за квалификация, приложими в държавите — членки на Съюза. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави — членки на Съюза, само доставките на лекарствата, отпуснати по лекарско предписание, са запазени за фармацевти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Компютърни и свързани услуги (CPC 84)	За начини 1 и 2: няма.
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност	
Услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки (CPC 852, с изключение на психологическите услуги) ¹	Няма.
Услуги в областта на НИРД — естествени науки (CPC 851) Интердисциплинарни услуги в областта на НИРД (CPC 853)	За начини 1 и 2: ЕУ: изключителни права и/или разрешения във връзка с публично финансираните услуги в областта на НИРД се предоставят единствено на граждани на държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза.
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти ²	
а) Във връзка със собствено или наето имущество (CPC 821)	За начин 1 В BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани. В HR: изисква се търговско присъствие.

¹ Част от CPC 85201, която е посочена в позиция 1.А.3) Медицински и дентални услуги.

² Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически лица и правни образувания, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За начин 2 В DK: званието „брокер на недвижими имоти“ може да бъде използвано единствено от лица, вписани в регистъра на брокерите на недвижими имоти. В раздел 25(2) от Закона за продажбите на недвижими имоти са определени изискванията за това кой може да бъде вписан в регистъра. Наред с другото, в закона се изисква кандидатът да пребивава в Дания или в Съюза, ЕИП или Швейцария. Освен това трябва да бъдат взети предвид и някои изисквания по отношение на теоретичната подготовка и практическите знания на кандидатите, както е посочено в ръководства на датския бизнес орган. Законът за продажбите на недвижими имоти се прилага единствено при сделки с датски потребители. Може да бъде приложимо и друго законодателство относно достъпа на чужденците до покупката и продажбата на имущество в Дания, напр. изисквания за пребиваване.
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	За начин 1 В BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани. В HR: изисква се търговско присъствие. В DK: званието „брокер на недвижими имоти“ може да бъде използвано единствено от лица, вписани в регистъра на брокерите на недвижими имоти. В раздел 25(2) от Закона за продажбите на недвижими имоти са определени изискванията за това кой може да бъде вписан в регистъра. Наред с другото, в закона се изисква кандидатът да пребивава в Дания или в Съюза, ЕИП или Швейцария. Освен това трябва да бъдат взети предвид и някои изисквания по отношение на теоретичната подготовка и практическите знания на кандидатите, както е посочено в ръководства на датския бизнес орган. Законът за продажбите на недвижими имоти се прилага единствено при сделки с датски потребители. Може да бъде приложимо и друго законодателство относно достъпа на чужденците до покупката и продажбата на имущество в Дания, напр. изисквания за пребиваване. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги по отдаване под наем или на лизинг без оператори	
а) На кораби (CPC 83103)	За начин 1 В BG, CY, DE, HU, MT, RO: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
б) На въздухоплавателни средства (CPC 83104)	За начин 1 В BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: нелиберализирани. За начин 2 В AT, BE, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PT, SE, SI, UK: въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи на Съюза, трябва да са вписани в регистъра на държавата — членка на Съюза, която издава лиценз на въздушния превозвач, или на друго място в Съюза. По отношение на договорите за краткосрочен лизинг или при изключителни обстоятелства могат да се правят изключения. В BG, CY, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: нелиберализирани.
в) На друго транспортно оборудване (CPC 83101, CPC 83102 и CPC 83105)	За начин 1 В BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: нелиберализирани. В SE: за CPC 83101: изискване за пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За начин 2 Няма. За начини 1 и 2: В HR: с изключение на каботаж.
г) На други машини и оборудване (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 и CPC 83109)	За начин 1 В BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
д) На лични вещи и стоки за бита (CPC 832)	За начини 1 и 2 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. В EE: нелиберализирани, освен по отношение на услуги за отдаване под наем или на лизинг на предварително записани видеокасети за използване с цел развлечения в домашни условия.
е) Отдаване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	За начини 1 и 2 Няма.
Е. Други бизнес услуги	
а) Реклама (CPC 871)	За начини 1 и 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Проучване на пазари и изследване на общественото мнение (CPC 864)	За начини 1 и 2 Няма.
в) Консултантски услуги в областта на управлението (CPC 865)	За начини 1 и 2 Няма.
г) Услуги, свързани с консултантските услуги в областта на управлението (CPC 866)	За начини 1 и 2 В HU: нелиберализирани по отношение на арбитражните и помирителните услуги (CPC 86602).
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (CPC 8676)	За начин 1 В IT: нелиберализирани по отношение на професиите „биолог“ и „химик-аналитик“. В BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SE, SK: нелиберализирани. За начин 2 В BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SE, SK: нелиберализирани.
е) Съветнически и консултантски услуги, свързани със селското стопанство, лова и горското стопанство (част от CPC 881)	За начин 1 В IT: нелиберализирани по отношение на дейностите, запазени за агрономи и „ <i>periti agrari</i> “. В EE, MT, RO: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ж) Съветнически и консултантски услуги, свързани с риболова (част от CPC 882)	За начин 1 В LV, MT, RO, SI: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
з) Съветнически и консултантски услуги, свързани с производството (част от CPC 884 и част от CPC 885)	За начини 1 и 2 Няма.
и) Посреднически услуги по осигуряване и предоставяне на персонал	
и) 1. Набиране на ръководен персонал (CPC 87201)	За начин 1 В AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SE, SI, SK: нелиберализирани. За начин 2 В AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.
и) 2. Посреднически услуги по осигуряване на персонал (CPC 87202)	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 В AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) 3. Услуги по предоставяне на помощен персонал за работа в офис (CPC 87203)	За начин 1 В AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK: нелиберализирани. За начин 2 В AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.
и) 4. Услуги по предоставяне на помощен персонал в домакинството, други работници в сектора на търговията или промишлеността, сестрински и друг персонал (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)	За начини 1 и 2 Във всички държави членки, освен в HU: нелиберализирани. В HU: Няма.
й) 1. Услуги по разследване (CPC 87301)	За начини 1 и 2 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: нелиберализирани.
й) 2. Услуги в областта на сигурността (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	За начин 1 В HU: нелиберализирани за CPC 87304 и CPC 87305. В BE, BG, CY, CZ, EE, ES, FI, FR, HR, IT, LT, LV, MT, PT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани. В DK: изискване за национална принадлежност и пребиваване на членовете на съвета. Нелиберализирани по отношение на предоставянето на услуги, свързани с осигуряването на летищна охрана.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За начин 2 В HU: нелиберализирани за CPC 87304 и CPC 87305. В BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	За начин 1 В BE, BG, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: нелиберализирани по отношение на услугите по проучване. В HR: консултантските услуги по основни въпроси в областта на геологията, геодезията и минното дело, както и свързаните консултантски услуги по опазване на околната среда на територията на Хърватия могат да се предоставят само съвместно със или чрез местни юридически лица. За начин 2 Няма.
л) 1. Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	За начин 1 За морски плавателни съдове: в BE, BG, CY, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: нелиберализирани. За транспортни плавателни съдове по вътрешните водни пътища: в EU, освен в EE, HU, LV: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 2. Поддръжка и ремонт на железопътно оборудване (част от СРС 8868)	За начин 1 В АТ, ВЕ, ВГ, ДЕ, СУ, СЗ, ДК, ЕЛ, ЕС, ФИ, ФР, HR, IE, IT, LU, LT, LV, МТ, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
л) 3. Поддръжка и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и пътнотранспортно оборудване (СРС 6112, СРС 6122, част от СРС 8867 и част от СРС 8868)	За начини 1 и 2 Няма.
л) 4. Техническо обслужване и ремонт на въздухоплавателни средства и техни части (част от СРС 8868)	За начин 1 В ВЕ, ВГ, СУ, СЗ, ДЕ, ДК, ЕЛ, ЕС, ФИ, ФР, HR, IE, IT, LT, LU, МТ, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 5. Услуги по поддръжка и ремонт на изделия от метал, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за бита ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	За начини 1 и 2: няма.
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
н) Фотографски услуги (CPC 875)	За начин 1 В BG, EE, MT, PL: нелиберализирани по отношение на фотографските услуги за снимки от въздуха. В HR, LV: нелиберализирани по отношение на специализираните фотографски услуги (CPC 87504). За начин 2 Няма.

¹ Услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване (CPC 6112, 6122, 8867 и CPC 8868) са посочени в позиции 1. Е. л) 1.—1. Е. л) 4. Услугите по поддръжка и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (CPC 845), са посочени в позиция 1.Б. Компютърни и свързани услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
о) Услуги по опаковане (CPC 876)	За начини 1 и 2 Няма.
п) Издателска и полиграфическа дейност (CPC 88442)	За начини 1 и 2: Няма.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	За начини 1 и 2 Няма.
с) 1. Услуги по писмени и устни преводи (CPC 87905)	За начин 1 В HR: нелиберализирани по отношение на официалните документи. В HU, SK: нелиберализирани по отношение на официалните писмени и устни преводи. В PL: нелиберализирани по отношение на услугите, предоставяни от заклетите устни преводачи. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 2. Услуги по вътрешен дизайн и други специализирани услуги в областта на дизайна (CPC 87907)	За начин 1 В DE: прилагане на националните правила за хонорари и възнаграждения за всички предоставяни от чужбина услуги. За начин 2 Няма.
с) 3. Услуги по събиране на парични вземания (CPC 87902)	За начини 1 и 2 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани.
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус и платежоспособността (CPC 87901)	За начини 1 и 2 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани.
с) 5. Копирни услуги (CPC 87904) ¹	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
с) 6. Консултантски услуги в областта на далекосъобщенията (CPC 7544)	За начини 1 и 2 Няма.
с) 7. Телефонни услуги (CPC 87903)	За начини 1 и 2 Няма.

¹ Не включва полиграфическите услуги, които попадат в позиция CPC 88442 и са посочени в позиция 1.Е. п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
2. КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ	
А. Пощенски и куриерски услуги (Услугите, свързани с обработката¹ на пощенски пратки² с вътрешно или международно местоназначение според следния списък на подсектори: i) обработка на адресирани писмени съобщения на всякакъв физически носител³, включително хибридна поща и директна поща, ii) обработка на адресирани пакети и колет⁴,	За начини 1 и 2 Няма.

¹ Понятието „обработка“ се отнася до дейности като събиране, сортиране, транспорт и доставка.

² „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

³ Напр. писма, пощенски картички.

⁴ Включително книги и каталози.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
iii) обработка на адресирани печатни произведения ¹ , iv) обработка на пратките, посочени в подточки i) — iii) по-горе, като препоръчани пратки или пратки с обявена стойност, v) експресни куриерски услуги ² във връзка с пратките, посочени в подточки i) — iii) по-горе, vi) обработка на неадресирани пратки, и vii) обмен на документи ³ .	

¹ Списания, вестници и периодични издания.

² Освен по-голямата бързина и надеждност експресните куриерски услуги може да включват някои други допълнителни удобства като вземане на пратките от първоначалния пункт, доставка лично на получателя, проследяване на пратката, възможност за промяна на местоназначението и на получателя по време на транспорта и изпращане на обратна разписка.

³ Предоставяне на средства, включително предоставяне на специални помещения и осигуряване на превоз от трето лице, които позволяват да се направи самостоятелна доставка чрез взаимна размяна на пощенски пратки между потребители, абониращи за тази услуга. „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Подсектори i), iv) и v) обаче са изключени, ако влизат в обхвата на услуги, които могат да бъдат запазени за кореспондентски пратки, чиято цена е по-ниска с 5 пъти от основната държавна цена, при условие че тежат по-малко от 100 грама¹, и за препоръчаните писма при съдебни или административни производства.) (част от CPC 751, част от CPC 71235² и част от CPC 73210³)	

¹ „Кореспондентска пратка“ е писмено съобщение върху какъвто и да било физически носител, което трябва да бъде пренесено и доставено на адреса, посочен от подателя върху самата пратка или върху нейната опаковка. Книгите, каталозите, вестниците и периодичните издания не се считат за кореспондентски пратки.

² Всякакъв вид сухопътен превоз на пощенски и куриерски пратки за собствена сметка.

³ Въздушен превоз на поща за собствена сметка.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Далекосъобщителни услуги Тези услуги не обхващат стопанската дейност, състояща се в предоставяне на съдържание, което изисква далекосъобщителни услуги за преноса.	
а) Всички услуги, състоящи се в предаване и приемане на сигнали чрез всякакви електромагнитни средства ¹ , с изключение на радио- и телевизионното разпръскване ²	За начини 1 и 2 Няма.
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ (СРС 511, СРС 512, СРС 513, СРС 514, СРС 515, СРС 516, СРС 517 и СРС 518)	За начини 1 и 2 Няма.

¹ Тези услуги не включват обработката на онлайн информация и/или на данни (включително обработка на трансакции) (част от СРС 843), която е посочена в позиция 1.Б. Компютърни и свързани услуги.

² Радио- и телевизионното разпръскване се определя като непрекъсната предавателна верига по жичен или безжичен път (независимо от местонахождението на първоначалното предаване), необходима за получаването или представянето на звукови и/или визуални сигнали на програми от всички или от която и да е част на населението, но не включва линиите за пренос на данни между операторите.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ (с изключение на дистрибуцията на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и други военни материали)	За начини 1 и 2 В EU, освен в AT, FI, SI: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на химически продукти и благородни метали (и скъпоценни камъни). В AT: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на пиротехнически изделия, запалими изделия, взривни устройства и токсични вещества.
А. Услуги по търговско посредничество	В AT, BG: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на продукти за медицинска употреба, като например медицински и хирургически изделия, медицински вещества и стоки с медицинско предназначение.
а) Услуги по търговско посредничество с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от CPC 61111, част от CPC 6113 и част от CPC 6121)	В HR: нелиберализирани по отношение на тютюневите изделия. В LT: дистрибуцията на пиротехнически изделия подлежи на лицензионен режим. Само правни образувания, установени в Съюза, могат да получат лиценз. В SE: нелиберализирани по отношение на биоцидите.
б) Други услуги по търговско посредничество (CPC 621)	За начин 1 В AT, BG, FR, PL, RO: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на тютюн и тютюневи изделия.
Б. Услуги по търговия на едро	В AT, BG, CZ, FI, RO, SI, SK: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на фармацевтични продукти.
а) Услуги по търговия на едро с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от CPC 61111, част от CPC 6113 и част от CPC 6121)	В BE, BG, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: нелиберализирани по отношение на услугите по търговия на дребно, освен поръчките по пощата. В BG, HU, PL: нелиберализирани по отношение на посредническите услуги по сделки със стоки. В BG, FI, PL, RO: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на алкохолни напитки. В CY: условие за национална принадлежност за търговия на едро с фармацевтични продукти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Услуги по търговия на едро с крайни далекосъобщителни устройства (част от СРС 7542)	Във FR: за услугите по търговско посредничество — нелиберализирани по отношение на търговците и брокерите на 17 пазара на пресни хранителни продукти от национален интерес. Нелиберализирани по отношение на търговията на едро с фармацевтични продукти.
в) Други услуги по търговия на едро (СРС 622, с изключение на търговия на едро с енергийни продукти ¹)	В IT: държавен монопол върху тютюна при услугите по търговия на едро. В MT: нелиберализирани по отношение на търговското посредничество. В SE: нелиберализирани по отношение на продажбите на дребно на алкохолни напитки.
В. Услуги по търговия на дребно ²	
Услуги по търговия на дребно с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и на части и принадлежности за тях (СРС 61112, част от СРС 6113 и част от СРС 6121)	
Услуги по търговия на дребно с крайни далекосъобщителни устройства (част от СРС 7542)	
Услуги по търговия на дребно с хранителни продукти (СРС 631)	

¹ Услугите, които включват позиция СРС 62271, са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 14.Г.

² Не включва услугите по поддръжка и ремонт, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 1.Б. и 1.Е.л).

Не включва услугите по търговия на дребно с енергийни продукти, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиции 14.Д. и 14.Е.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Услуги по търговия на дребно с други (неенергийни) стоки, освен по отношение на продажбите на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки ¹ (CPC 632, с изключение на CPC 63211 и 63297)	
Г. Франчайзинг (CPC 8929)	
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921)	За начин 1 В BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE, SI: нелиберализирани. За начин 2 В CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: нелиберализирани.
Б. Услуги в областта на прогимназиалното и средното образование (CPC 922)	За начин 1 В BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE: нелиберализирани. За начин 2 В CY, FI, MT, RO, SE: нелиберализирани.

¹ Продажбите на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки са посочени в ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ, позиция 1.А.к).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За начини 1 и 2 В LV: нелиберализирани по отношение на образователните услуги във връзка с техническото и професионалното средно образование от училищен тип за ученици с увреждания (CPC 9224).
В. Услуги в областта на висшето образование (CPC 923)	За начин 1 В AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: нелиберализирани. Във FR: прилага се условие за национална принадлежност. Независимо от това лица с национална принадлежност към Виетнам могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. В IT: прилага се условие за национална принадлежност за доставчиците на услуги, за да получат разрешение да издават признати от държавата дипломи. За начин 2 В AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: нелиберализирани. За начини 1 и 2 В CZ, SK: нелиберализирани по отношение на услугите в областта на висшето образование, освен по отношение на услугите в областта на техническото и професионалното обучение след завършено средно образование (CPC 92310).
Г. Услуги в областта на образованието за възрастни (CPC 924)	За начини 1 и 2 В CY, FI, MT, RO, SE: нелиберализирани. За начин 1 В AT: нелиберализирани по отношение на услугите в областта на образованието за възрастни по радиото или телевизията.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Други образователни услуги (СРС 929)	За начини 1 и 2 В AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: нелиберализирани. За начин 1: В HR: няма резерви по отношение на дистанционното обучение чрез кореспонденция или чрез използване на телекомуникационни средства.
6. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА А. Услуги във връзка с отпадъчните води (СРС 9401) ¹ Б. Управление на твърди/опасни отпадъци, с изключение на трансграничния превоз на опасни отпадъци а) Услуги по третиране на отпадъци (СРС 9402) б) Санитарно-хигиенни и подобни услуги (СРС 9403) В. Опазване на атмосферния въздух и климата (СРС 9404) ²	За начин 1 В EU: нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги. За начин 2 Няма.

¹ Съответства на „Канализационни услуги“.

² Съответства на „Услуги по пречистване на отработили газове“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Възстановяване и почистване на почвите и водите а) Третиране и възстановяване на заразени/замърсени почви и води (част от 94060)¹ Д. Намаляване на шума и вибрациите (СРС 9405) Е. Опазване на биологичното разнообразие и ландшафта а) Услуги по опазване на природата и ландшафта (част от СРС 9406) Ж. Други услуги, свързани с околната среда, и спомагателни услуги (СРС 94090)	

¹ Съответства на части от „Услуги по опазване на природата и ландшафта“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователни и свързани със застраховането услуги	За начини 1 и 2 В АТ, ВЕ, СЗ, ДЕ, ДК, ЕЛ, ЕС, ФИ, ФР, ХУ, ИЕ, ИТ, ЛУ, НЛ, ПЛ, РТ, РО, СЕ, СИ, СК, УК: нелиберализирани по отношение на услугите по пряко застраховане, с изключение на застраховането срещу рискове, свързани с: а) морски транспорт, търговско въздухоплаване, , изстрелване в космоса, пренос на товари в космоса(включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и б) стоки, превозвани в режим международен транзит. В АТ: рекламната дейност и посредничеството от името на дъщерна фирма, установена извън Съюза, или от клон, установен извън Австрия (освен дейността по презастраховане и ретроцесия), са забранени. Задължителната авиационна застраховка (освен застраховането на международния търговски въздушен транспорт) може да бъде сключвана само от дъщерно дружество, установено в Съюза, или от клон, установен в Австрия. По-висок данък върху премиите се събира за договори за застраховане (освен договорите за презастраховане и ретроцесия), сключени от дъщерно дружество, което не е установено в Съюза, или от клон, който не е установен в Австрия. Може да бъде предоставена дерогация от по-високия данък върху премиите. В ДК: задължителната авиационна транспортна застраховка може да се сключва само от дружества, установени в Съюза. Никое лице, нито дружество (включително застрахователни дружества) не може да извършва в Дания дейности по пряко застраховане на лица, пребиваващи в Дания, на датски кораби или на собственост в Дания, с изключение на застрахователните дружества, лицензирани съгласно датското законодателство или от датските компетентни органи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В DE: полиците за задължителната авиационна застраховка могат да бъдат сключвани единствено от дъщерно дружество, установено в Съюза, или от клон, установен в Германия. Ако чуждестранно застрахователно дружество установи клон в Германия, то може да сключва в Германия договори за застраховка при международен транспорт само с посредничеството на клона, установен в Германия. Във FR: застраховката срещу рискове при сухопътен транспорт може да се сключва само от застрахователни дружества, установени в Съюза. В PL: нелиберализирани по отношение на услуги по презастраховане, ретроцесия и застраховане, освен на презастраховането, ретроцесията и застраховането на стоки при международната търговия. В PT: авиационното и морското транспортно застраховане, включващо застраховката на товари, въздухоплавателни средства, плавателни съдове и застраховката „Гражданска отговорност“, могат да се сключват само от дружества, установени в Съюза. Единствено физически лица или дружества, установени в Съюза, могат да извършват дейност като посредници при сключването на такива застраховки в Португалия. В RO: презастраховането на международния пазар е разрешено само ако презастрахованият риск не може да бъде отнесен към вътрешния пазар. За начин 1 В AT, BE, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани по отношение на посредническите услуги при пряко застраховане, освен на застраховането срещу рискове, свързани с: а) морски транспорт, търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса, пренос на товари в космоса (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и б) стоки, превозвани в режим международен транзит.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В BG: нелиберализирани по отношение на прякото застраховане, с изключение на услугите, предоставяни от чуждестранни доставчици на чуждестранни лица на територията на България. Застраховката на товари по време на превоз, застраховката на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на рискове в България не могат да се сключват пряко от чуждестранни застрахователни дружества. Чуждестранното застрахователно дружество може да сключва договори за застраховка само посредством клон в Съюза. Нелиберализирани по отношение на застраховането на депозити и аналогични компенсаторни схеми, както и по отношение на схемите за задължително застраховане. В CY, LV, MT: нелиберализирани по отношение на услугите по пряко застраховане, освен на застраховането срещу рискове, свързани с: а) морски транспорт, търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса, пренос на товари в космоса (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и б) стоки, превозвани в режим международен транзит. В LT: нелиберализирани по отношение на услугите по пряко застраховане, освен на застраховането срещу рискове, свързани с: а) морски транспорт, търговско въздухоплаване, изстрелване в космоса, пренос на товари в космоса (включително спътници), като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка отговорност, произтичаща във връзка с тях; и б) стоки, превозвани в режим международен транзит, с изключение на сухопътния транспорт, когато рискът е в Литва. В LT, LV, PL, BG: нелиберализирани по отношение на застрахователното посредничество. Във FI: единствено застрахователните дружества, чието главно управление се намира в Съюза или които имат клон във Финландия, могат да предлагат услуги по пряко застраховане (включително съзастраховане). За предоставянето на застрахователни услуги от брокери се изисква постоянното място на стопанска дейност да бъде в Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В HR: нелиберализирани по отношение на прякото застраховане и посредническите услуги при пряко застраховане, с изключение на: а) животозастраховане: за предлагане на животозастраховане на чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия; б) общо застраховане: за предлагане на общо застраховане, различно от застраховка „Гражданска отговорност“ за автомобили, на чуждестранни лица, пребиваващи в Хърватия; и в) морско, авиационно, транспортно застраховане. В HU: прякото застраховане на територията на Унгария от застрахователни дружества, които не са установени в Съюза, е разрешено само посредством клон, вписан в търговския регистър в Унгария. В IT: нелиберализирани по отношение на актюерската професия. Застраховката на товари по време на превоз, застраховката на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на рисковете в Италия могат да се сключват само от застрахователни дружества, установени в Съюза. Тази резерва не се прилага към международния транспорт, който включва внос в Италия. В SE: предоставянето на услуги по пряко застраховане е разрешено само чрез лицензиран в Швеция доставчик на застрахователни услуги, при условие че чуждестранният доставчик на услуги и шведската застрахователна компания принадлежат на една и съща група от дружества или са сключили споразумение за сътрудничество. В ES: за актюерски услуги се изискват пребиваване и подходящ тригодишен професионален опит. За начин 2 В AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани по отношение на посредничеството.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В BG: в областта на прякото застраховане български физически лица и правни образувания, както и чуждестранни лица, които развиват стопанска дейност на територията на България, могат да сключват договори за застраховане по отношение на дейността си в България само с доставчици, които са лицензирани за осъществяването на застрахователна дейност на територията на България. Застрахователните обезщетения по тези договори се изплащат в България. Нелиберализирани по отношение на застраховането на депозити и аналогични компенсаторни схеми, както и по отношение на схемите за задължително застраховане. В HR: нелиберализирани по отношение на прякото застраховане и посредническите услуги при пряко застраховане, с изключение на: а) животозастраховане: за възможността чуждестранни лица с пребиваване в Хърватия да получат животозастраховане; б) общо застраховане: i) за възможността чуждестранни лица с пребиваване в Хърватия да получат общо застраховане, различно от застраховка „Гражданска отговорност“ за автомобили, ii) — лично или имуществено застраховане за рискове, което не се предлага в Хърватия, — дружества, сключващи застраховка в чужбина във връзка с инвестиционни дейности в чужбина, включително оборудването, необходимо за тези дейности, — за гарантиране връщането на заеми в чуждестранна валута (допълнително застраховане), — лично и имуществено застраховане на изцяло притежавани предприятия и съвместни предприятия, упражняващи стопанска дейност в чужда държава, ако това е в съответствие с нормативните разпоредби на съответната държава или ако се изисква за целите на регистрацията, — кораби, които се строят или са подложени на основен ремонт, ако това е заложено в договора, сключен с чуждестранния клиент (купувач), и в) морско, авиационно, транспортно застраховане. В IT: застраховката на товари по време на превоз, застраховката на самите превозни средства и застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на рисковете в Италия могат да се сключват само от застрахователни дружества, установени в Съюза. Тази резерва не се прилага към международния транспорт, който включва внос в Италия.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Банкови и други финансови услуги (без застраховане)	За начин 1 В АТ, ВЕ, ВГ, СЗ, ДЕ, ДК, ЕЛ, ЕС, ФЛ, ФР, НУ, ИЕ, ИТ, ЛУ, НЛ, ПЛ, РТ, СЕ, СК, УК: нелиберализирани, освен по отношение на предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и консултантските и другите спомагателни услуги, с изключение на посредничество. В АТ, ВЕ: за инвестиционни консултантски услуги се изисква установяване. В ВГ: възможно е да се прилагат ограничения и условия във връзка с използването на далекосъобщителната мрежа. В СУ: нелиберализирани, освен по отношение на търговията с прехвърлими ценни книжа, предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и консултантските и другите спомагателни услуги, с изключение на посредничество. В ЕЕ: за приемане на депозити съществува изискване за получаване на разрешение от естонския орган за финансов надзор и за регистриране като акционерно дружество, дъщерно дружество или клон в съответствие с естонското законодателство. В ЕЕ: изисква се създаване на специализирано дружество за управление на инвестиционни фондове и само дружества със седалище в Съюза могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове. В НР: нелиберализирани, освен по отношение на отпускане на заеми, финансов лизинг, услуги във връзка с плащания и парични преводи, гаранции и задължения, парично брокерство, предоставяне и предаване на финансова информация и консултантски и други спомагателни финансови услуги, с изключение на посредничество. В ИЕ: за предоставяне на инвестиционни услуги или инвестиционни консултации е необходимо или: а) разрешение в Ирландия, за което по правило се изисква субектът да бъде учреден или да е в съдружие или едноличен търговец, като във всеки от случаите трябва да има седалище/главно управление в Ирландия (в някои случаи може да не се изисква разрешение — например когато доставчик на услуги от Виетнам няма търговско присъствие в Ирландия и услугата не се предоставя на частни лица), или б) разрешение в друга държава — членка на Съюза, в съответствие с Директивата на Съюза относно инвестициите и услугите.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В IT: нелиберализирани по отношение на „<i>promotori di servizi finanziari</i>“ (търговци на финансови услуги). В LT: изисква се създаване на специализирано дружество за управление за осъществяване на дейностите по управление на дялови тръстове и инвестиционни дружества и само дружества със седалище в Съюза могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове. В LT: за управление на пенсионни фондове се изисква търговско присъствие. В LV: нелиберализирани, освен по отношение на участието в издаване на всякакви видове ценни книжа, предоставяне на финансова информация и обработка на финансови данни, както и консултантски и други спомагателни услуги, с изключение на посредничество. В MT: нелиберализирани, освен по отношение на приемането на депозити, отпускането на всякакви видове заеми, предоставянето на финансова информация и обработката на финансови данни, както и консултантски и други спомагателни услуги, с изключение на посредничество. В PL: за предоставяне и предаване на финансова информация, обработване на финансови данни и свързан с тях софтуер: изискване за използване на обществената далекосъобщителна мрежа или мрежата на друг одобрен оператор. В RO: нелиберализирани по отношение на финансовия лизинг, търговията с инструменти на паричния пазар, търговията с валута, дериватни продукти, валутни и лихвени инструменти, прехвърлими ценни книжа и други прехвърлими инструменти и финансови активи, участието в емитирането на всякакви видове ценни книжа, управлението на активи и услугите по сетълмент и клиринговите услуги за финансови активи. Плащания и прехвърляния на парични средства са разрешени само чрез банка, установена в Румъния.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	B SI: а) Участие в издаването на съкровищни облигации, управление на пенсионни фондове: нелиберализирани. б) Всички останали подсектори, освен по отношение на участието в издаване на съкровищни облигации, управлението на пенсионни фондове, предоставянето и предаването на финансова информация и консултации и други спомагателни финансови услуги: нелиберализирани, освен по отношение на приемането на кредити (заемането от всякакъв вид) и приемането на гаранции и задължения на чуждестранни кредитни институции чрез местни правни субекти и еднолични търговци. Чуждестранни лица могат да предлагат чуждестранни ценни книжа само посредством местни банки и дружества за борсово посредничество. Членовете на словенската фондова борса трябва да бъдат учредени в Словения или да са клонове на чуждестранни инвестиционни дружества или банки. За начин 2 В BG: възможно е да се прилагат ограничения и условия във връзка с използването на далекосъобщителната мрежа. В PL: за предоставяне и предаване на финансова информация, обработване на финансови данни и свързан с тях софтуер: изискване за използване на обществената далекосъобщителна мрежа или мрежата на друг одобрен оператор.
8. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
A. Болнични услуги (CPC 9311) B. Услуги, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги (CPC 93193)	За начин 1 В AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Социални услуги (CPC 933)	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, MT, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 В BE: нелиберализирани, освен по отношение на услугите на рехабилитационни заведения, почивни домове и домове за стари хора. В CZ: нелиберализирани.
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (CPC 641, CPC 642 и CPC 643), с изключение на кетъринг при услугите в областта на въздушния транспорт	За начин 1 В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани, освен по отношение на кетъринга. В HR: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително водачи на туристическа група) (CPC 7471)	За начин 1 В BG, HU: нелиберализирани. В CY: условие за национална принадлежност. Чуждестранните доставчици на услуги трябва да бъдат представявани от туристическо представителство. За начин 2 Няма.
В. Екскурзоводски услуги (CPC 7472)	За начин 1 В BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SI, SK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудио-визуални услуги)	
А. Развлекателни услуги (включително услуги, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	За начин 1 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 В CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В BG: нелиберализирани, освен по отношение на услугите, предоставяни от театрални продуценти, вокални групи, вокално-инструментални групи и оркестри (CPC 96191); услугите, предоставяни от автори, композитори, скулптори, изпълнители и други индивидуални творци (CPC 96192); и спомагателните театрални услуги (CPC 96193). В EE: нелиберализирани по отношение на другите развлекателни услуги (CPC 96199), освен на услугите, предоставяни от киносалони. В LT, LV: нелиберализирани, освен по отношение на услугите по експлоатация на киносалони (част от CPC 96199).
Б. Услуги, предоставяни от новинарски и информационни агенции (CPC 962)	За начин 1 В BG, CY, CZ, EE, HU, LT, MT, RO, PL, SI, SK: нелиберализирани. За начин 2 В BG, CY, CZ, HU, LT, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.
В. Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата (CPC 963)	За начин 1 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Услуги в областта на спорта (СРС 9641)	За начини 1 и 2 В АТ: нелиберализирани по отношение на услугите на ски училищата и планинските водачи. В BG, CZ, HR, LV, MT, PL, RO, SK: нелиберализирани. За начин 1 В CY, EE: нелиберализирани.
Д. Услуги на паркове за отдих и плажове (СРС 96491)	За начини 1 и 2 Няма.
11. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт а) Международен превоз на пътници (СРС 7211 без национален каботажен транспорт ¹).	За начини 1 и 2: Няма.

¹ Без да се засяга обхватът от дейности, които могат да бъдат считани като част от „каботажа“ съгласно съответното национално законодателство, настоящият списък не включва националния каботажен транспорт, за който се предполага, че обхваща превоза на пътници или товари между пристанище или точка, разположени в държава — членка на Съюза, и друго пристанище или точка, разположени в същата държава членка, включително върху нейния континентален шелф, както е посочено в Конвенцията на ООН по морско право, както и трафика, който започва и завършва в същото пристанище или точка, разположена в държава — членка на Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Международен превоз на товари (СРС 7212 без национален каботажен транспорт ¹).	
Б. Железопътен транспорт	За начин 1
а) Превоз на пътници (СРС 7111)	В ЕУ: нелиберализирани.
б) Превоз на товари (СРС 7112)	За начин 2: няма.
В. Автомобилен транспорт	За начин 1
а) Превоз на пътници (СРС 7121 и СРС 7122)	В ЕУ: нелиберализирани.
б) Превоз на товари (СРС 7123, с изключение на превоза на пощенски и куриерски пратки за собствена сметка ²)	За начин 2 Няма.

¹ Без да се засяга обхватът от дейности, които могат да бъдат считани като част от „каботажа“ съгласно съответното национално законодателство, настоящият списък не включва националния каботажен транспорт, за който се предполага, че обхваща превоза на пътници или товари между пристанище или точка, разположени в държава — членка на Съюза, и друго пристанище или точка, разположени в същата държава членка, включително върху нейния континентален шелф, както е посочено в Конвенцията на ООН по морско право, както и трафика, който започва и завършва в същото пристанище или точка, разположена в държава — членка на Съюза.

² Част от СРС 71235, която е посочена в КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ, позиция 2.А. „Пощенски и куриерски услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ¹ (CPC 7139)	За начин 1: В EU: нелиберализирани. За начин 2: В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани.
12. СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА ²	
А. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт а) Услуги по обработка на товари за морски превоз б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги по митническо оформяне г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери д) Услуги по корабно агентиране	За начин 1: В EU: нелиберализирани* за услугите по обработка на товари за морски превоз и за услугите по влачене и тласкане. SE: няма, освен по отношение на тласкането/влаченето и отдаването под наем на плавателни съдове с екипаж, когато SE има ограничения по отношение на каботажа и знамето. В AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани по отношение на отдаването под наем на плавателни съдове с екипаж. В HR: нелиберализирани, освен по отношение на услугите на агенции за превоз на товари. За начин 2: няма.

¹ Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 14.Б.

² Не включва услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 1.Е.л) 1—1.Е.л) 4.

* Нелиберализирани поради невъзможност за техническо осъществяване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Морски спедиторски услуги ж) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213) з) Услуги по влачене и тласкане (CPC 7214) и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) й) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
Б. Спомагателни услуги в областта на железопътния транспорт а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за превоз на товари (част от CPC 748)	За начин 1 В EU: нелиберализирани по отношение на тласкането и влаченето. В CZ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). В HR: нелиберализирани, освен по отношение на услугите на агенции за превоз на товари. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Услуги по влачене и тласкане (CPC 7113) д) Помощни услуги в областта на железопътния транспорт (част от CPC 743) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
В. Спомагателни услуги в областта на автомобилния транспорт а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за превоз на товари (част от CPC 748) г) Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124) д) Помощни услуги в областта на автомобилния транспорт (CPC 744) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	За начин 1 В AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: нелиберализирани по отношение на отдаването под наем на търговски пътни превозни средства с водач. В HR: нелиберализирани, освен по отношение на услугите на агенции за превоз на товари и помощните услуги в областта на автомобилния транспорт, които подлежат на разрешителен режим. В CZ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Спонагателни услуги в областта на въздушния транспорт	
а) Услуги по наземно обслужване (включително кетъринг)	За начин 1 В EU: нелиберализирани, освен по отношение на кетъринга. За начин 2 В BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.
б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)	За начини 1 и 2 няма.
в) Услуги на агенции за превоз на товари (част от CPC 748)	За начини 1 и 2 Няма.
г) Отдаване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (CPC 734)	За начини 1 и 2: EU: въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи от Съюза, трябва да са регистрирани в държавата — членка на Съюза, лицензираща въздушния превозвач или, ако лицензиращата държава членка позволява това, на друго място в Съюза. За да бъде регистрирано въздухоплавателното средство, може да се изисква то да е притежавано от физически лица, отговарящи на специални критерии за национална принадлежност, или от правни образувания, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и контрол. По изключение регистрираните във Виетнам въздухоплавателни средства могат да бъдат отдадени под наем от виетнамски въздушен превозвач на въздушен превозвач от Съюза при специални обстоятелства — с оглед на изключителните нужди на въздушния превозвач от Съюза, сезонния капацитет или необходимостта да бъдат преодолен оперативни затруднения, които не могат да се решат по разумен начин чрез наемане на въздухоплавателни средства, регистрирани в Съюза, като за целта трябва да бъде получено одобрение за ограничен период от държавата — членка на Съюза, лицензираща въздушния превозвач от Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Продажби и маркетинг е) Компютризиращи системи за резервация (КСР)	За начини 1 и 2 ЕУ: когато въздушни превозвачи от Съюза не получават във Виетнам равностойно третиране ¹ от страна на доставчиците на КСР услуги, каквото получават в Съюза, или когато доставчиците на услуги, свързани с КСР, от Съюза не получават във Виетнам равностойно третиране, каквото получават от въздушните превозвачи в Съюза, могат да бъдат предприети мерки за осигуряване на равностойно третиране, съответно спрямо виетнамските въздушни превозвачи от страна на доставчиците на услуги, свързани с КСР, в Съюза, или спрямо виетнамските доставчици на услуги, свързани с КСР, от страна на въздушните превозвачи в Съюза.
Д. Спомагателни услуги в областта на тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива ² а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, транспортирани по тръбопроводи (част от СРС 742)	За начин 1: В АТ, ВЕ, ВГ, СУ, СЗ, ДЕ, ДК, ЕЛ, ЕС, ФИ, ФР, HR, IE, ИТ, ЛТ, ЛУ, МТ, NL, PL, РТ, РО, SE, СИ, SK, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
13. ДРУГИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА	
Предоставяне на услуги в областта на комбинирания транспорт	Всички държави членки, освен в АТ, ВГ, СУ, СЗ, ЕЕ, HR, HU, ЛТ, LV, МТ, PL, РО, SE, СИ, SK: няма, без да се засягат ограниченията, посочени в настоящия списък на ангажиментите, които се отнасят до един или друг вид транспорт. В АТ, ВГ, СУ, СЗ, ЕЕ, HR, HU, ЛТ, LV, МТ, PL, РО, SE, СИ, SK: нелиберализирани.

¹ „Равностойно третиране“ означава недискриминационно третиране на въздушните превозвачи от Съюза и на доставчиците на услуги, свързани с КСР, от Съюза.

² Спомагателните услуги в областта на тръбопроводния транспорт на горива са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 14.В.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
14. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Услуги, свързани с минното дело (CPC 883) ¹	За начини 1 и 2 Няма.
Б. Тръбопроводен транспорт на горива (CPC 7131)	За начин 1: EU: нелиберализирани. За начин 2: В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: нелиберализирани.

¹ Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги във връзка с минното дело, подготвянето на терена, инсталирането на сондажна апаратура на терена, сондирането, услугите във връзка със сондирането, инсталирането на обсадни тръби и полагането на тръбопровод, подготвянето и осигуряването на сондиращ разтвор, контрола на твърдата фаза в разтвора, ваденето на попадналите в сондажния кладенец предмети и операциите в сондажния кладенец, геологията на сондажния кладенец и контрола на сондирането, вземането на сондажна ядка, вземането на проби от сондажния кладенец, въжените линии, осигуряването и прилагането на течни добавки (разсоли), осигуряването и инсталирането на допълнителни устройства, циментирането (нагнетяване с помпи), стимулирането (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаването на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запущването и ликвидирането на сондажния кладенец.
Не включва пряк достъп до природните ресурси или тяхното експлоатиране.
Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (CPC 5115), които са посочени в позиция 3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги по съхранение и складиране на горива, транспортирани по тръбопроводи (част от СРС 742)	За начин 1: В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
Г. Услуги по търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и свързани продукти (СРС 62271) и услуги по търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода	За начин 1: В EU: нелиберализирани по отношение на услуги по търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода. За начин 2 Няма.
Д. Услуги по търговия на дребно с двигателно гориво (СРС 613)	За начин 1: В EU: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Е. Продажби на дребно на мазут и бутилиран газ, въглища и дърва (CPC 63297) и услуги по търговия на дребно с електроенергия, (небутилиран) газ, пара и топла вода	За начин 1: В EU: нелиберализирани по отношение на услугите по търговия на дребно с електроенергия, (небутилиран) газ, пара и топла вода. В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: за продажбите на дребно на мазут и бутилиран газ, въглища и дърва — нелиберализирани, освен по отношение на поръчките по пощата (няма ограничения за поръчки по пощата). За начин 2 Няма.
Ж. Услуги, свързани с енергоразпределението (CPC 887)	За начин 1: В EU: нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги (няма ограничения за консултантски услуги). За начин 2 Няма.
15. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Услуги по пране, почистване и боядисване (CPC 9701)	За начин 1: В EU: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Фризьорски услуги (СРС 97021)	За начин 1: В ЕУ: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
в) Козметични услуги, маникюр и педикюр (СРС 97022)	За начин 1: В ЕУ: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
г) Други грижи за красотата, неклаифицирани другаде (СРС 97029)	За начин 1: В ЕУ: нелиберализирани. За начин 2 Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и поддържане на добро физическо състояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	За начин 1: В EU: нелиберализирани. За начин 2 Няма.
ж) Услуги за осъществяване на далекосъобщителна връзка (CPC 7543)	За начини 1 и 2 Няма.

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са посочени в позиции 1.А.з) Медицински и дентални услуги, 1.А.й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал, и Здравни услуги (8.А и 8.В).

Специфични ангажименти относно либерализирането на инвестициите

1. В списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, са посочени стопанските дейности, либерализирани съгласно член 8.7 (Списък на специфичните ангажименти), и ограниченията под формата на резерви по отношение на достъпа до пазара, националното третиране и изискванията за постигане на конкретен резултат, приложими към предприятията и инвеститорите от Виетнам, ангажирани в тези дейности. Списъкът на ангажиментите съдържа следните елементи:
 - а) първа колона, в която са посочени секторът или подсекторът, в рамките на който Съюзът поема ангажимента, и обхватът на либерализацията, към която се прилагат резервите; и
 - б) втора колона с описание на приложимите резерви.
2. От съображения за правна сигурност се уточнява, че — без да се засяга параграф 3 от член 8.5 (Национално третиране) — резервите и ангажиментите по силата на член 8.4 (Достъп до пазара), член 8.5 (Национално третиране) и член 8.8 (Изисквания за постигане на конкретен резултат), включени в настоящото допълнение по отношение на установяването, продължават да се прилагат за предприятията и инвеститорите от Виетнам след установяването им на територията на Съюза.

3. ЕС не поема ангажименти по отношение на достъпа до пазара, националното третиране или изискванията за постигнати резултати в секторите или подсекторите, които попадат в обхвата на настоящото споразумение и не са посочени в списъците, фигуриращи в настоящото допълнение.
4. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара или националното третиране по смисъла на член 8.4 (Достъп до пазара) и член 8.5 (Национално третиране). Дори и да не са включени в настоящото допълнение, посочените мерки (като напр. необходимостта от получаване на лиценз, задълженията за предоставяне на универсална услуга, необходимостта от получаване на признаване на квалификациите в регулираните сектори, необходимостта от полагане на специални изпити, в т.ч. езикови изпити, както и недискриминационното изискване за това някои дейности да не могат да се извършват в защитени природни зони или области с особено историческо или културно значение), при всички положения се прилагат към предприятията и инвеститорите от Виетнам.
5. В съответствие с член 8.1 (Цели и приложно поле), параграф 6 списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерките във връзка със субсидии, предоставени от някоя от страните.

6. Независимо от разпоредбите на член 8.4 (Достъп до пазара), за да бъдат запазени в сила или приети от Съюза недискриминационни изисквания по отношение на вида на правната форма на дадено дружество, не е необходимо те да бъдат указани в списъка на ангажиментите относно либерализирането на инвестициите, фигуриращ в настоящото допълнение.
7. Правата и задълженията, произтичащи от списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, нямат непосредствено действие и не предоставят пряко никакви права на отделни физически лица или правни образувания.
8. Когато Съюзът запазва в сила резерва, съгласно който се изисква доставчикът на услуги да бъде с гражданство, с национална принадлежност, постоянно пребиваващ или пребиваващ на негова територия като условие за осъществяването на стопанска дейност, включително предоставянето на услуги на неговата територия, посочената резерва — изброена в списъка на ангажиментите в допълнение 8-А-3 по силата на глава 8 (Либерализиране на инвестициите, търговия с услуги и електронна търговия), раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел) — служи като резерва по отношение на ангажиментите относно либерализирането на инвестициите, поети в настоящото допълнение в съответствие с член 8.7 (Списък на специфичните ангажименти), до степента, приложима за тях.
9. Съюзът поема ангажименти, разграничени по държави членки, когато е приложимо.

10. От съображения за правна сигурност се уточнява, че за Съюза задължението за предоставяне на национално третиране не включва изискването за включване на физически лица или правни образувания от Виетнам в обхвата на третирането, предоставяно в определена държава членка по отношение на лица с национална принадлежност и правни образувания от друга държава членка съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз, или съгласно мярка, приета съгласно посочения договор, включително прилагането ѝ в държавите членки. Такова национално третиране се предоставя единствено на правни образувания от Виетнам, които са установени в съответствие със законодателството на друга държава членка и имат седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност в тази държава членка, включително установените в Съюза правни образувания, които са притежавани или контролирани от лица с национална принадлежност към Виетнам.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Недвижими имоти Всички държави членки, освен AT, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: няма. В AT: при придобиването, покупката, наемането или оперативния лизинг на недвижими имоти от чуждестранни физически лица и правни образувания се изисква разрешение от компетентните регионални органи (<i>Länder</i> — федерални провинции), които вземат предвид факта дали са засегнати или не съществени икономически, социални или културни интереси. В BG: чуждестранни физически лица и правни образувания (включително посредством клонове) не могат да придобиват собственост върху земя. Български правни образувания с чуждестранно участие не могат да придобиват собственост върху земеделска земя. Чуждестранни правни образувания и чуждестранни граждани с постоянно пребиваване в чужбина могат да придобиват собственост върху сгради и ограничени права на собственост¹ върху недвижими имоти с разрешение на Министерството на финансите. Изискванията за разрешение не се отнасят за лица, направили инвестиции в България. Чуждестранни граждани с постоянно пребиваване в чужбина, чуждестранни правни образувания и дружества, чуждестранното участие в които осигурява мнозинство при вземането на решения или блокира вземането на решения, могат с разрешение да придобиват права на собственост върху недвижими имоти в специфични географски райони, определени от Министерския съвет. В CY: нелиберализирани. В CZ: земеделските и горските земи могат да се придобиват от чуждестранни физически лица и правни образувания с постоянно пребиваване в Чешката република. Към земеделските и горските земи, които са държавна собственост, се прилагат специални правила.

¹ Българският закон за собствеността признава следните ограничени права на собственост: право на ползване, право на строеж, право на надстройкаване и сервитути.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В DK: прилагат се ограничения по отношение на закупуването на недвижими имоти от непребиваващи физически и юридически лица. Ограничения се прилагат и по отношение на закупуването на земеделски имоти от чуждестранни физически и юридически лица. В EE: нелиберализирани по отношение на придобиването на земеделска и горска земя¹. В EL: съгласно Закон № 1892/90 гражданите, които желаят да придобият земя в пограничните райони, трябва да получат разрешение от Министерството на отбраната. Според установената административна практика разрешението се предоставя лесно в случай на преки инвестиции. Във FI (острови Оланд): ограничения, приложими по отношение на правото на физическите лица, които не притежават местно гражданство на островите Оланд, и на правните образувания да придобиват и притежават недвижимо имущество на островите Оланд без разрешение от компетентните органи на тези острови. Ограничения се прилагат и по отношение на правото на установяване и на правото на предоставяне на услуги от физически лица, които не притежават местно гражданство на островите Оланд, или от правни образувания без разрешение от компетентните органи на островите Оланд. В HR: нелиберализирани по отношение на придобиването на недвижими имоти от доставчици на услуги, които не са установени и учредени в Хърватия. Разрешено е придобиването на недвижими имоти, необходими за предоставянето на услуги, от дружества, установени и учредени в Хърватия като юридически лица. За придобиването на недвижими имоти, необходими за предоставянето на услуги от страна на клонове, се изисква одобрението на Министерството на правосъдието. Чуждестранни юридически или физически лица могат да придобиват земеделски земи. В HU: прилагат се ограничения по отношение на придобиването на земя и недвижими имоти от чуждестранни инвеститори².

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите ангажменти в рамките на ГАТС.

² По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите ангажменти в рамките на ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В IE: за придобиването на всякакви права върху земя в Ирландия от национални или чуждестранни дружества или от чуждестранни граждани е необходимо предварителното писмено съгласие на Комисията за поземлени имоти. Ако съответната земя е предназначена за ползване за промишлени цели (различни от земеделие), това изискване отпада след издаване на съответно удостоверение от Министерството на предприятията, търговията и трудовата заетост. Това законодателство не се прилага за земи, разположени в границите на градовете и населените места. В IT: покупката на недвижими имоти от чуждестранни физически лица и правни образувания е предмет на условие за реципрочност. В LT: нелиберализирани по отношение на придобиването на земя¹. В LV: нелиберализирани във връзка с придобиването на земя; отдаването на земя под аренда е разрешено за максимален срок от 99 години. В MT: продължават да се прилагат изискванията на малтийското законодателство и малтийските разпоредби по отношение на придобиването на недвижимо имущество. В PL: за прякото или непрякото придобиване на недвижими имоти от чужденци се изисква разрешение. За закупуването или придобиването по друг начин от чуждестранни лица на акции, както и за всяко друго правно действие, касаещо акции на дружество, чието седалище е в Полша и което е собственик или безсрочен ползвател на имущество, намиращо се на територията на Полша, се изисква разрешение. То се издава по силата на административно решение на министъра на вътрешните работи със съгласието на министъра на националната отбрана, а при земеделски недвижими имоти — и със съгласието на министъра на земеделието и развитието на селските райони. В RO: физически лица, които не притежават румънско гражданство и не пребивават в Румъния, както и юридически лица, които не са учредени по румънското законодателство и чието седалище не е в Румъния, не могат да придобиват собственост върху каквито и да било поземлени парцели посредством актове <i>inter vivos</i>.

¹ По отношение на секторите в сферата на услугите тези ограничения не са по-строги от ограниченията, отразени в съществуващите ангажименти в рамките на ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В SI: правни образувания, установени в Словения с чуждестранно капиталово участие, могат да придобиват недвижими имоти на територията на Словения. Клоновете¹, установени в Словения от чуждестранни лица, могат да придобиват само недвижими имоти (с изключение на земя), необходими за упражняването на стопанските дейности, за които са установени. В SK: прилагат се ограничения по отношение на придобиването на недвижими имоти от чуждестранни физически и юридически лица. Чуждестранните лица могат да придобиват недвижими имоти чрез учредяване на словашки юридически лица или чрез участие в съвместни предприятия. Придобиването на земя не е либерализирано.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Изпълнителни директори и одитори В AT: изпълнителните директори на клонове на правни образувания трябва да пребивават в Австрия. Физическите лица в рамките на правно образувание или клон, които отговарят за спазването на австрийското търговско законодателство, трябва да имат местожителство в Австрия. Във FI: чуждестранно лице, извършващо търговска дейност в качеството си на частен предприемач, се нуждае от разрешително за извършване на търговска дейност и трябва да пребивава постоянно в Съюза. За всички сектори, с изключение на далекосъобщителните услуги, се прилагат условия за национална принадлежност и за пребиваване на изпълнителния директор на дружество с ограничена отговорност. За предоставяне на далекосъобщителни услуги се изисква постоянно пребиваване на изпълнителния директор. Във FR: изпълнителният директор на промишлено, търговско или занаятчийско предприятие трябва да получи специално разрешение, ако не притежава разрешително за пребиваване. В RO: мнозинството от одиторите на търговски дружества и техните заместници трябва да бъдат румънски граждани. В SE: изпълнителният директор на правно образувание или клон трябва да пребивава в Швеция.

¹ Според Закона за търговските дружества установените в Словения клонове не се смятат за правни образувания, но по отношение на тяхната дейност третирането е същото, както за дъщерните дружества, което е в съответствие с член XXVIII, буква ж) от ГАТС.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Обществени услуги В EU: стопанските дейности, считани за обществени услуги на национално или местно равнище, могат да бъдат предмет на публичен монопол или на изключителни права, предоставени на частни оператори ^{1. 2}
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Видове установяване В EU: третирането, което се предоставя на дъщерни дружества (на виевнамски дружества), учредени в съответствие със законодателството на държавите — членки на Съюза, и които имат седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност в Съюза, не се предоставя на клонове или представителства, установени от виевнамски дружества в държавите — членки на Съюза ³ . Това все пак не е пречка дадена държава членка да разшири обхвата на това третиране до клоновете или представителствата, учредени в друга държава членка от дружество или предприятие от трета държава, що се отнася до дейността им на територията на първата държава членка, освен ако това не е изрично забранено от правото на Съюза.

¹ Обществени услуги съществуват в най-различни сектори, като например услуги, свързани с научни и технически консултации, услуги, свързани с изследователска и развойна дейност в областта на социалните и хуманитарните науки, услуги по извършване на технически изпитвания и анализи, услуги в областта на околната среда, здравеопазването, транспорта и спомагателни услуги към всички видове транспорт. Изключителните права за предоставяне на тези услуги често се предоставят на частни стопански субекти, например на оператори, получили концесии от публичните органи, при условие че се поемат някои специфични задължения относно предоставяните услуги. Предвид факта, че обществените услуги често съществуват и на ниво по-ниско от централното, от практическа гледна точка не е подходящо да се прави изчерпателно изброяване по сектори.

² Това ограничение не се отнася до далекосъобщителните и компютърните и свързани услуги.

³ В съответствие с член 54 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тези дъщерни дружества се считат за правни образувания от Съюза. Доколкото те имат непрекъсната и действителна връзка с икономиката на Европейския съюз, те се възползват от вътрешния пазар на Съюза, което включва, наред с другото, свободата на установяване и предоставяне на услуги във всички държави — членки на Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В BG: за установяването на клон се изисква разрешение. В BG и PL: обхватът на дейностите, осъществявани от представителство на чуждестранно дружество, може да включва само реклама и популяризиране на дружеството майка, което представлява. В ЕЕ: поне половината от членовете на управителния съвет трябва да пребивават в Съюза. Във FI: лице от Виетнам, извършващо търговска дейност като партньор във финландско командитно или събирателно дружество, трябва да притежава търговско разрешително и трябва да пребивава постоянно в Съюза. За всички сектори, освен далекосъобщителните услуги, са налице изисквания за национална принадлежност и пребиваване на поне половината от членовете и заместник-членовете на съвета на директорите; могат обаче да се допускат изключения за определени дружества. В сектора на далекосъобщителните услуги се изисква половината от учредителите и половината от членовете на съвета на директорите да са постоянно пребиваващи. Ако учредителят е правно образувание, по отношение на него също се прилага изискването за пребиваване. Ако виетнамска организация възнамерява да упражнява стопанска или търговска дейност чрез създаване на клон във Финландия, се изисква разрешение за осъществяване на търговска дейност. Виетнамските организации или физическите лица, които не са граждани на Съюза, се нуждаят от разрешително, за да действат в качеството си на учредител на дружество с ограничена отговорност. В IT: за достъп до осъществяване на промишлени, търговски или занаятчийски дейности се изисква разрешение за пребиваване и специално разрешение за извършване на съответната дейност. В PL: с изключение на финансовите услуги, нелиберализирани по отношение на клоновете. Виетнамските инвеститори могат да предприемат и да упражняват стопанска дейност само под формата на събирателно дружество, командитно дружество с акции, дружество с ограничена отговорност и акционерно дружество (в случая на предоставяне на правни услуги — само под формата на регистрирано партньорство и на командитно дружество).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В RO: едноличният управител или или председателят на управителния съвет, както и половината от управителите на търговското дружество, трябва да са румънски граждани, освен ако не е посочено друго в дружествения договор или в устава на дружеството. Мнозинството от одиторите на търговски дружества и техните заместници трябва да бъдат румънски граждани. В SE: виетнамско дружество, което не е установило правен субект в Швеция или извършва своята стопанска дейност чрез търговски представител, трябва да осъществява своите търговски дейности посредством клон, който е регистриран в Швеция и има независимо управление и отделно счетоводство. Изпълнителният директор на клона и заместник изпълнителният директор, ако такъв бъде назначен, трябва да пребивават в Европейско икономическо пространство (ЕИП). Физическо лице, което не пребивава в ЕИП и осъществява търговски дейности в Швеция, трябва да назначи и регистрира свой представител, отговарящ за дейностите в Швеция, който да пребивава в държавата. За дейностите в Швеция се води отделно счетоводство. Компетентният орган може в отделни случаи да предвиди изключения от изискването за осъществяване на дейност чрез клон и от изискването за пребиваване. Строителните проекти с продължителност по-малко от една година, извършвани от дружество, намиращо се извън ЕИП, или от физическо лице, пребиваващо извън ЕИП, са освободени от изискванията за създаване на клон или за назначаване на представител, пребиваващ в държавата. За дружества с ограничена отговорност и сдружения за икономическо сътрудничество най-малко 50 % от членовете на съвета на директорите, поне 50 % от заместник-членовете на съвета на директорите, изпълнителният директор, заместник изпълнителният директор, както и поне едно от лицата, упълномощени да подписват документи от името на дружеството, ако има такива, трябва да пребивават в ЕИП. Компетентният орган може да предостави изключения от това изискване. Ако нито един от представителите на дружеството/сдружението не пребивава в Швеция, съветът трябва да назначи и да регистрира лице, пребиваващо в Швеция, което е упълномощено да получава документи от името на дружеството/сдружението. Подобни условия се прилагат за установяването на правни субекти от всеки друг вид.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В SK: виетнамско физическо лице, което трябва да се впише в търговския регистър като лице, упълномощено да представлява предприемача, е длъжно да представи разрешение за пребиваване в Словакия.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Инвестиции В BG: в предприятия, в които публичният дял (държавен или общински) в собствения капитал надвишава 30 %, се изисква разрешение за прехвърляне на тези дялове на трети лица. Някои стопански дейности, свързани с експлоатацията или използването на държавна или публична собственост, са предмет на концесии, предоставяни съгласно разпоредбите на Закона за концесиите. Чуждестранни инвеститори не могат да участват в приватизацията. Чуждестранните инвеститори и българските правни образувания с контролно виетнамско участие трябва да получат разрешение за: а) проучване, разработване или добив на природни ресурси от териториалните води на морето, континенталния шелф или изключителната икономическа зона, и б) придобиване на контролно капиталово участие в дружества, участващи в някоя от дейностите, изброени в буква а). В DK: установяването на клонове на чуждестранни дружества извън Съюза зависи от това дали съответната държава е подписала международно споразумение. Планирането на търговията на дребно в Дания се урежда от Закона за планирането и се базира на критерии за размер и местоположение на магазините за търговска дейност на дребно. Разпоредбите относно размера и местоположението се основават единствено на екологични съображения. Следователно чуждестранните дружества за търговия на дребно не се нуждаят от специално разрешение или разрешително, за да извършват инвестиции в Дания. В ES: за инвестиции в Испания, осъществявани от чуждестранни държавни органи и чуждестранни публичноправни субекти¹, пряко или чрез дружества или други субекти, контролирани пряко или непряко от чуждестранни правителства, се изисква предварително разрешение от правителството.

¹ Такива инвестиции предполагат не само икономически, но и неикономически интерес от страна на тези субекти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	Във FR: за придобиване от чуждестранни лица, при което се надхвърлят 33,33 % от дяловете от капитала или от правата на глас в съществуващи френски предприятия, или което води до упражняване на контрол над френски дружества, които — дори и само понякога — са част от упражняването на публичната власт или са свързани с една от посочените по-долу области, се изисква предварително одобрение от Министерството на икономиката: а) дейности, които вероятно ще застрашат обществения ред, обществената безопасност или интересите на националната отбрана; б) изследователска дейност и производство или търговия с оръжия, боеприпаси или взривни прахообразни смеси или вещества. Предоставеното одобрение може да е обвързано с конкретни условия. Чуждестранното участие в наскоро приватизирани дружества може да бъде ограничено до променлива част от публично предложения дружествен капитал, която се определя за всеки отделен случай от френското правителство. По отношение на определени търговски, промишлени или занаятчийски дейности се изисква специално разрешение за установяване, ако изпълнителният директор не притежава разрешително за постоянно пребиваване. Във FI: за придобиването от виетнамски лица на акции, които им предоставят повече от една трета от правата на глас в голямо финландско предприятие или в голямо търговско предприятие (с повече от 1 000 работници и с оборот, надхвърлящ 168 милиона евро или с общо балансово число¹, надхвърлящо 168 милиона евро), се изисква потвърждение от финландските власти. Това потвърждение може да бъде отказано само ако бъдат засегнати важни национални интереси. Тези ограничения не се прилагат по отношение на далекосъобщителните услуги. В HU: виетнамското участие в наскоро приватизирани дружества е нелиберализирано.

¹ Обща сума на активите или обща сума на задълженията плюс капитала.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В IT: може да се предоставят или запазват изключителни права по отношение на наскоро приватизирани дружества. Правата на глас в наскоро приватизирани дружества може да се ограничават в някои случаи. В продължение на пет години от датата на влизане в сила на настоящото споразумение за придобиването на голям дял от дружествения капитал от дружества, които развиват дейност в секторите на отбраната, транспортните услуги, далекосъобщенията или енергетиката, може да се изисква одобрението на компетентните органи.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Географски зони Във FI: на острови Оланд са налице ограничения по отношение на правото на установяване на физически лица, които не притежават местно гражданство на островите Оланд, или на правни образувания без разрешение от компетентните органи на острови Оланд.
1. СЕЛСКО СТОПАНСТВО, ЛОВ, ГОРСКО СТОПАНСТВО	
А. Селско стопанство, лов (ISIC rev. 3.1: 011, 012, 013, 014, 015), с изключение на съветнически и консултантски услуги ¹	В AT, HR, HU, MT, RO, SI: нелиберализирани по отношение на селскостопански дейности. Във FR: за установяване на селскостопански предприятия от лица с национална принадлежност към Виетнам и за придобиване на лозя от инвеститори от Виетнам се изисква разрешение. В IE: за установяването на обекти от страна на пребиваващи във Виетнам лица за упражняване на дейност в областта на мелничарството се изисква разрешение. В SE: само народът саами може да притежава стопанство за отглеждане на северни елени и да упражнява дейност по отглеждането им.

¹ Съветническите и консултантските услуги, свързани със селското стопанство, лова, горското стопанство и риболова, са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Е.е) и 6.Е.ж).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Горско стопанство и дърводобив (ISIC rev. 3.1: 020), с изключение на съветнически и консултантски услуги ¹	В BG: нелиберализирани по отношение на дейности по дърводобив.
2. РИБОЛОВ И АКВАКУЛТУРА (ISIC rev.3.1: 0501, 0502), с изключение на съветнически и консултантски услуги ²	нелиберализирани.
3. ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ ³ А. Добив на каменни и лигнитни въглища; добив на торф (ISIC rev 3.1: 10)	В EU: нелиберализирани по отношение на правни образувания, контролирани ⁴ от физически лица или правни образувания от държава, която не е членка на Съюза, от която се осъществява повече от 5 % от вноса на Съюза на нефт или природен газ. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Нелиберализирани по отношение на добив на суров нефт и природен газ.

¹ Съветническите и консултантските услуги, свързани със селското стопанство, лова, горското стопанство и риболова, са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Е.е) и 6.Е.ж).

² Съветническите и консултантските услуги, свързани със селското стопанство, лова, горското стопанство и риболова, са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Е.е) и 6.Е.ж).

³ Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на предоставянето на обществени услуги.

⁴ Правно образувание е контролирано от друго физическо лице или правно образувание, ако последното разполага с правомощия да определя мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказва законно влияние върху неговите действия. По-конкретно, ако се притежават повече от 50 % от капиталовите участия на определено правно образувание, се счита, че то е контролирано.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Добив на суров нефт и природен газ ¹ (ISIC rev. 3.1: 1110)	
В. Добив на метални руди (ISIC rev. 3.1: 13)	
Г. Други видове добивна промишленост (ISIC rev. 3.1: 14)	
4. ПЕРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕННОСТ ²	
А. Производство на хранителни продукти и напитки (ISIC rev. 3.1: 15)	Няма.
Б. Производство на тютюневи изделия (ISIC rev. 3.1: 16)	Няма.
В. Производство на текстил и текстилни изделия (ISIC rev. 3.1: 17)	Няма.

¹ Не включва услуги, свързани с минното дело, предоставяни срещу възнаграждение или по договор на петролни и газови полета, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 19.А.

² В този сектор не са включени консултантски услуги, свързани с производството, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиция 6.Е.з).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Производство на облекло; обработка и багрене на кожухарски кожи (ISIC rev. 3.1: 18)	Няма.
Д. Обработка на кожи без косъм; производство на изделия за пътуване, ръчни чанти, сарашки изделия и обувки (ISIC rev. 3.1: 19)	Няма.
Е. Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене (ISIC rev. 3.1: 20)	Няма.
Ж. Производство на хартия и изделия от хартия (ISIC rev. 3.1: 21)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
З. Издателска и полиграфическа дейност и възпроизвеждане на записани носители ¹ (ISIC rev. 3.1: 22, с изключение на издателска и полиграфическа дейност срещу възнаграждение или по договор ²)	В HR: прилага се изискване за пребиваване. В IT: прилага се условие за национална принадлежност за собствениците на дружества, занимаващи се с издателска и полиграфическа дейност.
И. Производство на продукти от коксуване (ISIC rev. 3.1: 231)	Няма.
Й. Производство на рафинирани нефтопродукти ³ (ISIC rev. 3.1: 232)	В EU: нелиберализирани по отношение на правни образувания, контролирани от физически лица или правни образувания от държава, която не е членка на Съюза, от която се осъществява повече от 5 % от вноса на Съюза на нефт или природен газ. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
К. Производство на химични вещества и химични продукти, различни от експлозиви (ISIC rev. 3.1: 24, с изключение на производството на експлозиви)	Няма.

¹ Този сектор се ограничава до производствените дейности. Не са включени свързани с аудио-визия дейности или дейности с културно съдържание.

² Издателската и полиграфическата дейност срещу възнаграждение или по договор са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиция 6.Е.п).

³ Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на предоставянето на обществени услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Л. Производство на изделия от каучук и от пластмаси (ISIC rev. 3.1: 25)	Няма.
М. Производство на изделия от други неметални минерални суровини (ISIC rev. 3.1: 26)	Няма.
Н. Производство на основни метали (ISIC rev. 3.1: 27)	Няма.
О. Производство на метални изделия, без машини и оборудване (ISIC rev. 3.1: 28)	Няма.
П. Производство на машини	
а) Производство на машини с общо предназначение (ISIC rev. 3.1: 291)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Производство на машини със специално предназначение, различни от оръжие и боеприпаси (ISIC rev. 3.1: 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929)	Няма.
в) Производство на домакински уреди, неклаифицирани другаде (ISIC rev. 3.1: 293)	Няма.
г) Производство на офисна, изчислителна и компютърна техника (ISIC rev. 3.1: 30)	Няма.
д) Електрически машини и апарати, неклаифицирани другаде (ISIC rev. 3.1: 31)	Няма.
е) Производство на радио-, телевизионно и съобщително оборудване и апаратура (ISIC rev. 3.1: 32)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Р. Производство на медицински, прецизни и оптични инструменти, ръчни и други часовници (ISIC rev. 3.1: 33)	Няма.
С. Производство на моторни превозни средства, ремаркета и полуремаркета (ISIC rev. 3.1: 34)	Няма.
Т. Производство на друго транспортно оборудване (което не е военно) (ISIC rev. 3.1: 35, с изключение на производството на военни плавателни съдове, военни самолети и друго транспортно оборудване за военни цели)	Няма.
У. Производство на мебели; производство, неклассифицирано другаде (ISIC rev. 3.1: 361, 369)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Ф. Рециклиране (ISIC rev. 3.1: 37)	Няма.
5. ПРОИЗВОДСТВО; ПРЕНОС И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ, ГАЗ, ПАРА И ТОПЛА ВОДА ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА ¹ (с изключение на производството на ядрена електроенергия)	
А. Производство на електроенергия; пренос и разпределение на електроенергия за собствена сметка (част от ISIC rev. 3.1: 4010)	В EU: нелиберализирани.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на предоставянето на обществени услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Производство на газ; разпределение на газообразни горива по газопровод за собствена сметка (част от ISIC rev. 3.1: 4020) ¹	В EU: нелиберализирани.
В. Производство на пара и топла вода; разпределение на пара и топла вода за собствена сметка (част от ISIC rev. 3.1: 4030) ²	В EU: нелиберализирани по отношение на правни образувания, контролирани ³ от физически лица или правни образувания от държава, която не е членка на Съюза, от която се осъществява повече от 5 % от вноса на Съюза на нефт или природен газ. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).

¹ Не включва пренос на природен газ и газообразни горива по тръбопроводи, пренос и разпределение на газ срещу възнаграждение или по договор и продажба на природен газ и газообразни горива, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

² Не включва пренос и разпределение на пара и топла вода срещу възнаграждение или по договор и продажба на пара и топла вода, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ.

³ Правно образувание е контролирано от друго физическо лице или правно образувание, ако последното разполага с правомощия да определя мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказва законно влияние върху неговите действия. По-конкретно, ако се притежават повече от 50 % от капиталовите участия на определено правно образувание, се счита, че то е контролирано.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
6. БИЗНЕС УСЛУГИ	
А. Професионални услуги	
а) Правни услуги (СРС 861) ¹ , с изключение на правни консултации и услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване, предоставяни от юристи, които имат обществени функции, например нотариуси, „huissiers de justice“ или други „officiers publics et ministériels“.	В АТ: дяловото и акционерното участие на вьетнамски адвокати (които трябва да бъдат правоспособни във Виетнам) в собствения капитал и в резултатите от дейността на адвокатска кантора не може да надвишават 25 %. Те не могат да оказват определящо въздействие в процеса на вземане на решение. В ВЕ: прилагат се квоти за представляване пред „Cour de cassation“ по дела, които не са наказателни. В СУ: за пълноправното членство в адвокатската колегия, необходимо за предоставянето на правни услуги, се прилагат условие за национална принадлежност и изискване за пребиваване. Само адвокати, вписани в адвокатската колегия, могат да бъдат съдружници, собственици на дялове/акции или членове на съветите на директорите на адвокатско дружество в Кипър. В ДК: единствено адвокати, които притежават датски лиценз за упражняване на дейността, и адвокатски кантори, регистрирани в Дания, могат да притежават дялове от датска адвокатска кантора. Единствено адвокати, които притежават датски лиценз за упражняване на дейността, могат да участват в управителния съвет на датска адвокатска кантора или да участват в нейното ръководство. За получаването на датски лиценз се изисква да се положи датски изпит по право.

¹ Включва услуги по предоставяне на правни консултации, услуги по процесуално представителство, услуги по арбитраж и помирение/медиация, както и услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване.

Предоставянето на правни услуги е разрешено единствено по отношение на международното публично право, правото на Съюза и на всяка юрисдикция на мястото, където доставчикът на услугата или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и също както предоставянето на друг вид услуги, то подлежи на изискванията и процедурите за лицензиране, приложими в държавите — членки на Съюза. За юристите, предоставящи правни услуги във връзка с международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за лицензиране може да са, *inter alia*, под формата на местни етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), изисквания към застраховката, единствено регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчен режим за приемане в адвокатската колегия на приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и съдебен или служебен адрес в приемащата държава. Правните услуги по въпросите на правото на Съюза по принцип трябва да се предоставят от или чрез правоспособен адвокат, членуващ в адвокатска колегия в държава — членка на Съюза, действащ от свое име, а правните услуги по въпросите на правото на конкретна държава — членка на Съюза, — от или чрез правоспособен адвокат, членуващ в адвокатската колегия на тази държава членка, действащ от свое име. Ето защо, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в Съюза, може да е необходимо пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на Съюза, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на Съюза и националното процесуално право. Въпреки това в някои държави членки се разрешава чуждестранни адвокати, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е с национална принадлежност или принадлежи към държавата, в която този адвокат има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	Във FR: за достъпа на адвокати до професиите на „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>“ и „<i>avocat auprès du Conseil d'Etat</i>“ се прилагат квоти. Някои правни форми („<i>association d'avocats</i>“ и „<i>société en participation d'avocat</i>“) са запазени за юристи, които са пълноправни членове на адвокатската колегия във Франция. Най-малко 75 % от съдружниците, които притежават 75 % от дяловете на адвокатска кантора, предоставяща правни услуги в областта на френското право или на правото на Съюза, трябва да бъдат адвокати, които са пълноправни членове на адвокатската колегия във Франция. В HR: представителство на страните пред съдилища може да се практикува само от членовете на адвокатския съвет на Хърватия („<i>odvjetnici</i>“). За членство в адвокатската колегия се изисква гражданство. В HU: търговското присъствие трябва да е под формата на съдружие с унгарски адвокат („<i>ügyvéd</i>“), на адвокатска кантора („<i>ügyvédi iroda</i>“) или на представителен офис. В LT: за упражняване на дейността в областта на вътрешното право — правото на Съюза и на държава членка — се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за национална принадлежност. В PL: докато юристите от ЕС могат да използват и други правни форми, чуждестранните юристи имат достъп до правните форми събирателно дружество, командитно дружество с акции и командитно дружество.
б) 1. Счетоводни услуги и водене на счетоводни книги (CPC 86212, различни от одиторски услуги, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	В AT: дяловото и акционерното участие на виеанамски счетоводители (които трябва да бъдат правоспособни съгласно правото на Виетнам) в собствения капитал и в резултатите от дейността на австрийски правен субект не може да надвишават 25 %, ако не са членове на съответния австрийски професионален съюз. В CY: достъп се предоставя след тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието на заетостта в подсектора.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) 2. Одиторски услуги (СРС 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	В АТ: дяловото и акционерното участие на виевнамски одитори (които трябва да бъдат правоспособни съгласно правото на Виетнам) в собствения капитал и в резултатите от дейността на австрийски правен субект не може да надвишават 25 %, ако не са членове на съответния австрийски професионален съюз. В СУ: на одитори от трети държави се издава специален лиценз при спазване на определени условия. В CZ: само одитори, одобрени в Чешката република, могат да извършват одиторски услуги. В правните субекти мнозинството от акциите с право на глас трябва да принадлежат на одитори, одобрени в Чешката република. Мнозинството от лицата в законоустановен орган трябва да бъдат одитори, одобрени в Чешката република. В DK: за да участват в съдружие с датски правоспособни счетоводители, чуждестранните счетоводители трябва да получат разрешение от Датската агенция за търговията и дружествата. В ES: условие за национална принадлежност на извършващи задължителен одит одитори и за администратори, директори и съдружници в дружества, различни от включените в обхвата на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета („8-та Директива за дружественото право“). Във FI: изискване за пребиваване за поне един от одиторите във финландско дружество с ограничена отговорност. В HR: няма, освен факта, че одитирането може да се извършва само от юридически лица. В LT: не по-малко от 75 % от акциите следва да принадлежат на одитори или одиторски дружества от Съюза. В LV: в търговски дружества на заклет одитор повече от 50 % от дяловия капитал с право на глас трябва да е притежаван от заклет одитор или търговски дружества на заклет одитор от Съюза. В PL: условие за национална принадлежност.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В SE: само одитори, одобрени в Швеция, могат да извършват услуги по задължителен одит по отношение на някои правни субекти, включително на всички дружества с ограничена отговорност, и по отношение на физически лица. Само одитори, одобрени в Швеция, и регистрирани публични счетоводни дружества могат да притежават дялове или да се сдружават в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). За получаване на одобрение се изисква пребиваване в ЕИП или в Швейцария. Званията „одобрен одитор“ и „правоспособен одитор“ могат да бъдат използвани единствено от одитори, одобрени или получили правоспособност в Швеция. Одиторите от сдружения за икономическо сътрудничество и някои други предприятия, които не са сертифицирани или одобрени счетоводители, трябва да пребивават в ЕИП, освен ако правителството или правителствен орган, назначен от правителството, се произнесе другояче по отделен случай. Задължителният одит в дружества, регистрирани за борсова търговия, и в дружества, надхвърлящи определени граници по отношение на оборота, общата стойност на активите и броя на наетите лица, трябва да се извършва от публични одитори с правоспособност в Швеция. За получаване на правоспособност или одобрение се изисква пребиваване в ЕИП или в Швейцария. Само одитори, одобрени в Швеция, и регистрирани публични счетоводни дружества могат да притежават дялове или да се сдружават в дружества, които извършват професионален одит (за официални цели). Званията „одобрен одитор“ и „правоспособен одитор“ могат да бъдат използвани единствено от одитори, одобрени или получили правоспособност в Швеция. Одиторите на кооперативни стопански сдружения и на някои други предприятия, които не са правоспособни или одобрени счетоводители, трябва да пребивават в ЕИП. Компетентният орган може да предостави изключения от това изискване. В SK: най-малко 60 % от капиталовия дял или правата на глас са запазени за лица със съответната национална принадлежност.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Консултантски услуги в областта на данъчното облагане (CPC 863) ¹	В АТ: дяловото и акционерното участие на виетнамски данъчни консултанти (които трябва да бъдат правоспособни съгласно правото на Виетнам) в собствения капитал и в резултатите от дейността на австрийски правен субект не може да надвишават 25 %. Това ограничение се прилага само за лица, които не са членове на австрийския професионален съюз. В СУ: достъп се предоставя след тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието на заетостта в подсектора. В CZ, SK: услугите в областта на данъчното облагане може да се предоставят от физически лица, които са регистрирани в списъка на одиторите при Камарата на данъчните консултанти или в Камарата на одиторите.
г) Архитектурни услуги и д) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	В BG: за проекти от национално или регионално значение виетнамските инвеститори трябва да действат в съдружие с местни инвеститори или като техни подизпълнители. Във FR: предоставяне само посредством SEL (société d'exercice libéral: anonyme, à responsabilité limitée или en commandite par actions) или SCP (société civile professionnelle). В СУ: условие за национална принадлежност. В LV: за да се получи лиценз във връзка с извършване на архитектурни услуги, даващ право за упражняване на стопанска дейност при наличието на всички законни права и отговорности за подписване на проект, се изискват 3-годишна практика в проектирането в Латвия и университетско образование. В SK: задължително е членството в съответната камара; може да бъде признато членството в съответните чуждестранни институции. Изискване за пребиваване, но могат да се допуснат изключения.

¹ Не включва услугите по предоставяне на правни консултации и процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 1.А.а) „Правни услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Инженерни услуги и ж) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)	В BG: за проекти от национално или регионално значение виетнамските инвеститори трябва да действат в съдружие с местни инвеститори или като техни подизпълнители. В CY: условие за национална принадлежност.
з) Медицински (включително услуги, предоставяни от психолози) и дентални услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)	В CY, EE, FI, MT: нелиберализирани. В AT: нелиберализирани, освен по отношение на денталните услуги и на дейността на психолози и психотерапевти, за които няма резерви. В BG, LT: за предоставянето на услуги се изисква разрешително въз основа на план за предоставяне на здравни услуги, изготвен според нуждите, като са взети предвид броят на населението и вече съществуващите медицински и дентални услуги. В CZ: достъпът е ограничен само до физически лица. За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от Министерството на здравеопазването. В DE: прилага се тест за икономическа необходимост, когато лекари и лекари по дентална медицина притежават правоспособност да лекуват лица, регистрирани в схеми за обществено осигуряване. Основни критерии: недостиг на лекари и на лекари по дентална медицина в конкретния регион. Във FR: докато инвеститорите от Съюза могат да ползват и други правни форми, виетнамските инвеститори имат достъп единствено до правните форми „<i>société d'exercice libéral</i>“ и „<i>société civile professionnelle</i>“. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара. В LV: прилага се тест за икономическа необходимост. Основни критерии: недостиг на лекари и на лекари по дентална медицина в конкретния регион.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В SI: нелиберализирани по отношение на социалната медицина, санитарните, епидемиологичните, медицинските/екологичните услуги; осигуряването на кръв, кръвни препарати и органи/тъкани за трансплантация; аутопсия. В SK: изисква се разрешение от компетентните органи (Министерство на здравеопазването или самоуправляващите се региони). В UK: установяването на лекари в рамките на националната система на здравеопазване зависи от планирането във връзка с медицинския персонал.
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	В AT, CY, EE, MT, SI: нелиберализирани. В BG: прилага се тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти. В CZ: достъпът е ограничен само до физически лица. Изисква се разрешение от ветеринарната администрация. В HU: прилага се тест за икономическа необходимост. Основни критерии: условия на пазара на труда в този сектор. Във FR: предоставяне единствено посредством „<i>société d'exercice libérale</i>“ или „<i>société civile professionnelle</i>“. В PL: чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на дейността.
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191)	В BG, CY, CZ, FI, HU, MT, SI, SK: нелиберализирани. Във FR: докато инвеститорите от Съюза могат да ползват и други правни форми, виетнамските инвеститори имат достъп единствено до правните форми „<i>société d'exercice libérale</i>“ и „<i>société civile professionnelle</i>“. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара. В LT: може да се приложи тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)	В АТ: участие на чуждестранни инвеститори е разрешено само в следните дейности, упражнявани от: медицински сестри, физиотерапевти, ерготерапевти, логопеди, диетолози и специалисти по храненето. В BG, MT: нелиберализирани. В CZ: достъпът е ограничен само до физически лица. За чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентния орган. В ES, CY: нелиберализирани. Във FI и SI: нелиберализирани по отношение на физиотерапевтите и парамедицинския персонал. Във FR: докато инвеститорите от Съюза могат да ползват и други правни форми, виеанските инвеститори имат достъп единствено до правните форми „<i>société d'exercice liberal</i>“ и „<i>société civile professionnelle</i>“. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара. В LT: може да се приложи тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието на заетостта в този подсектор. В LV: тест за икономическа необходимост за чуждестранни физиотерапевти и парамедицински персонал. Основни критерии: състоянието на заетостта в конкретния регион.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Продажби на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (СРС 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	В AT, BG, CY, FI, MT, PL, RO, SE, SI: нелиберализирани. В BE, DK, EE, ES, FR, IT, HR, HU, IE, LV, PT, SK: разрешение се дава след тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите аптеки. В DE единствено физически лица имат право да предоставят услуги по търговия на дребно с фармацевтични продукти и определени медицински стоки на обществеността. Лица, които не са преминали германския изпит по фармация, могат да получат лиценз единствено да поемат аптека, която вече е съществувала в предходните три години. Лица с национална принадлежност към държави извън ЕИП не могат да получат разрешение за откриване на аптека.
Б. Компютърни и свързани услуги (СРС 84)	Няма.
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност (НИРД)	
а) Услуги в областта на НИРД — естествени науки (СРС 851)	В EU: изключителни права и/или разрешения във връзка с публично финансираните услуги в областта на НИРД се предоставят единствено на граждани на държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза.

¹ Към доставките на фармацевтични продукти за населението, както и към предоставянето на други услуги съществуват изисквания и процедури за лицензиране и за квалификация, приложими в държавите членки. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарства, отпускани по лекарско предписание, са запазени за фармацевти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Услуги в областта на НИРД — обществени и хуманитарни науки (CPC 852, с изключение на психологическите услуги) ¹	Няма.
в) Интердисциплинарни услуги в областта на НИРД (CPC 853)	В ЕУ: изключителни права и/или разрешения във връзка с публично финансираните услуги в областта на НИРД се предоставят единствено на граждани на държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза.
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти ²	
а) Във връзка със собствено или наето имущество (CPC 821)	Няма, с изключение на ДК: званието „брокер на недвижими имоти“ може да бъде използвано единствено от лица, вписани в регистъра на брокерите на недвижими имоти. В раздел 25(2) от Закона за продажбите на недвижими имоти са определени изискванията за това кой може да бъде вписан в регистъра. Наред с другото, в закона се изисква кандидатът да пребивава в Дания или в Съюза, Европейското икономическо пространство (ЕИП) или Швейцария. Освен това трябва да бъдат взети предвид и някои изисквания по отношение на теоретичната подготовка и практическите знания на кандидатите, както е посочено в ръководствата на датския орган по въпросите на предприятията и строителството. Законът за продажбите на недвижими имоти се прилага единствено при сделки с датски потребители. Може да бъде приложимо и друго законодателство относно достъпа на чужденците до покупката и продажбата на имущество в Дания, напр. изисквания за пребиваване.
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	Няма, освен в СУ. В СУ: условие за национална принадлежност.

¹ Част от CPC 85201, която е посочена в позиция 6.А.3) Медицински и дентални услуги.

² Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата и/или ограниченията за физически лица и правни образувания, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Услуги по отдаване под наем или на лизинг без оператори	
а) На кораби (CPC 83103)	В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани по отношение на установяване на регистрирано дружество с цел експлоатиране на флот, плаващ под националното знаме на държавата на установяване. В LT: корабите трябва да са притежавани от литовски физически лица или на установени в Литва дружества. В SE: за да може да се плава под шведско знаме, в случай на чуждестранно участие в собствеността на корабите трябва да се представи доказателство за преобладаващо шведско влияние в операторската дейност. „Преобладаващо шведско влияние“ означава, че експлоатацията на кораба се осъществява от територията на Швеция и също така че пропорционално голям дял от кораба принадлежи на шведски собственици или на лица от друга държава от ЕИП. На други чуждестранни кораби може при определени условия да бъде предоставено освобождаване от това правило, ако те са наети или взети на лизинг от шведски юридически лица посредством беърбоут чартърни договори.
б) На въздухоплавателни средства (CPC 83104)	В EU: въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи на Съюза, трябва да са регистрирани в държавата — членка на Съюза, която издава лиценз на превозвача, или на друго място в Съюза. Въздухоплавателното средство трябва да е притежавано от физически лица, отговарящи на специални критерии за национална принадлежност, или от правни образувания, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и за контрол (включително националната принадлежност на управителите). По отношение на договорите за краткосрочен лизинг или при изключителни обстоятелства могат да се правят изключения.
в) На друго транспортно оборудване (CPC 83101, CPC 83102 и CPC 83105)	Няма, освен в SE. В SE: доставчиците на услуги по даване под наем или оперативен лизинг на коли и на определени превозни средства с повишена проходимост („<i>terrängmotorfordon</i>“) без водач, дадени под наем или на оперативен лизинг за период, който не надвишава една година, са длъжни да определят лице, натоварено, наред с другото, да гарантира, че дейността се извършва при съблюдаване на приложимите норми и разпоредби и че се спазват правилата за пътна безопасност. Това лице трябва да пребивава в Швеция.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) На други машини и оборудване (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 и CPC 83109)	Няма.
д) На лични вещи и стоки за бита (CPC 832)	Няма, освен следното: В BE, FR: нелиберализирани за CPC 83202.
е) Отдаване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	Няма.
Е. Други бизнес услуги	
а) Реклама (CPC 871)	Няма.
б) Проучване на пазари и изследване на общественото мнение (CPC 864)	Няма.
в) Консултантски услуги в областта на управлението (CPC 865)	Няма.
г) Услуги, свързани с консултантските услуги в областта на управлението (CPC 866)	В HU: нелиберализирани по отношение на арбитражните и помирителните услуги (CPC 86602).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (CPC 8676)	Няма, освен в CZ, SK: без създаване на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице) и в CY: В CY за химици и биолози: условие за национална принадлежност.
е) Съветнически и консултантски услуги, свързани със селското стопанство, лова и горското стопанство (част от CPC 881)	Няма.
ж) Съветнически и консултантски услуги, свързани с риболова (част от CPC 882)	Няма.
з) Съветнически и консултантски услуги, свързани с производството (част от CPC 884 и част от CPC 885)	Няма.
и) Посреднически услуги по осигуряване и предоставяне на персонал	
и) 1. Набиране на ръководен персонал (CPC 87201)	В BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SK: нелиберализирани. В ES: има държавен монопол.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
и) 2. Посреднически услуги по осигуряване на персонал (CPC 87202)	В АТ, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SK: нелиберализирани. В BE, ES, FR и IT: има държавен монопол. В DE: разрешение се дава след тест за икономическа необходимост. Основни критерии: състоянието и развитието на пазара на труда.
и) 3. Услуги по предоставяне на помощен персонал за работа в офис (CPC 87203)	В АТ, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SK: нелиберализирани. В IT: има държавен монопол.
и) 4. Услуги на агенции за модели (част от CPC 87209)	Няма.
и) 5. Услуги по предоставяне на помощен персонал в домакинството, други работници в сектора на търговията или промишлеността, сестрински и друг персонал (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)	Във всички държави членки освен HU: нелиберализирани. В HU: Няма.
й) 1. Услуги по разследване (CPC 87301)	В BE, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, ES, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 2. Услуги в областта на сигурността (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	В BG, CY, CZ, EE, FI, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: разрешително може да се предоставя само на граждани и на регистрирани в държавата организации. В CZ, HR: нелиберализирани. В DK: прилагат се изисквания за национална принадлежност и пребиваване на членовете на управителния съвет. Нелиберализирани по отношение на предоставянето на услуги, свързани с осигуряването на летищна охрана. В ES: достъпът подлежи на предварително разрешение. За да даде това разрешение, Министерският съвет взема предвид критерии като компетентност, професионален интегритет, независимост и адекватност на защитата при осигуряване безопасността на населението и поддържане на обществения ред. Условие за национална принадлежност на специализирания персонал.
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	Във FR: чуждестранните инвеститори се нуждаят от специално разрешение за услуги по търсене и проучване.
л) 1. Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	Няма.
л) 2. Поддръжка и ремонт на железопътно оборудване (част от CPC 8868)	В LV: има държавен монопол. В SE: когато даден инвеститор възнамерява да инсталира собствени терминални инфраструктурни съоръжения, се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: ограничения, налагани от пространството и капацитета.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 3. Поддръжка и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомоби́ли и пътнотранспортно оборудване (СРС 6112, СРС 6122, част от СРС 8867 и част от СРС 8868)	В SE: когато даден инвеститор възнамерява да инсталира собствени терминални инфраструктурни съоръжения, се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: ограничения, налагани от пространството и капацитета.
л) 4. Техническо обслужване и ремонт на въздухоплавателни средства и техни части (част от СРС 8868)	Няма.
л) 5. Услуги по поддръжка и ремонт на изделия от метал, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за бита ¹ (СРС 633, СРС 7545, СРС 8861, СРС 8862, СРС 8864, СРС 8865 и СРС 8866)	Няма.

¹ Услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване (СРС 6112, 6122, 8867 и СРС 8868) са посочени в позиции 6.Е.л) 1—6.Е. л) 4. Услугите по поддръжка и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (СРС 845), са посочени в позиция 6.Б. Компютърни и свързани услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	Няма.
н) Фотографски услуги (CPC 875)	Няма.
о) Услуги по опаковане (CPC 876)	Няма.
п) Издателска и полиграфическа дейност (CPC 88442)	В HR: изискване за пребиваване за издателя и за редакционната колегия. В LT, LV: правото на установяване в областта на издателската дейност се предоставя само на учредени в държавата правни образувания (без клонове). В PL: изискване за национална принадлежност за главните редактори на вестници и списания.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	Няма.
с) 1. Услуги по писмени и устни преводи (CPC 87905)	В BG, HU, SK: нелиберализирани по отношение на официалните писмени и устни преводи. В DK: нелиберализирани. В HR: нелиберализирани по отношение на услугите по писмени и устни преводи за/пред хърватските съдилища. В PL: нелиберализирани по отношение на предлагането на услуги на заклетни устни преводачи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 2. Услуги по вътрешен дизайн и други специализирани услуги в областта на дизайна (СРС 87907)	Няма.
с) 3. Услуги по събиране на парични вземания (СРС 87902)	В CZ: нелиберализирани. В DK: услугите по събиране на дългове са уредени със Закон № 319 от 14 май 1997 г. (с последващите изменения) относно събирането на дългове. В закона се съдържат редица изисквания по отношение на услугите за събиране на дългове в Дания. Наред с уредбата на останалата материя, в закона са установени правила за даване на разрешение на агента по събиране на дългове, одобрение на служителите, заети със събиране на дългове, разпоредби във връзка със събирането на дългове и отнемане на разрешението на агента по събиране на дългове. В IT, PT: прилага се условие за национална принадлежност по отношение на инвеститорите.
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус и платежоспособността (СРС 87901)	В BE: условие за национална принадлежност по отношение на инвеститорите във връзка с базата данни за потребителски кредити. В IT, PT: условие за национална принадлежност по отношение на инвеститорите.
с) 5. Копирни услуги (СРС 87904) ¹	Няма.
с) 6. Консултантски услуги в областта на далекосъобщенията (СРС 7544)	Няма.
с) 7. Телефонни услуги (СРС 87903)	Няма.

¹ Не включва полиграфическите услуги, които попадат в СРС 88442 и са посочени в позиция 6.Е. п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
7. КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ	
А. Пощенски и куриерски услуги (услугите, свързани с обработката на пощенски пратки¹ с вътрешно или международно местоназначение според следния списък на подсектори: i) обработка на адресирани писмени съобщения на всякакъв физически носител², включително хибридна поща и директна поща, ii) обработка на адресирани пакети и колет³,	Няма.

¹ „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

² Напр. писма, пощенски картички.

³ Включително книги и каталози.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
iii) обработка на адресирани печатни произведения ¹ , iv) обработка на пратките, посочени в подточки i) — iii) по-горе, като препоръчани пратки или пратки с обявена стойност, v) експресни куриерски услуги ² във връзка с пратките, посочени в подточки i) — iii) по-горе, vi) обработка на неадресирани пратки, както и vii) обмен на документи ³ .	

¹ Списания, вестници и периодични издания.

² Освен по-голямата бързина и надеждност експресните куриерски услуги може да включват някои други допълнителни удобства като вземане на пратките от първоначалния пункт, доставка лично на получателя, проследяване на пратката, възможност за промяна на местоназначението и на получателя по време на транспорта и изпращане на обратна разписка.

³ Предоставяне на средства, включително предоставяне на специални помещения и осигуряване на превоз от трето лице, които позволяват да се направи самостоятелна доставка чрез взаимна размяна на пощенски пратки между потребители, абониращи за тази услуга. „Пощенски пратки“ са пратките, обработени от всички видове търговски оператори, независимо дали са държавни или частни.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Подсектори i), iv) и v) обаче са изключени, ако влизат в обхвата на услуги, които могат да бъдат запазени за кореспондентски пратки, чиято цена е по-ниска с 5 пъти от основната държавна цена, при условие че тежат по-малко от 100 грама¹, и за препоръчаните писма при съдебни или административни производства.) (част от СРС 751, част от СРС 71235² и част от СРС 73210³)	

¹ „Кореспондентска пратка“ е писмено съобщение върху какъвто и да било физически носител, което трябва да бъде пренесено и доставено на адреса, посочен от подателя върху самата пратка или върху нейната опаковка. Книгите, каталозите, вестниците и периодичните издания не се считат за кореспондентски пратки.

² Всякакъв вид сухопътен превоз на пощенски и куриерски пратки за собствена сметка.

³ Въздушен превоз на пощенски пратки за собствена сметка.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Далекосъобщителни услуги Тези услуги не обхващат стопанската дейност, състояща се в предоставяне на съдържание, което изисква далекосъобщителни услуги за преноса.	
а) Всички услуги, състоящи се в предаване и приемане на сигнали чрез всякакви електромагнитни средства ¹ , с изключение на радио- и телевизионното разпръскване ²	Няма.
8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ (СРС 511, СРС 512, СРС 513, СРС 514, СРС 515, СРС 516, СРС 517 и СРС 518)	Няма, освен в СУ. В СУ: прилагат се специфични условия, а за граждани на трети държави се изисква разрешение.

¹ Тези услуги не включват обработката на онлайн информация и/или на данни (включително обработка на трансакции) (част от СРС 843), която е посочена в позиция 6.Б. Компютърни и свързани услуги.

² Радио- и телевизионното разпръскване се определя като непрекъсната предавателна верига по жичен или безжичен път (независимо от местонахождението на първоначалното предаване), необходима за получаването и/или представянето на звукови и/или визуални сигнали на програми от всички или от която и да е част на населението, но не включва линиите за пренос на данни между операторите.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
9. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ (с изключение на дистрибуцията на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и други военни материали) Всички подсектори, изброени по-долу	В АТ: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на пиротехнически изделия, запалими изделия, взривни устройства и токсични вещества. Изключителни права и/или разрешения във връзка с дистрибуцията на фармацевтични продукти и тютюневи изделия се предоставят единствено на лица с национална принадлежност към държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза. Във FI: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на алкохолни напитки и фармацевтични продукти. В HR: нелиберализирани по отношение на дистрибуцията на тютюневи изделия.
А. Услуги по търговско посредничество	
а) Услуги по търговско посредничество с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от СРС 61111, част от СРС 6113 и част от СРС 6121)	Няма.
б) Други услуги по търговско посредничество (СРС 621)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Услуги по търговия на едро	
а) Услуги по търговия на едро с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и с части и принадлежности за тях (част от СРС 61111, част от СРС 6113 и част от СРС 6121)	Няма.
б) Услуги по търговия на едро с крайни далекосъобщителни устройства (част от СРС 7542)	Няма.
в) Други услуги по търговия на едро (СРС 622, с изключение на търговия на едро с енергийни продукти ¹)	В FR, IT: има държавен монопол върху тютюна. Във FR: за да се даде разрешение на аптеки за търговия на едро, се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите аптеки.

¹ Услугите, които включват позиция СРС 62271, са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 19.Г.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги по търговия на дребно¹ Услуги по търговия на дребно с моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили, както и на части и принадлежности за тях (СРС 61112, част от СРС 6113 и част от СРС 6121) Услуги по търговия на дребно с крайни далекосъобщителни устройства (част от СРС 7542) Услуги по търговия на дребно с хранителни продукти (СРС 631) Услуги по търговия на дребно с други (неенергийни) стоки, с изключение на продажбите на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки² (СРС 632, с изключение на СРС 63211 и 63297)	В ES, FR, IT: има държавен монопол върху тютюна. В BE, BG, DK, FR, IT, MT и PT: за получаване на разрешение за универсални магазини (във FR — само за големи магазини) се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на съществуващите магазини и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места. В IE, SE: нелиберализирани по отношение на продажбите на дребно на алкохолни напитки.

¹ Не включва услугите по поддръжка и ремонт, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Б. и 6.Е.л).

Не включва услугите по търговия на дребно на енергийни продукти, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиции 19.Д и 19.Е.

² Продажбите на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки са посочени в ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ, позиция 6.А.к).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Г. Франчайзинг (CPC 8929)	Няма.
10. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921) Б. Услуги в областта на прогимназиалното и средното образование (CPC 922) В. Услуги в областта на висшето образование (CPC 923) Г. Услуги в областта на образованието за възрастни (CPC 924)	В EU: частните оператори участват в образователната мрежа чрез концесия. В AT: нелиберализирани по отношение на услугите в областта на висшето образование и на образователните услуги за възрастни чрез радио- или телевизионни предавания. В BG: нелиберализирани за предоставянето на услуги в областта на началното и/или прогимназиалното и средното образование от чуждестранни физически лица и сдружения и за предоставянето на услуги в областта на висшето образование. В CZ, SK: условие за национална принадлежност по отношение на мнозинството от членовете на управителния съвет. Нелиберализирани по отношение на предоставяне на услуги в областта на висшето образование, освен по отношение на услугите в областта на техническото и професионалното обучение след завършено средно образование (CPC 92310). В CY, FI, MT, RO, SE: нелиберализирани. В EL: условие за национална принадлежност по отношение на мнозинството от членовете на управителния съвет в началните и прогимназиалните училища. Нелиберализирани по отношение на висши учебни заведения, които издават признати от държавата дипломи. В ES, IT: тест за икономическа необходимост за откриване на частни университети, имащи право да издават признати дипломи или степени. Съответната процедура включва консултиране с парламента. Основни критерии: население и гъстота на съществуващите структури. В HR: нелиберализирани по отношение на услугите в областта на началното образование (CPC 921). За услугите в областта на прогимназиалното и средното образование: няма ограничения за юридическите лица.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В HU, SK: броят на откриваните училища може да бъде ограничен от местните органи (или от централните органи, когато става дума за висши учебни заведения и други институции за висше образование), отговарящи за лицензирането. В LV: нелиберализирани по отношение на образователните услуги във връзка с техническото и професионалното средно образование от училищен тип за ученици с увреждания (CPC 9224). В SI: нелиберализирани по отношение на началните училища. условие за национална принадлежност по отношение на мнозинството от членовете на управителния съвет в прогимназиите и висшите учебни заведения.
Д. Други образователни услуги (CPC 929)	В AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: нелиберализирани. В CZ, SK: частните оператори участват в образователната мрежа чрез концесия. условие за национална принадлежност по отношение на мнозинството от членовете на управителния съвет.
11. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА А. Услуги във връзка с отпадъчните води (CPC 9401) ¹ Б. Управление на твърди/опасни отпадъци, с изключение на трансграничния превоз на опасни отпадъци а) Услуги по третиране на отпадъци (CPC 9402)	Няма.

¹ Съответства на „Канализационни услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Санитарно-хигиенни и подобни услуги (СРС 9403) В. Опазване на атмосферния въздух и климата (СРС 9404) ¹ Г. Възстановяване и почистване на почвите и водите а) Третиране и възстановяване на заразени/замърсени почви и води (част от 9406) ² Д. Намаляване на шума и вибрациите (СРС 9405) Е. Опазване на биологичното разнообразие и ландшафта а) Услуги по опазване на природата и ландшафта (част от СРС 9406) Ж. Други услуги, свързани с околната среда, и спомагателни услуги (СРС 9409)	

¹ Съответства на „Услуги по пречистване на отработили газове“.

² Съответства на части от „Услуги по опазване на природата и ландшафта“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
12. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователни и свързани със застраховането услуги	В АТ: лицензът за клонове на виегнамски застрахователи се отказва, ако във Виегнам застрахователят няма правна форма, отговаряща на или сравнима с акционерно дружество или взаимозастрахователно сдружение. В ВG, ES: преди да установи клон или представителство в България или Испания за предоставяне на определени класове застраховки, виегнамският застраховател трябва да е имал разрешение да предоставя същите класове застраховки във Виегнам за поне пет години. В EL: правото на установяване не обхваща създаването на представителни офиси или друго постоянно присъствие на застрахователни дружества, освен когато тези офиси се регистрират като представителства, клонове или главни управления. В ES: изискване за пребиваване на актюерите (или двегодишен професионален опит в областта на актюерските услуги). Във FI: поне половината от учредителите и членовете на съвета на директорите и надзорния съвет на застрахователно дружество трябва да са с местопребиваване на територията на Съюза, освен ако компетентните органи са предоставили дерогация. Виегнамски застрахователи не могат да получат лиценз за клон във Финландия за извършването на задължително пенсионно осигуряване. В IT: за издаване на разрешение за установяване на клонове се изисква окончателната преценка на надзорните органи. В ВG, PL: за застрахователните посредници се изисква местно учредяване (без клонове). В PT: за да установят клон в Португалия, виегнамските застрахователни дружества трябва да докажат поне петгодишен предходен опит в тази дейност. Не се разрешава създаване на преки клонове за застрахователно посредничество, което се осъществява от дружества, създадени в съответствие със законодателството на държава — членка на Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В SK: лица с национална принадлежност към Виетнам могат да учредят застрахователно дружество под формата на акционерно дружество или да осъществяват застрахователна дейност чрез дъщерни дружества със седалище в Словакия (без клонове). В SI: чуждестранни инвеститори не могат да участват в застрахователни дружества в процес на приватизация. Членството във взаимозастрахователна институция е ограничено до дружества, установени в Словения (без клонове), и местни физически лица. За предоставянето на консултантски услуги и услуги по уреждане на претенции се изисква учредяване като правен субект (без клонове). В SE: застрахователните брокери, които не са учредени като дружества в Швеция, могат да се установяват само чрез клон.
Б. Банкови и други финансови услуги (без застраховане)	В EU: само дружествата със седалище в Съюза могат да извършват дейност като депозитари на активите на инвестиционни фондове. За осъществяване на дейностите по управление на дялови тръстове и инвестиционни дружества се изисква създаване на специализирано дружество за управление, което има главно управление и седалище в същата държава — членка на Съюза. В BG: пенсионното осигуряване трябва да се осъществява чрез участие в регистрирани пенсионноосигурителни дружества (без клонове). За председателя на управителния съвет и председателя на съвета на директорите се изисква постоянно пребиваване в България. В CY: само членове (брокери) на Кипърската фондова борса могат да осъществяват дейност, свързана с брокерство на ценни книжа в Кипър. Дадено брокерско дружество може да бъде регистрирано като член на Кипърската фондова борса само ако е било установено и регистрирано в съответствие с дружественото право на Кипър (без клонове). В HR: няма, освен по отношение на услуги по сетълмент и клирингови услуги, където единственият доставчик в Хърватия е Централната депозитарна агенция (ЦДА). Достъп до предлаганите от ЦДА услуги ще се предоставя на лица без пребиваване на недискриминационен принцип.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В НУ: клоновете на виетнамски институции нямат право да предоставят услуги по управление на активи за частни пенсионни фондове или управление на рисков капитал. Управителният съвет на дадена финансова институция трябва да включва поне двама членове, които са унгарски граждани, пребиваващи по смисъла на съответните нормативни актове за чуждестранната валута, и които са постоянно пребиваващи в Унгария от поне една година. В ИЕ: в случай на колективни инвестиционни схеми, създадени като дялови тръстове и дружества с променлив капитал (различни от предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа — ПКИПЦК), довереникът/депозитарят и управляващото дружество трябва да са регистрирани в Ирландия или в друга държава — членка на Съюза (без клонове). При командитно инвестиционно дружество поне един от неограничено отговорните съдружници трябва да е регистриран в Ирландия. За да стане член на фондовата борса в Ирландия, даден субект трябва или: а) да има разрешение в Ирландия, за което е необходимо да бъде учреден или да е в съдружие и да има седалище/главно управление в Ирландия, или б) да има разрешение в друга държава — членка на Съюза, в съответствие с Директивата на Съюза относно инвестициите и услугите. В ИТ: за да получи разрешение да управлява системата за сетълмънт на ценни книжа чрез установено в Италия дружество, дадено дружество трябва да бъде учредено в Италия (без клонове). За да получи разрешение да управлява дейностите на централен депозитар на ценни книжа, установен в Италия, дадено дружество трябва да бъде учредено в Италия (без клонове). В случай на колективни инвестиционни схеми, различни от ПКИПЦК, хармонизирани съгласно законодателството на Съюза, довереникът/депозитарят трябва да е регистриран в Италия или в друга държава — членка на Съюза, и установен посредством клон в Италия. От дружествата за управление на ПКИПЦК, които не са хармонизирани съгласно законодателството на Съюза, също се изисква да бъдат учредени в Италия (без клонове). Единствено банките, застрахователните дружества, инвестиционните дружества и дружествата за управление на ПКИПЦК, хармонизирани съгласно законодателството на Съюза, които имат главно управление в Съюза, както и ПКИПЦК, учредени в Италия, могат да извършват дейност по управление на ресурсите на пенсионни фондове. При извършване на продажби по домовете посредниците трябва да използват одобрени финансови агенти, пребиваващи на територията на държава — членка на Съюза. Представителствата на чуждестранни посредници не могат да извършват дейности с цел предоставяне на инвестиционни услуги.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В LT: за целите на управление на активи трябва да се учреди специализирано дружество за управление (без клонове). Само дружества със седалище в Литва могат да бъдат депозитари на активите. Поне един от административните ръководители на дадена банка трябва да говори литовски език и да е постоянно пребиваващ в Литва. В PT: управлението на пенсионните фондове може да се извършва само от дружества, учредени в Португалия и специализирани за тази цел, и от установени в Португалия застрахователни дружества, които са получили разрешение да извършват дейност по животозастраховане, или от субекти с право да управляват пенсионни фондове в други държави — членки на Съюза (няма либерализация по отношение на създаването на преки клонове от държави, които не са членки на Съюза). В RO: клоновете на чуждестранни институции нямат право да предоставят услуги по управление на активи. В SK: инвестиционни услуги в Словакия могат да бъдат предоставяни от банки, инвестиционни дружества, инвестиционни фондове и дилъри на ценни книжа с правна форма на акционерни дружества със собствен капитал в размер, съответстващ на законовия (без клонове). В SI: нелиберализирани по отношение на участие в банки в процес на приватизация и за частни пенсионни фондове (фондове за незадължително пенсионно осигуряване). В SE: учредителят на спестовна каса трябва да бъде физическо лице, което пребивава в Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
13. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	
А. Болнични услуги (СРС 9311) Б. Услуги на спешния медицински транспорт (СРС 93192) В. Услуги, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги (СРС 93193) Г. Социални услуги (СРС 933)	В EU: частните оператори участват в здравната и социалната мрежа чрез концесия. Може да се приложи тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, транспортна инфраструктура, гъстота на населението, географско разпределение и разкриване на нови работни места. В AT, SI: нелиберализирани по отношение на услугите на спешния медицински транспорт. В BG: нелиберализирани по отношение на болничните услуги, услугите на спешния медицински транспорт и услугите, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги. В CY, CZ, FI, MT, SE, SK: нелиберализирани. В HU: нелиберализирани по отношение на социалните услуги. В PL: нелиберализирани по отношение на услугите на спешния медицински транспорт, услугите, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги, и социалните услуги. В BE, UK: нелиберализирани по отношение на услугите на спешния медицински транспорт, на услугите, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги, и на социалните услуги, различни от услуги, свързани с рехабилитационни заведения, почивни домове и домове за стари хора.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара. В DE: нелиберализирани по отношение на социалните услуги, различни от услуги, свързани с рехабилитационни заведения, почивни домове и домове за стари хора. Услугите по търсене и спасяване и „квалифицираните“ услуги на спешния медицински транспорт са запазени за субектите с нестопанска цел. Броят на доставчиците на услуги в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) може да бъде ограничаван с оглед на гарантирането на оперативната и общата съвместимост и прилагането на съответните стандарти за безопасност.
14. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (CPC 641, CPC 642 и CPC 643), с изключение на кетъринг при услугите в областта на въздушния транспорт	В BG: изисква се учредяване (без клонове). В IT: за барове, кафенета и ресторанти се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: население и гъстота на съществуващите обекти. В HR: за разполагане в защитените зони с особено историческо и културно значение и в национални или природни паркове се изисква одобрение от правителството на Хърватия, което може да бъде отказано.
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително водачи на туристическа група) (CPC 7471)	В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). В CY: условие за национална принадлежност. Чуждестранните доставчици на услуги трябва да бъдат представлявани от туристическо представителство. В PT: изискване за учредяване на търговско дружество със седалище в Португалия (нелиберализирани по отношение на клоновете). В CZ: тест за икономическа необходимост въз основа на броя на населението.
В. Екскурзоводски услуги (CPC 7472)	Няма, освен в CY. В CY: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
15. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудио-визуални услуги)	
А. Развлекателни услуги (включително услуги, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	В CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани. В BG: нелиберализирани, с изключение на развлекателни услуги, предоставяни от театрални продуценти, вокални групи, вокално-инструментални групи и оркестри (CPC 96191), услуги, предоставяни от автори, композитори, скулптори, изпълнители и други индивидуални творци (CPC 96192), и спомагателни театрални услуги (CPC 96193). В EE: нелиберализирани по отношение на другите развлекателни услуги (CPC 96199), освен на услугите, предоставяни от киносалони. В LV: нелиберализирани, освен по отношение на услугите по експлоатация на киносалони (част от CPC 96199).
Б. Услуги, предоставяни от новинарски и информационни агенции (CPC 962)	Във FR: чуждестранното участие във френски дружества, публикуващи издания на френски език, не може да надвишава 20 % от капитала или правата на глас в дружеството. Информационни агенции: нелиберализирани. В BG, CY, CZ, EE, HU, LT, MT, RO, PL, SI, SK: нелиберализирани. В PT: дружественият капитал на новинарските дружества, учредени в Португалия под правната форма „<i>Sociedade Anónima</i>“, трябва да бъде съставен от номинални акции.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги на библиотеки, архиви, музеи и други услуги в областта на културата (CPC 963)	В BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. В AT, LT: участието на частни оператори в библиотеки, архиви, музеи и други мрежи за услуги в областта на културата подлежи на концесия или лиценз.
Г. Услуги в областта на спорта (CPC 9641)	В AT, SI: нелиберализирани по отношение на услугите на ски училищата и планинските водачи. В BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO, SK: нелиберализирани.
Д. Услуги на паркове за отдих и плажове (CPC 96491)	Няма.
16. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт	
а) Международен превоз на пътници (CPC 7211 без национален каботажен транспорт ¹).	В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани по отношение на установяване на регистрирано дружество с цел експлоатиране на флот, който плава под националното знаме на държавата, в която е установено.

¹ Без да се засяга обхватът от дейности, които могат да бъдат считани като част от „каботажа“ съгласно съответното национално законодателство, настоящият списък не включва националния каботажен транспорт, за който се предполага, че обхваща превоза на пътници или товари между пристанище или точка, разположени в държава — членка на Съюза, и друго пристанище или точка, разположени в същата държава членка, включително върху нейния континентален шелф, както е посочено в *Конвенцията на ООН по морско право*, както и трафика, който започва и завършва в същото пристанище или точка, разположена в държава — членка на Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Международен превоз на товари (СРС 7212 без национален каботажен транспорт ¹).	
Б. Железопътен транспорт	В BG, SK: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
а) Превоз на пътници (СРС 7111)	В HR: нелиберализирани.
б) Превоз на товари (СРС 7112)	В LT: изключителните права за предоставяне на транзитни услуги се предоставят на железопътни предприятия, които са притежавани от държавата или чиито дялове са 100 % нейно притежание.
В. Автомобилен транспорт	
а) Превоз на пътници (СРС 7121 и СРС 7122)	В EU: чуждестранните инвеститори нямат право да предоставят транспортни услуги в рамките на държава членка (каботаж), освен в случай на отдаване под наем на автобус с водач за случаен превоз. В EU: за таксиметровите услуги се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места.

¹ Без да се засяга обхватът от дейности, които могат да бъдат считани като част от „каботаж“ съгласно съответното национално законодателство, настоящият списък не включва националния каботажен транспорт, за който се предполага, че обхваща превоза на пътници или товари между пристанище или точка, разположени в държава — членка на Съюза, и друго пристанище или точка, разположени в същата държава членка, включително върху нейния континентален шелф, както е посочено в Конвенцията на ООН по морско право, както и трафика, който започва и завършва в същото пристанище или точка, разположена в държава — членка на Съюза.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В АТ: изключителни права и/или разрешения могат да се предоставят единствено на лица с национална принадлежност към държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза. В BG: изключителни права и/или разрешения могат да се предоставят единствено на лица с национална принадлежност към държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). В CZ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). В LV, SE: прилага се изискване установените субекти да използват превозни средства с национална регистрация. В ES: за CPC 7122 се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: местно търсене. В IT, PT: за услугите за ползване на лимузини се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места. В ES, IE, IT: тест за икономическа необходимост за междуградските автобусни услуги. Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места. Във FR: нелиберализирани за междуградски автобусни услуги. Във FI, LV: изисква се разрешение, което не включва превозни средства, регистрирани в чужбина.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Превоз на товари (СРС 7123, с изключение на превоза на пощенски и куриерски пратки за собствена сметка ¹)	В АТ и ВГ: изключителни права и/или разрешения могат да се предоставят единствено на лица с национална принадлежност към държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза. В ВГ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Във FI, LV: изисква се разрешение, което не включва превозни средства, регистрирани в чужбина. В LV, SE: изискване установените субекти да използват превозни средства с национална регистрация. В IT, SK: тест за икономическа необходимост. Основни критерии: местно търсене. В CZ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
Г. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ² (СРС 7139)	В АТ: изключителни права могат да се предоставят единствено на лица с национална принадлежност към държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза.

¹ Част от СРС 71235, която е посочена в КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ, в позиция „Пощенски и куриерски услуги“.

² Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 19.Б.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
17. СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА ¹	
А. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт а) Услуги по обработка на товари за морски превоз б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742) в) Услуги по митническо оформяне	В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани по отношение на установяване на регистрирано дружество с цел експлоатиране на флот, който плава под националното знаме на държавата, в която е установено. В IT: за услугите по обработка на товари за морски превоз се прилага тест за икономическа необходимост². Основни критерии: брой на съществуващите обекти и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение и разкриване на нови работни места. Изискване за пребиваване за „<i>raccomandatorio marittimo</i>“. В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). По отношение на услугите по корабно агентиране: виетнамските спедиторски дружества имат право да установяват клонове, които може да функционират като представители на централното им управление. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт, изискващи използване на плавателни средства, могат да се предоставят единствено от плавателни средства, плаващи под българско знаме. Условие за национална принадлежност.

¹ Не включва услугите по ремонт и поддръжка на транспортно оборудване, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Е.л) 1—6.Е.л) 4.

² Тази мярка се прилага на основата на недискриминационен принцип.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Услуги по съхранение и складиране на контейнери д) Услуги по корабно агентирание ¹ е) Морски спедиторски услуги ж) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213) з) Услуги по влачене и тласкане (CPC 7214) и) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) й) Други помощни и спомагателни услуги (включително кетъринг) (част от CPC 749)	В HR: няма задължения по отношение на услугите по митническо оформяне, услугите по съхранение и складиране на контейнери, услугите по корабно агентирание и морските спедиторски услуги. За обработка на товари за морски превоз, услуги по съхранение и складиране, други помощни и спомагателни услуги (включително кетъринг), услуги по влачене и тласкане и помощни услуги в областта на морския транспорт: няма, освен изискването чуждестранните юридически лица да имат установено в Хърватия дружество, на което да бъде предоставена концесия от пристанищните власти след процедура за възлагане на обществена поръчка. Броят на доставчиците на услуги може да бъде ограничен в съответствие с ограниченията в пристанищния капацитет. В SI: само правни образувания, установени в Словения (без клонове), могат да предоставят услуги по митническо оформяне. Във FI: услугите могат да се предоставят само от кораби, плаващи под финландско знаме.

¹ „Услуги по корабно агентирание“ означава дейности, които се състоят в представляване, в рамките на дадена географска зона, в качеството на агент на търговските интереси на една или няколко спедиторски линии или спедиторски дружества за следните цели:

- маркетинг и продажба на услуги за морски транспорт и на свързани услуги, от оформяне на офертата до фактурирането, както и издаване на коносаменти от името на дружествата, покупка и препродажба на необходимите свързани услуги, подготовка на документите и предоставяне на необходимата търговска информация,
- организиране, от името на дружествата, на временния престой на кораба или поемането на товари при необходимост.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Спомагателни услуги в областта на железопътния транспорт а) Услуги по обработка на товари (част от СРС 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742) в) Услуги на агенции за превоз на товари (част от СРС 748) г) Услуги по влачене и тласкане (СРС 7113) д) Помощни услуги в областта на железопътния транспорт (СРС 743) е) Други помощни и спомагателни услуги (част от СРС 749)	В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Участието в български дружества е ограничено до 49 %. В CZ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). В HR: нелиберализирани по отношение на услугите по влачене и тласкане. В SI: само правни образувания, установени в Словения (без клонове), могат да предоставят услуги по митническо оформяне.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Спомагателни услуги в областта на автомобилния транспорт а) Услуги по обработка на товари (част от CPC 741) б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742) в) Услуги на агенции за превоз на товари (част от CPC 748) г) Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124) д) Помощни услуги при оборудването за автомобилен транспорт (CPC 744)	В АТ: за наемане на търговски пътни превозни средства с водач разрешение може да се предоставя единствено на лица с национална принадлежност към държавите — членки на Съюза, и на правни образувания от Съюза, чието седалище е в Съюза. Условие за национална принадлежност на лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват правно образувание или съдружие. В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Участието в български дружества е ограничено до 49 %. Прилага се условие за национална принадлежност. В CZ: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). Във FI: за наемане на търговски пътни превозни средства с водач се изисква разрешение, което не включва превозни средства, регистрирани в чужбина. В HR: нелиберализирани по отношение на отдаването под наем на търговски пътни превозни средства с водач. В MT: условие за национална принадлежност. В SI: само правни образувания, установени в Словения (без клонове), могат да предоставят услуги по митническо оформяне.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Други помощни и спомагателни услуги (част от CPC 749)	
Г. Спомагателни услуги в областта на въздушния транспорт	
а) Услуги по наземно обслужване (включително кетъринг)	В EU: нелиберализирани, освен по отношение на достъпа до пазара. Категориите дейности зависят от големината на летището. Броят на доставчиците на услуга на всяко летище може да бъде ограничен поради ограничения в наличното пространство и до не по-малко от двама доставчици по други съображения. В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
б) Услуги по съхранение и складиране (част от CPC 742)	В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице). В PL: по отношение на съхранението на замразени или охладени стоки и на складирането на течности или газове в резервоари категориите дейности зависят от големината на летището. Броят на доставчиците на услуга на всяко летище може да бъде ограничен поради ограничения в наличното пространство и до не по-малко от двама доставчици по други съображения.
в) Услуги на агенции за превоз на товари (част от CPC 748)	В CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: нелиберализирани. В BG: чуждестранни лица могат да предоставят услуги само чрез участие в български дружества с ограничение до 49 % участие в капитала и чрез клонове. В SI: само правни образувания, установени в Словения (без клонове), могат да предоставят услуги по митническо оформяне.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Отдаване под наем на въздухоплавателни средства с екипаж (CPC 734)	В EU: въздухоплавателните средства, използвани от въздушни превозвачи от Съюза, трябва да са регистрирани в държавата — членка на Съюза, лицензираща въздушния превозвач или, ако лицензиращата държава членка позволява това, на друго място в Съюза. За да бъде въздухоплавателното средство регистрирано, може да се изисква то да е притежавано от физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или от правни образувания, отговарящи на специални критерии за собственост на капитала и контрол. Въздухоплавателното средство трябва да се експлоатира от въздушен превозвач, притежаван от физически лица, отговарящи на специални критерии за гражданство, или от правни образувания, отговарящи на специални критерии за собственост по отношение на капитала и контрол.
д) Продажби и маркетинг е) Компютризирана система за резервация	В EU: когато въздушни превозвачи от Съюза не получават във Виетнам равностойно третиране от страна на доставчиците на КСР услуги, каквото получават в Европейския съюз, или когато доставчиците на услуги, свързани с КСР, от Съюза не получават във Виетнам равностойно третиране, каквото получават от въздушните превозвачи в Съюза, могат да бъдат предприети мерки за осигуряване на равностойно третиране, съответно спрямо виетнамските въздушни превозвачи от страна на доставчиците на услуги, свързани с КСР, в Съюза или спрямо виетнамските доставчици на услуги, свързани с КСР, от страна на въздушните превозвачи в Европейския съюз. В BG: нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
Д. Спомагателни услуги в областта на тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива ¹ а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, транспортирани по тръбопроводи (част от CPC 742)	Няма, освен в АТ: прилага се условие за гражданство на изпълнителните директори.

¹ Спомагателните услуги в областта на тръбопроводния транспорт на горива са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 19.В.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
18. ДРУГИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА	
Предоставяне на услуги в комбинирания транспорт	Във всички държави членки, с изключение на AT, BG, CY, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: няма, без да се засягат ограниченията, посочени в настоящия списък на ангажиментите, които се отнасят до един или друг вид транспорт. В AT, BG, CY, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: нелиберализирани.
19. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Услуги, свързани с минното дело (CPC 883) ¹	Няма, освен в CY. В CY: Кипър си запазва правото да отказва — поради липса на реципрочност — лицензиране на лица с национална принадлежност към трети държави или на субекти, контролирани от лица с национална принадлежност към трети държави, във връзка с дейностите по търсене, проучване и добив на въглеводороди. Субекти, които са получили лиценз във връзка с дейностите по търсене, проучване и добив на въглеводороди, не могат да се намират под прекия или непрекия контрол на трета държава или на лица с национална принадлежност към трета държава без предварително одобрение.

¹ Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги във връзка с минното дело, подготвянето на терена, инсталирането на сондажна апаратура на терена, сондирането, услугите във връзка със сондирането, инсталирането на обсадни тръби и полагането на тръбопровод, подготвянето и осигуряването на сондиращ разтвор, контрола на твърдата фаза в разтвора, ваденето на попадналите в сондажния кладенец предмети и операциите в сондажния кладенец, геологията на сондажния кладенец и контрола на сондирането, вземането на сондажна ядка, вземането на проби от сондажния кладенец, въжените линии, осигуряването и прилагането на течни добавки (разсоли), осигуряването и инсталирането на допълнителни устройства, циментирането (нагнетяване с помпи), стимулирането (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаването на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запущването и ликвидирането на сондажния кладенец.
Не включва пряк достъп до природните ресурси или тяхното експлоатиране.
Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (CPC 5115), които са посочени в позиция 8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Б. Тръбопроводен транспорт на горива (CPC 7131)	В AT, BE, BG, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: нелиберализирани. В CY: нелиберализирани, освен по отношение на електроразпределението: условие за национална принадлежност и пребиваване.
В. Услуги по съхранение и складиране на горива, транспортирани по тръбопроводи (част от CPC 742)	В PL: възможно е да бъде забранено придобиването на контрол над дейността от страна на инвеститори от държави, които са доставчици на енергия. Нелиберализирани по отношение на създаването на преки клонове (изисква се учредяване като юридическо лице).
Г. Услуги по търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и свързани продукти (CPC 62271) и услуги по търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода	В EU: нелиберализирани по отношение на услуги по търговия на едро с електроенергия, пара и топла вода.
Д. Услуги по търговия на дребно с двигателно гориво (CPC 613) Е. Продажби на дребно на мазут и бутилиран газ, въглища и дърва (CPC 63297) и услуги по търговия на дребно с електроенергия, (небутилиран) газ, пара и топла вода	В EU: нелиберализирани по отношение на търговия на дребно с двигателно гориво, електроенергия, (небутилиран) газ, пара и топла вода. В BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: за получаването на разрешение за продажби на дребно на мазут, бутилиран газ, въглища и дърва в универсални магазини (във Франция — само за големи магазини) се прилага тест за икономическа необходимост. Основни критерии: брой на функциониращите магазини и въздействие върху тях, гъстота на населението, географско разпределение, въздействие върху условията на пътното движение и разкриване на нови работни места.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Ж. Услуги, свързани с енергоразпределението (CPC 887)	В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, HU, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, UK: нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги, за които няма резерви. В SI: нелиберализирани, освен по отношение на услугите, свързани с газоразпределението, за които няма резерви.
20. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Услуги по пране, почистване и боядисване (CPC 9701)	Няма.
б) Фризьорски услуги (CPC 97021)	В CY: условие за национална принадлежност. В IT: прилага се тест за икономическа необходимост въз основа на национално третиране. При прилагане на тест за икономическа необходимост се поставят ограничения върху броя на предприятията. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти.
в) Козметични услуги, маникюр и педикюр (CPC 97022)	В IT: прилага се тест за икономическа необходимост въз основа на национално третиране. При прилагане на тест за икономическа необходимост се поставят ограничения върху броя на предприятията. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти.
г) Други грижи за красотата, неклассифицирани другаде (CPC 97029)	В IT: прилага се тест за икономическа необходимост въз основа на национално третиране. При прилагане на тест за икономическа необходимост се поставят ограничения върху броя на предприятията. Основни критерии: брой на населението и гъстота на съществуващите стопански субекти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и поддържане на добро физическо състояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	Няма.
е) Услуги за осъществяване на далекосъобщителна връзка (CPC 7543)	Няма.

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са посочени в позиции 6.А.з) Медицински и дентални услуги, 6.А.й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал, и Здравни услуги (13.А и 13.В).

Специфични ангажменти в съответствие с раздел Г
(Временно присъствие на физически лица със стопанска цел)
от глава 8 (Либерализиране на инвестициите,
търговия с услуги и електронна търговия)

1. В списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, са посочени секторите, либерализирани съгласно член 8.7 (Списък на специфичните ангажменти) и член 8.12 (Списък на специфичните ангажменти), в които се прилагат ограничения по отношение на лицата на посещение със стопанска цел, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители и доставчиците на услуги по договор в съответствие с член 8.14 (Лица на бизнес посещение и служители по вътрешнокорпоративни трансфери), член 8.15 (Търговски представители) и член 8.16 (Доставчици на услуги по договор). Списъкът съдържа следните елементи:
 - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в рамките на който се прилагат ограничения; и
 - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.

2. Съюзът не поема никакви ангажименти по отношение на лицата на бизнес посещение и служителите по вътрешнокорпоративни трансфери в секторите, които не са либерализирани (остават нелиберализирани) съгласно член 8.4 (Достъп до пазара) и член 8.10 (Достъп до пазара).
3. Съюзът не поема никакви ангажименти по отношение на доставчиците на услуги по договор в секторите, които не са посочени в член 8.16 (Доставчици на услуги по договор).
4. Ангажиментите по отношение на лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери и доставчиците на услуги по договор не се прилагат в случаите, когато целта или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да било спорове или преговори между синдикати и работодатели.

5. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел). Дори и да не са включени в настоящото допълнение, посочените мерки (като напр. необходимостта от получаване на лиценз, необходимостта от получаване на признаване на квалификацията в регулираните сектори, необходимостта от полагане на специални изпити, в т.ч. езикови изпити, и необходимостта от постоянен адрес на територията, където се осъществява стопанската дейност) при всички положения се прилагат към лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери и доставчиците на услуги по договор от Виетнам.
6. Всички изисквания в законовите и подзаконовите разпоредби на Съюза по отношение на влизането, престоя, работата и мерките за социална сигурност, продължават да се прилагат, включително подзаконовите разпоредби относно продължителността на престоя, минималната работна заплата и колективните трудови договори, дори ако не са посочени в настоящото допълнение.
7. В съответствие с член 8.1 (Цели и приложно поле), параграф 6 списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерките във връзка със субсидии, предоставени от някоя от страните.

8. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не засяга съществуването на публичен монопол и изключителни права съгласно списъка на ангажиментите относно либерализирането на инвестициите, съставен в допълнение 8-А-2.
9. В секторите, в които се прилагат тестове за икономическа необходимост, основният критерий ще бъде оценката на положението на съответния пазар в държавата членка или в региона, където трябва да се предостави услугата, включително като се взема предвид броят на съществуващите доставчици на услуги и въздействието върху тях.
10. Правата и задълженията, произтичащи от настоящото споразумение, включително списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, нямат непосредствено действие и не предоставят пряко никакви права на отделни физически лица или правни образувания.
11. От съображения за правна сигурност се уточнява, че списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, се прилага само по отношение на териториите, в рамките на които се прилагат Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз, и в съответствие с предвидените в посочените договори условия, а също така е от значение само в контекста на търговските взаимоотношения между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и Виетнам, от друга страна. Той не засяга правата и задълженията на държавите членки, произтичащи от правото на Съюза.
12. Съюзът поема ангажименти, разграничени по държави членки, когато е приложимо.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Обхват на вътрешнокорпоративните трансфери В BG: броят на служителите по вътрешнокорпоративни трансфери не трябва да надхвърля 10 % от средногодишния брой на гражданите на Съюза, наети от съответното българско правно образование. В случай че се наемат по-малко от 100 души, е възможно броят на служителите по вътрешнокорпоративни трансфери да надхвърли 10 % от общия брой на служителите, като това подлежи на разрешение. В HU: нелиберализирани по отношение на физически лица, които са били съдружници в правно образование от Виетнам.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Служители стажанти В AT, DE, ES, FR, HU, LT, SK: стажът трябва да бъде свързан със завършеното висше образование.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Изпълнителни директори и одитори В AT: изпълнителните директори на клонове на правни образувания трябва да пребивават в Австрия. Физическите лица в рамките на правно образование или клон, които отговарят за спазването на австрийското търговско законодателство, трябва да имат местожителство в Австрия.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	Във FI: чуждестранно лице, извършващо търговска дейност в качеството си на частен предприемач, се нуждае от разрешително за извършване на търговска дейност и трябва да пребивава постоянно в Съюза. За всички сектори, с изключение на далекосъобщителните услуги, се прилагат изисквания за пребиваване на изпълнителния директор на дружество с ограничена отговорност. За предоставяне на далекосъобщителни услуги се изисква постоянно пребиваване на изпълнителния директор. Във FR: изпълнителният директор на промишлено, търговско или занаятчийско предприятие трябва да получи специално разрешение, ако не притежава разрешително за пребиваване. В RO: мнозинството от одиторите на търговски дружества и техните заместници трябва да са румънски граждани. В SE: изпълнителният директор на правно образувание или клон трябва да пребивава в Швеция.
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Признаване В EU: директивите на Съюза за взаимното признаване на дипломи се прилагат само към граждани на държавите — членки на Съюза. Правото да се упражнява регулирана професионална дейност в определена държава — членка на Съюза, не означава и право тя да бъде упражнявана в друга държава членка¹.

¹ За да бъдат признати квалификациите на граждани на трети държави на цялата територия на Съюза, е необходимо да бъде договорено споразумение за взаимно признаване в рамката, предвидена в член 8.22 (Взаимно признаване на професионалните квалификации).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
4. ПЕРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕННОСТ ¹	
3. Издателска и полиграфическа дейност и възпроизвеждане на записани носители (ISIC rev. 3.1: 22), с изключение на издателска и полиграфическа дейност срещу възнаграждение или по договор ²	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В IT: условие за гражданство на издателите. В HR: изискване за пребиваване за издателите. В PL: условие за гражданство на главните редактори на вестници и списания. В SE: изискване за пребиваване за издателите и собствениците на дружества, занимаващи се с издателска и полиграфическа дейност.
6. БИЗНЕС УСЛУГИ	
A. Професионални услуги	

¹ В този сектор не са включени консултантски услуги, свързани с производството, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиция 6.Е.з).

² Издателската и полиграфическата дейност срещу възнаграждение или по договор са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиция 6.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Правни услуги (CPC 861) ¹ , с изключение на правни консултации и услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване, предоставяни от юристи, които имат обществени функции, например нотариуси, „huissiers de justice“ или други „officiers publics et ministériels“.	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В AT, CY, ES, EL, LT, MT, PL, RO, SK: за упражняване на дейността в областта на вътрешното право — правото на Съюза и на държава членка — се изисква пълноправно членство в адвокатската колегия, към което се прилага условие за гражданство. За ES: компетентният орган може да предоставя дерогации. В BE, FI, LU: за пълноправното членство в адвокатската колегия, необходимо за предоставяне на услуги по процесуално представителство, се прилагат условие за гражданство и изискване за пребиваване. В BE се прилагат квоти за явяване пред „<i>Cour de cassation</i>“ по дела, които не са наказателни. В BG: вьетнамски адвокати могат да представляват само лица с вьетнамска национална принадлежност при условие за реципрочност и в сътрудничество с български адвокати. За свързани с правна медиация услуги се изисква постоянно пребиваване. В DK: предлагането на услуги по правни консултации е ограничено до адвокатите, които притежават

¹ Включва услуги по предоставяне на правни консултации, услуги по процесуално представителство, услуги по арбитраж и помирение/медиация, както и услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване.

Предоставянето на правни услуги е разрешено единствено по отношение на международното публично право, правото на Съюза и на всяка юрисдикция на мястото, където доставчикът на услугата или неговият персонал има адвокатска правоспособност, и също както предоставянето на друг вид услуги, то подлежи на изискванията и процедурите за лицензиране, приложими в държавите — членки на Съюза. За юристите, предоставящи правни услуги във връзка с международното публично право и чуждестранното право, тези изисквания и процедури за лицензиране може да са, *inter alia*, под формата на местни етични кодекси, използване на званието, получено в държавата на произход (освен когато е приравнено към званието в приемащата държава), изисквания към застраховката, единствено регистрация в адвокатската колегия на приемащата държава или облекчен режим за приемане в адвокатската колегия на приемащата държава чрез полагане на изпит за правоспособност и съдебен или служебен адрес в приемащата държава. Правните услуги по въпросите на правото на Съюза по принцип трябва да се предоставят от или чрез правоспособен адвокат, членуващ в адвокатска колегия в държава — членка на Съюза, действащ от свое име, а правните услуги по въпросите на правото на конкретна държава — членка на Съюза, — от или чрез правоспособен адвокат, членуващ в адвокатската колегия на тази държава членка, действащ от свое име. Ето защо, за да е възможно представителство пред съд или друг компетентен орган в Съюза, може да е необходимо пълноправно членство в адвокатската колегия на съответната държава — членка на Съюза, тъй като за това е нужна практика в областта на правото на Съюза и националното процесуално право. Въпреки това в някои държави членки се разрешава чуждестранни адвокати, които не са пълноправни членове на адвокатската колегия, да представляват по граждански дела страна, която е с национална принадлежност или принадлежи към държавата, в която този адвокат има право да упражнява професията си.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	датски лиценз за упражняване на дейността. За получаването на датски лиценз се изисква да се положи датски изпит по право.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	Във FR: за достъпа на юристите до професията „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>“ и професията „<i>avocat auprès du Conseil d’Etat</i>“ се прилагат квоти и условие за гражданство. В HR: за пълноправното членство в адвокатската колегия, необходимо за предоставяне на услуги по процесуално представителство, се прилага условие за национална принадлежност (хърватско гражданство, а след присъединяването към Съюза — гражданство на държава членка). В HU: за пълноправното членство в адвокатската колегия се прилагат условие за национална принадлежност и изискване за пребиваване. Обхватът на правните дейности на чуждестранните юристи се ограничава до предоставяне на правни консултации, които се провеждат въз основа на договор за сътрудничество, сключен с унгарски адвокат или адвокатска кантора. В LU: условие за гражданство за предоставяне на правни услуги съгласно люксембургското право и правото на ЕС. В LV: за положилите клетва адвокати, за които е запазено правото на процесуално представителство по наказателни производства, се прилага изискване за гражданство. В SE: за членство в адвокатската колегия, необходимо единствено за използването на шведското звание „<i>advokat</i>“, се прилага изискване за пребиваване.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В SI: условие за представляване на клиенти пред съдилищата срещу възнаграждение е наличието на търговско присъствие в Словения, освен за чуждестранни адвокати, които са вписани в регистъра с професионалното звание на своята държава по произход и работят с адвокат, който има право на адвокатска практика в Словения със словенското звание „адвокат“ („<i>odvetnik</i>“). Всички адвокати (тези със словенското звание „<i>odvetnik</i>“ и тези с професионално звание от своята държава) имат право да бъдат вписани в регистъра на адвокатите. Всички адвокати трябва да членуват в адвокатската колегия.
б) 1. Счетоводни услуги и водене на счетоводни книги (CPC 86212, различни от одиторски услуги, CPC 86213, CPC 86219 и CPC 86220)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: Във FR: за да се предоставят счетоводни услуги и водене на счетоводни книги е необходимо решение на министъра на икономиката, финансите и промишлеността, съгласувано с министъра на външните работи. Изискването за пребиваване не може да надвишава пет години.
б) 2. Одиторски услуги (CPC 86211 и 86212, различни от счетоводни услуги)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за представителството пред компетентните органи и за извършване на одитите, предвидени в конкретни австрийски закони (напр. Закона за съвместните акционерни дружества, Закона за фондовата борса, Закона за банковата дейност и др.). В допълнение към хоризонталните ангажименти одиторите, при поискване от страна на клиент, могат временно да се преместват на територията на Австрия, за да предоставят конкретна услуга. По правило обаче от физическите лица, предоставящи одиторски услуги, се изисква да имат място на дейност (търговско присъствие) в Австрия.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В DK: изискване за пребиваване. В EL: условие за гражданство на извършващи задължителен одит одитори. В ES: условие за гражданство на извършващи задължителен одит одитори и за администратори, директори и съдружници в дружества, различни от включените в обхвата на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета („8-та Директива за дружественото право“). В HR: одиторски услуги могат да бъдат предоставяни единствено от сертифицирани одитори, които притежават официално признат лиценз от хърватската Камара на одиторите. Във FI: изискване за пребиваване за поне един от одиторите във финландско дружество с ограничена отговорност. В IT: условие за гражданство на администратори, директори и съдружници в дружества, различни от включените в обхвата на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета („8-та Директива за дружественото право“). Изискване за пребиваване за самостоятелните одитори.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В LV: собственикът на акциите или ръководителят на дадено предприятие трябва да бъде заклет одитор в Латвия. Заклети одитори могат да бъдат лица, които са навършили 25 години и които: а) притежават диплома за висше образование по икономика или в друга специализирана област, ако са положили успешно изпит по основна икономическа теория; б) имат най-малко три години опит в областта на одита, признат от латвийската асоциация на заклетите одитори; в) са положили успешно изпит за правоспособност и са получили лиценз за заклет одитор в съответствие с изискванията на латвийската асоциация на заклетите одитори; г) имат отлична репутация. В SE: само одитори, одобрени в Швеция, могат да извършват услуги по правен одит по отношение на някои правни субекти, наред с другото, на всички дружества с ограничена отговорност. За получаването на одобрение се изисква пребиваване.
в) Консултантски услуги в областта на данъчното облагане (CPC 863) ¹	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В AT: условие за гражданство за представителството пред компетентните органи. В BG, SI: условие за гражданство за специалистите. В HU: изискване за пребиваване.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че това не включва услугите по предоставяне на правни консултации и процесуално представителство по данъчноправни въпроси, които са посочени в позиция 6.A.a) „Правни услуги“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Архитектурни услуги и д) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (CPC 8671 и CPC 8674)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В ЕЕ: поне едно от отговорните лица (ръководител на проект или консултант) трябва да пребивава в Естония. В BG: чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството. Условие за гражданство за услугите по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура. В EL, HR, HU, SK: изискване за пребиваване. Във FR: използването на професионално звание от професионалисти, придобили квалификация в трети държави, е възможно единствено в рамките на споразуменията за взаимно признаване. Във FR: условие за гражданство, освен ако не бъде предоставена дерогация с министерско разрешение. Само по отношение на архитектурните услуги: За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: изисква се търговско присъствие. В BG: достъпът е ограничен до физически лица, чиято техническа квалификация и акредитация трябва да бъдат признати от професионална камара в България. В CY, PT: условие за гражданство. В MT, PL: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	За доставчиците на услуги по договор: Само по отношение на архитектурните услуги: Във FI: физическото лице трябва да демонстрира, че владее специални познания във връзка с предоставяната услуга. В BG, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, RO, SK: тест за икономическа необходимост. В AT: само услуги по градоустройствено планиране, в който случай се извършва тест за икономическа необходимост. В HR, HU, SK: изискване за пребиваване. В CY: нелиберализирани.
е) Инженерни услуги и ж) Интегрирани инженерни услуги (CPC 8672 и CPC 8673)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EE: поне едно от отговорните лица (ръководител на проект или консултант) трябва да пребивава в Естония. В BG: чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството. В CZ, HR, SK: изискване за пребиваване. В EL, HU: изискване за пребиваване (за CPC 8673 изискването за пребиваване се отнася единствено до служителите стажанти). В CY: условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	Само по отношение на интегрираните инженерни услуги: В АТ: изисква се търговско присъствие. В BG: достъпът е ограничен до физически лица, чиято техническа квалификация и акредитация трябва да бъдат признати от професионална камара в България. Акредитацията зависи от следните критерии: призната техническа квалификация в България; опит в областта на строителството; проекти, изпълнени през последните две години; персонал и технически капацитет. В CY, CZ, MT, PL, RO: нелиберализирани. За доставчиците на услуги по договор: Само по отношение на инженерните услуги: Във FI: физическото лице трябва да демонстрира, че владее специални познания във връзка с предоставяната услуга. В BG, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, RO, SK: тест за икономическа необходимост. В АТ: само услуги по градоустройствено планиране, в който случай се извършва тест за икономическа необходимост. В HR, HU: изискване за пребиваване. В CY: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
з) Медицински (включително услуги, предоставяни от психолози) и дентални услуги (CPC 9312 и част от CPC 85201)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: нелиберализирани по отношение на медицинските и стоматологичните услуги, освен на услугите, предлагани от психолози и психотерапевти. В CY, EL: условие за гражданство. В CZ, IT, SK: изискване за пребиваване. В CZ, LT, SK: за чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. В BE, LU: за служители стажанти, които са чуждестранни физически лица, се изисква разрешение от компетентните органи. В MT: условие за гражданство. В DE: условие за гражданство, което може да отпадне по изключение, когато това е в интерес на общественото здравеопазване. В DK: може да се даде ограничено разрешение за изпълнение на специфична функция за максимален срок от 18 месеца, като се прилага изискване за пребиваване. Във FR: условие за гражданство. Въпреки това достъпът е възможен в рамките на годишни квоти. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В LV: изискване за гражданство, що се отнася до медицинските и денталните услуги. За да упражняват лекарската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение от местните здравни органи въз основа на икономическите нужди от лекари и лекари по дентална медицина в даден регион. В PL: за да упражняват лекарската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение. Чуждестранните лекари разполагат с ограничени избирателни права в рамките на професионалните организации. Изискване за гражданство. В PT: изискване за пребиваване за психолозите. Условие за гражданство. В BG, FI, RO: нелиберализирани.
и) Ветеринарни услуги (CPC 932)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG, DE, EL, FR, HR, HU: условие за гражданство. В CY,CZ, SK: условие за гражданство и изискване за пребиваване. В IT: изискване за пребиваване. В PL: изискване за гражданство. Чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на дейността.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 1. Акушерски услуги (част от CPC 93191)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG, CZ, CY, EE, HU, RO, SI: нелиберализирани. В AT: за да може да установи професионална практика в Австрия, съответното лице трябва да е практикувало въпросната професия поне три години, преди да започне тази професионална практика. В BE, LU: за служителите стажанти: за чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. Във FR: условие за гражданство. Въпреки това достъпът е възможен в рамките на годишни квоти. В IT: изискване за пребиваване. В LT: за чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. В LV: въз основа на икономическата необходимост, определена според общия брой акушерки в даден регион, които са получили разрешение от местните здравни органи. В PL: условие за гражданство. Чуждестранните лица могат да кандидатстват за разрешително за упражняване на дейността. В SK: изискване за пребиваване. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (част от CPC 93191)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG, CZ, EE, ES, HU, MT, RO, SI, SK: нелиберализирани. В АТ: физически лица може да установят професионална практика в Австрия, при условие че съответното лице е практикувало въпросната професия поне три години преди започването на професионалната практика в Австрия. В BE, FR, LU: за служителите стажанти: за чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. В CY, EL, PT, PL: условие за гражданство. В DK: може да се даде ограничено разрешение за изпълнение на специфична функция за максимален срок от 18 месеца, като се прилага изискване за пребиваване. В EL, IT: въз основа на тест за икономическа необходимост, като решението зависи от свободните работни места и липсата на кадри в региона. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара. В LT: за чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. В LV: изискване за гражданство. Достъпът е ограничен само до физически лица. Икономическа необходимост, определена според общия брой медицински сестри в даден регион, които са получили разрешение от местните здравни органи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
к) Продажби на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (CPC 63211) и други услуги, предоставяни от фармацевти ¹	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: Във FR: условие за гражданство. Въпреки това достъпът на виетнамски граждани е възможен, в рамките на установените квоти, при условие че доставчикът на услуги притежава френска диплома по фармация. В CY, DE, EL, SK: условие за гражданство. В HU: условие за гражданство, с изключение на продажби на дребно на фармацевтични продукти, медицински и ортопедични стоки (CPC 63211). В IT, PT: изискване за пребиваване. В LT: за чуждестранни физически лица се изисква разрешение от компетентните органи. В SK: изискване за пребиваване.
Б. Компютърни и свързани услуги (CPC 84)	За доставчиците на услуги по договор: В AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, RO, SK, UK: тест за икономическа необходимост. В HR: изискване за пребиваване.
Г. Услуги, свързани с недвижими имоти ²	

¹ Доставките на фармацевтични продукти за населението, както и предоставянето на други услуги подлежат на изискванията и процедурите за лицензиране и за квалификация, приложими в държавите — членки на Съюза. По принцип правото за извършване на тази дейност е запазено за фармацевти. В някои държави членки само доставките на лекарства, отпускани по лекарско предписание, са запазени за фармацевти.

² Тези услуги са свързани с професията на брокер на недвижими имоти и не засягат правата или ограниченията за физически лица и правни образувания, закупуващи недвижими имоти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Във връзка със собствено или наето имущество (CPC 821)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В CY, LV, MT, SI: условие за гражданство. В FR, HU, IT, PT: изискване за пребиваване.
б) Срещу възнаграждение или по договор (CPC 822)	В CY, LV, MT, SI: условие за гражданство. В DK: изискване за пребиваване, освен ако не бъде предоставена дерогация от Датската агенция за търговията. В FR, HU, IT, PT: изискване за пребиваване.
Д. Услуги по отдаване под наем или на лизинг без оператори	
д) На лични вещи и стоки за бита (CPC 832)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти.
е) Отдаване под наем на далекосъобщителна техника (CPC 7541)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Е. Други бизнес услуги	
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (CPC 8676)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: изисква се търговско присъствие. В СУ: условие за гражданство. В CZ, MT, PL, RO, SK, SE: нелиберализирани. В IT, PT: изисквания за пребиваване за биолозите и химиците аналитици.
е) Съветнически и консултантски услуги, свързани със селското стопанство, лова и горското стопанство (част от CPC 881)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: изисква се търговско присъствие. В IT: условие за гражданство за агрономи и „<i>periti agrari</i>“. В СУ, ЕЕ, MT, RO, SI: нелиберализирани.
й) 2. Услуги в областта на сигурността (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 и CPC 87305)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: изисква се търговско присъствие. В BE: условие за гражданство и изискване за пребиваване за ръководния персонал. В DK: условие за гражданство и изискване за пребиваване за управителите. Нелиберализирани по отношение на услугите, свързани с осигуряването на летищна охрана.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В ES, PT: условие за гражданство на специализирания персонал. Във FR: условие за гражданство на изпълнителните директори и директорите. В IT: условие за национална принадлежност и изискване за пребиваване с цел получаване на необходимото разрешение за услуги по охранителна дейност и превоз на ценности. В BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: нелиберализирани.
к) Свързани научни и технически консултантски услуги (CPC 8675)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG: условие за гражданство за специалистите. В DE: условие за гражданство на геодезистите, назначени от държавата. Във FR: условие за гражданство за дейностите по измерване на поземлени участъци във връзка с установяване на права на собственост и с поземленото право. В IT, PT: изискване за пребиваване.
л) 1. Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (част от CPC 8868)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В MT: условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 2. Поддръжка и ремонт на железопътно оборудване (част от CPC 8868)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В LV: условие за гражданство.
л) 3. Поддръжка и ремонт на моторни превозни средства, мотоциклети, снегомобили и пътнотранспортно оборудване (CPC 6112, CPC 6122, част от CPC 8867 и част от CPC 8868)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти във връзка с поддръжката и ремонта на моторни превозни средства, мотоциклети и снегомобили.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
л) 5. Услуги по поддръжка и ремонт на изделия от метал, техника (без офис техника), оборудване (без транспортно и офис оборудване) и лични вещи и стоки за бита ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 и CPC 8866)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и дипломираните стажанти, освен по отношение на: в AT: CPC 633, 8861—8866; в BE, DE, DK, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, UK: CPC 633, 8861, 8866; в BG: услуги по ремонт на лични вещи и стоки за бита (с изкл. на бижута): CPC 63301, 63302, част от 63303, 63304, 63309; в CZ, SK: CPC 633, 8861—8865; в EE, FI, LT, LV: CPC 633, 8861—8866; и в SI: CPC 633, 8861, 8866.
м) Услуги по почистване на сгради (CPC 874)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В CY, EE, HR, MT, PL, RO, SI: условие за гражданство за специалистите.

¹ Услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване (CPC 6112, 6122, 8867 и CPC 8868) са посочени в позиции 6.Е.л) 1—6.Е. л) 4.
Услугите по поддръжка и ремонт на офис техника и оборудване, включително компютри (CPC 845), са посочени в позиция 6.Б. Компютърни и свързани услуги

Сектор или подсектор	Описание на резервите
н) Фотографски услуги (CPC 875)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В HR, LV: условие за гражданство за специализирани фотографски услуги. В PL: условие за гражданство за извършване на фотографски услуги за въздушни снимки.
п) Издателска и полиграфическа дейност (CPC 88442)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG, CY, CZ, MT, RO, SI, SK: нелиберализирани. В HR: изискване за пребиваване за издателите. В SE: изискване за пребиваване за издателите и собствениците на дружества, занимаващи се с издателска и полиграфическа дейност.
р) Услуги по организиране на конгреси (част от CPC 87909)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В SI: условие за гражданство.
с) 1. Услуги по писмени и устни преводи (CPC 87905)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В DK: изискване за пребиваване за публичните писмени и устни преводачи, притежаващи съответно разрешение за практикуване, освен ако не бъде предоставена дерогация от Датската агенция за търговията и дружествата. Във FI: изискване за пребиваване за заклетите писмени преводачи.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
с) 3. Услуги по събиране на парични вземания (CPC 87902)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BE, EL, IT: условие за гражданство.
с) 4. Услуги по събиране на финансова информация за кредитния статус и платежоспособността (CPC 87901)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BE, EL, IT: условие за гражданство.
с) 5. Копирни услуги (CPC 87904) ¹	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти.
8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 и CPC 518)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG: чуждестранните специалисти трябва да имат най-малко двугодишен професионален опит в областта на строителството.

¹ Не включва издателските услуги, които попадат в CPC 88442 и са посочени в позиция 6.Е.п).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
9. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ (с изключение на дистрибуцията на оръжия, боеприпаси и военни материали)	
В. Услуги по търговия на дребно ¹	
в) Услуги по търговия на дребно с хранителни продукти (СРС 631)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: Във FR: условие за гражданство на продавачите на тютюн и тютюневи изделия (т.е. „buraliste“).
10. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги)	

¹ Не включва услугите по поддръжка и ремонт на транспортно оборудване, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Б. и 6.Е.л).
Не включва услугите по търговия на дребно на енергийни продукти, които са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиции 19.Д и 19.Е.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
А. Услуги в областта на началното образование (CPC 921)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В CY, EL: условие за гражданство за преподавателите. Във FR: условие за гражданство. Независимо от това виеетнамски граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. В IT: условие за гражданство за доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи.
Б. Услуги в областта на прогимназиалното и средното образование (CPC 922)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В CY, EL: условие за гражданство за преподавателите. Във FR: условие за гражданство. Независимо от това виеетнамски граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. В IT: условие за гражданство за доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи. В LV: Условие за гражданство за образователни услуги във връзка с техническо и професионално средно образование от училищен тип за ученици с увреждания (CPC 9224).

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на висшето образование (CPC 923)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В CZ, SK: условие за гражданство за услугите на образованието след завършено средно образование, освен по отношение на услугите в областта на техническото и професионалното обучение след завършено средно образование (CPC 92310). В CY: условие за гражданство за преподавателите. Във FR: условие за гражданство. Независимо от това виеетнамски граждани могат да получат разрешение от компетентните органи да създадат и ръководят учебно заведение, както и да преподават. В IT: условие за гражданство за доставчиците на услуги, които са получили разрешение да издават признати от държавата дипломи. За доставчиците на услуги по договор; само за частно финансирани услуги. В AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: нелиберализирани. В LU: само за университетските преподаватели.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	Във FR: само за университетските преподаватели. Преподавателите трябва да имат трудов договор от университет или друго висше учебно заведение. Тест за икономическа необходимост, освен ако тези преподаватели не са определени пряко от министъра, отговарящ за висшето образование. Разрешителното за работа се издава за период, който не надхвърля девет месеца и може да бъде подновен за времетраенето на договора. Учебното заведение, което ги наема, трябва да заплати данък на френската служба по имиграцията и интеграцията (<i>Office Français de l'Immigration et de l'Intégration</i> — OFII). В SE: Швеция си запазва правото да приема или да запазва в сила всяка мярка по отношение на доставчиците на образователни услуги, които са получили одобрение от публичните органи за предоставяне на образователни услуги. Тази резерва се прилага за доставчиците на публично финансирани и частно финансирани образователни услуги, ползващи някаква форма на държавна подкрепа, <i>inter alia</i>, за доставчиците на образователни услуги, признати от държавата, под контрола на държавата или предоставящи образование, което дава право да се ползва подкрепа.
Чуждоезиково обучение	За доставчиците на услуги по договор: В FI, SI, SK, UK: нелиберализирани. В AT, DK, LT: тестове за икономическа необходимост.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Услуги в областта на околната среда (CPC 9401 ¹ , CPC 9402, CPC 9403, CPC 9404 ² , част от CPC 94060 ³ , CPC 9405, част от CPC 9406, CPC 9409)	За доставчиците на услуги по договор: В АТ, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, FI, HU, LT, LV, RO, SK: тест за икономическа необходимост.
12. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ	
А. Застрахователни и свързани със застраховането услуги	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: управлението на всеки клон трябва да се осъществява от две физически лица, пребиваващи в Австрия. В ЕЕ: в областта на прякото застраховане: в управителния орган на застрахователно акционерно дружество с виевнамско капиталово участие може да има виевнамски граждани само доколкото броят им е пропорционален на виевнамското участие и в никакъв случай не е повече от половината членове на управителния орган. Директорът на дъщерно дружество или независимо дружество трябва да пребивава постоянно в Естония.

¹ Съответства на „Канализационни услуги“.

² Съответства на „Услуги по пречистване на отработили газове“.

³ Съответства на части от „Услуги по опазване на природата и ландшафта“.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В ES: изискване за пребиваване актюерите (или двегодишен професионален опит в областта на актюерските услуги). Във FI: изпълнителните директори и поне един одитор от застрахователно дружество трябва да са с местопребиваване на територията на Съюза, освен ако компетентните органи са предоставили дерогация. Генералният представител на вьетнамско застрахователно дружество трябва да е с местопребиваване на територията на Финландия, освен ако главното управление на дружеството е извън Съюза. В HR: изискване за пребиваване. В IT: изискване за пребиваване на актюерите.
Б. Банкови и други финансови услуги (без застраховане)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG: изисква се постоянно пребиваване в България за изпълнителните директори и управляващия представител. Във FI: един изпълнителен директор и поне един одитор на кредитните институции трябва да трябва да са с местопребиваване на територията на Европейския съюз, освен ако органът за финансов надзор е предоставил дерогация. Брокерът (физическо лице), търгуващ с дериватни инструменти, трябва да е с местопребиваване на територията на Европейския съюз. В HR: изискване за пребиваване. Управителният съвет трябва да ръководи дейността на кредитната институция от територията на Хърватия. Поне един от членовете на управителния съвет трябва да владее добре хърватски език.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
	В IT: условие за пребиваване на територията на държава — членка на Европейския съюз, за „<i>promotori di servizi finanziari</i>“ (финансови агенти по продажби). В LT: поне един от административните ръководители на дадена банка трябва да говори литовски език и да е постоянно пребиваващ в Литва. В PL: условие за гражданство на поне един от изпълнителните директори на банката.
13. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ (само частно финансирани услуги) А. Болнични услуги (СРС 9311) Б. Услуги на спешния медицински транспорт (СРС 93192) В. Услуги, предоставяни в здравни заведения за настаняване, различни от болничните услуги (СРС 93193)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: Във FR: за достъпа до ръководни функции е необходимо разрешение. При даване на разрешението се взема предвид наличието на местни ръководни кадри. В HR: всички лица, предоставящи услуги директно на пациенти/лекуващи пациенти, трябва да имат лиценз от професионалната камара. В LV: тестове за икономическа необходимост за лекарите, лекарите по дентална медицина, акушерките, медицинските сестри, физиотерапевтите и парамедицинския персонал. В PL: за да упражняват медицинската професия, чуждестранните лица трябва да получат разрешение. Чуждестранните лекари разполагат с ограничени изборителни права в рамките на професионалните организации.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Д. Социални услуги (СРС 933)	
14. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
А. Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг (СРС 641, СРС 642 и СРС 643), с изключение на кетъринг при услугите в областта на въздушния транспорт	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG: броят на чуждестранните управители не трябва да надхвърля броя на управителите, които са български граждани, в случаите, когато публичното (държавно или общинско) участие в собствения капитал на българско дружество надхвърля 50 %. В HR: изискване за гражданство за услуги по настаняване и кетъринг в домашна обстановка и селски домове.
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (включително водачи на туристическа група) (СРС 7471)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG: броят на чуждестранните управители не трябва да надхвърля броя на управителите, които са български граждани, в случаите, когато публичното (държавно или общинско) участие в собствения капитал на българско дружество надхвърля 50 %. В СУ: условие за гражданство. В HR: одобрение от Министерството на туризма за заемане на длъжността офис мениджър.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Екскурзоводски услуги (CPC 7472)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В BG, CY, EL, ES, FR, HR, HU, IT, LT, MT, PL, PT и SK: условие за гражданство.
15. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА (различни от аудио-визуални услуги)	
А. Развлекателни услуги (включително услуги, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (CPC 9619)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: Във FR: за достъпа до ръководни функции е необходимо разрешение. Когато се изисква разрешение за повече от две години, за да бъде то дадено, се прилага условие за гражданство. Артистите трябва да са подписали договор за наемане с одобрено предприятие за организиране на спектакли. Разрешителното за работа се издава за период, който не надхвърля девет месеца и може да бъде подновен за времетраенето на договора. Предприятието за организиране на спектакли трябва да заплати данък на френската служба по имиграцията и интеграцията (<i>Office Français de l'Immigration et de l'Intégration</i> — OFII).
16. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
а) Международен превоз на пътници (CPC 7211 без национален каботажен транспорт). б) Международен превоз на товари (CPC 7212 без национален каботажен транспорт).	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за екипажите на корабите. В AT, CY: условие за гражданство за мнозинството от изпълнителните директори.
Г. Автомобилен транспорт	
а) Превоз на пътници (CPC 7121 и CPC 7122)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В AT: условие за гражданство за лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват правно образувание или съдружие. В BG, MT: условие за гражданство. В DK, HR: условие за гражданство и изискване за пребиваване за управителите.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Превоз на товари (СРС 7123, с изключение на превоза на пощенски и куриерски пратки за собствена сметка ¹)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват правно образувание или съдружие. В BG, MT: условие за гражданство. В HR: условие за гражданство и изискване за пребиваване за управителите.
Д. Тръбопроводен транспорт на стоки, различни от горива ² (СРС 7139)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство на изпълнителните директори.

¹ Част от СРС 71235, която е посочена в КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ, в позиция „Пощенски и куриерски услуги“.

² Тръбопроводният транспорт на горива е посочен в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 19.Б.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
17. СПОМАГАТЕЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСПОРТА ¹	
А. Спомагателни услуги в областта на морския транспорт а) Услуги по съхранение и складиране (част от СРС 742) б) Услуги по митническо оформяне в) Услуги по съхранение и складиране на контейнери г) Услуги по корабно агентиране д) Морски спедиторски услуги	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за мнозинството от изпълнителните директори. В ВG, МТ: условие за гражданство. В DK: изискване за пребиваване за услугите по митническо оформяне. В EL: условие за гражданство за услугите по митническо оформяне. В IT: Изискване за пребиваване за „<i>raccomandatorio marittimo</i>“.

¹ Не включва ремонт и поддръжка на транспортно оборудване, които са посочени в БИЗНЕС УСЛУГИ, позиции 6.Е.л) 1—6.Е.л) 4.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Отдаване под наем на плавателни съдове с екипаж (CPC 7213) ж) Услуги по влачене и тласкане (CPC 7214) з) Помощни услуги в областта на морския транспорт (част от CPC 745) и) Други помощни и спомагателни услуги (с изключение на кетъринг) (част от CPC 749)	
Г. Спомагателни услуги в областта на автомобилния транспорт г) Отдаване под наем на търговски пътни превозни средства с водач (CPC 7124)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за лица и собственици на дялове/акции, упълномощени да представляват правно образувание или съдружие. В ВГ, МТ: условие за гражданство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Е. Спомагателни услуги в областта на тръбопроводния транспорт на стоки, различни от горива¹ а) Услуги по съхранение и складиране на стоки, различни от горива, транспортирани по тръбопроводи (част от СРС 742)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство на изпълнителните директори.
19. ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ	
А. Услуги, свързани с минното дело (СРС 883) ²	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В СК: изискване за пребиваване.

¹ Спомагателните услуги в областта на тръбопроводния транспорт на горива са посочени в ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ, позиция 19.В.

² Включва следните услуги, предоставяни срещу възнаграждение или по договор: съветнически и консултантски услуги във връзка с минното дело, подготвянето на терена, инсталирането на сондажна апаратура на терена, сондирането, услугите във връзка със сондирането, инсталирането на обсадни тръби и полагането на тръбопровод, подготвянето и осигуряването на сондиращ разтвор, контрола на твърдата фаза в разтвора, ваденето на попадналите в сондажния кладенец предмети и операциите в сондажния кладенец, геологията на сондажния кладенец и контрола на сондирането, вземането на сондажна ядка, вземането на проби от сондажния кладенец, въжените линии, осигуряването и прилагането на течни добавки (разсоли), осигуряването и инсталирането на допълнителни устройства, циментирането (нагнетяване с помпи), стимулирането (образуване на разломи, киселинна обработка и нагнетяване с помпи), увеличаването на дебита и ремонтните работи по сондажния кладенец, запушването и ликвидирането на сондажния кладенец.
Не включва пряк достъп до природните ресурси или тяхното експлоатиране.
Не включва дейностите по подготвяне на терена за добив на ресурси, различни от нефт и газ (СРС 5115), които са посочени в позиция 8. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ

Сектор или подсектор	Описание на резервите
20. ДРУГИ УСЛУГИ, КОИТО НЕ СА ВКЛЮЧЕНИ ДРУГАДЕ	
а) Услуги по пране, почистване и боядисване (CPC 9701)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти.
б) Фризьорски услуги (CPC 97021)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти. Във всички държави членки, освен в АТ: нелиберализирани. В СУ: условие за гражданство.
в) Козметични услуги, маникюр и педикюр (CPC 97022)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти. Във всички държави членки, освен в АТ: нелиберализирани.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
г) Други грижи за красотата, неклаифицирани другаде (CPC 97029)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В АТ: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти. Във всички държави членки, освен в АТ: нелиберализирани.
д) Спа процедури и нелечебни масажи, доколкото представляват процедури за отмора и поддържане на добро физическо състояние и не са с медицинска или рехабилитационна цел ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	За лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители: В EU: условие за гражданство за специалистите и служителите стажанти.

¹ Лечебните масажи и балнеоложките процедури са посочени в позиции 6.А.з) Медицински и дентални услуги, 6.А.й) 2. Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал, и Здравни услуги (13.А и 13.В).

Списък на специфичните ангажменти на Виетнам

1. Списъкът на специфичните ангажменти на Виетнам е определен в:
 - а) допълнение 8-Б-1 (Специфични ангажменти относно трансграничното предоставяне на услуги и либерализирането на инвестициите); и
 - б) допълнение 8-Б-2 (Специфични ангажменти в съответствие с раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел) от глава 8 (Либерализиране на инвестициите, търговия с услуги и електронна търговия)).
2. Допълненията, посочени в параграф 1, съставляват неразделна част от настоящото приложение.
3. За настоящото приложение се прилагат определенията на термините, предвидени в глава 8 (Либерализиране на инвестициите, търговия с услуги и електронна търговия).

4. При определянето на отделните сектори и подсектори на услугите в допълненията:

- а) „CPC“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, No 77, CPC prov., 1991);
- б) „CPC ver. 1.0“ означава Централната класификация на продуктите, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, No 77, CPC ver. 1.0, 1998); и
- в) „ISIC rev. 3.1“ означава Международната стандартна отраслова класификация на икономическите дейности, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации (Statistical Papers, Series M, No 4, ISIC REV. 3.1, 2002).

Специфични ангажменти относно трансграничното предоставяне на услуги
и либерализирането на инвестициите

1. В списъците на ангажиментите, указани в раздел А (Списък на специфичните ангажменти в секторите на услугите) и в раздел Б (Списък на специфичните ангажменти относно либерализирането на инвестициите в секторите, които не са свързани с предоставянето на услуги) на настоящото допълнение, са посочени стопанските дейности, либерализирани съгласно член 8.7 (Списък на специфичните ангажменти) и член 8.12 (Списък на специфичните ангажменти), и ограниченията под формата на резерви по отношение на достъпа до пазара, националното третиране, изискванията за постигнати резултати и допълнителните ангажменти, приложими към предприятията и инвеститорите от Съюза при осъществяването на тези дейности или към услугите и доставчиците на услуги от Съюза, предоставяни в тези сектори, когато е приложимо.
2. Виетнам не поема ангажменти по отношение на достъпа до пазара, националното третиране или изискванията за постигнати резултати в секторите или подсекторите, които попадат в обхвата на настоящото споразумение и не са посочени в списъците, фигуриращи в настоящото допълнение.

3. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по отношение на достъпа до пазара, националното третиране или изискванията за постигане на конкретен резултат по смисъла на член 8.4 (Достъп до пазара), член 8.5 (Национално третиране), член 8.8 (Изисквания за постигане на конкретен резултат), член 8.10 (Достъп до пазара) или 8.11 (Национално третиране). Дори и да не са включени в настоящото допълнение, посочените мерки (като напр. необходимостта от получаване на лиценз, задълженията за предоставяне на универсална услуга, необходимостта от получаване на признаване на квалификациите в регулираните сектори, необходимостта от полагане на специални изпити, в т.ч. езикови изпити, както и недискриминационното изискване някои дейности да не могат да се извършват в защитени природни зони или области с особено историческо или културно значение), при всички положения се прилагат към предприятията и инвеститорите от Съюза или към услугите и доставчиците на услуги от Съюза, когато е приложимо.
4. Член 8.8 (Изисквания за постигане на конкретен резултат) не се прилага по отношение на субсидии¹, предназначени за насърчаване на благосъстоянието и заетостта на етническите малцинства.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че за целите на настоящия параграф страните приемат, че терминът „субсидии“ включва ползите, предоставяни за развитието на етническите малцинства, като напр. подпомагане по места, обучение на човешките ресурси, подпомагане с цел технологични изследвания и развитие, правна помощ, предоставяне на информация за пазара и насърчаване на пазарите.

5. От съображения за правна сигурност се уточнява, че независимо от разпоредбите на член 8.4 (Достъп до пазара), за да бъдат запазени в сила или приети недискриминационни изисквания по отношение на вида на правната форма на дадено предприятие, не е необходимо те да бъдат указани в списъците на ангажиментите относно либерализацията на инвестициите, фигуриращи в настоящото допълнение.
6. От съображения за правна сигурност се уточнява, че следните мерки, приети или запазени в сила в секторите, различни от секторите на услугите, се считат за съответстващи на член 8.4 (Достъп до пазара) и не е необходимо да бъдат указани в списъците на ангажиментите относно либерализацията на инвестициите в настоящото допълнение, за да бъдат запазени в сила или приети: i) мерки относно определянето на зони или планирането, или разпоредбите, засягащи развитието или земеползването, или други аналогични мерки; ii) мерки, чиято цел е да се гарантира опазването и защитата на природните ресурси и на околната среда, включително ограничение върху предлагането, броя и обхвата на предоставените концесии, както и налагане на мораториуми или забрани.
7. Правата и задълженията, произтичащи от списъците, указани в настоящото допълнение, нямат непосредствено действие и не предоставят пряко никакви права на отделни физически лица или правни образувания.

8. Когато Виетнам запазва в сила резерва, съгласно която се изисква даден доставчик на услуги или инвеститор да бъде с гражданство, с национална принадлежност, постоянно пребиваващ или пребиваващ на негова територия като условие за осъществяването на стопанска дейност, включително предоставянето на услуги на неговата територия, посочената резерва — изброена в списъка на ангажиментите в допълнение 8-Б-2 (Специфични ангажименти в съответствие с раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел)) по силата на член 8.2 (Определения) по отношение на временното придвижване на физически лица — служи като резерва по отношение на ангажиментите относно либерализирането на инвестициите, указани в настоящото допълнение в съответствие с член 8.7 (Списък на специфичните ангажименти), до степента, приложима за тях.

ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Наемане на работа на чужденци 1. Нелиберализирана дейност, що се отнася до мерките, свързани с наемането на работа на чужденци, освен ако е предвидено друго в раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел). Придобиване на акции, ценни книжа и публични дружества 2. Инвеститорите от Съюза могат да правят вноски в капитала на виевнамски дружества под формата на закупуване на акции. В случая на вноски в капитала под формата на закупуване на акции на търговски банки, учредени като акционерно дружество, или в сектори, за които не са поети ангажменти в настоящия списък, общият собствен капитал, притежаван от чуждестранни инвеститори във всяко едно предприятие, не може да надвишава 30 % от уставния капитал на дружеството, освен ако е предвидено друго от виевнамските закони и подзаконовы разпоредби или ако бъде разрешено от виевнамския компетентен орган в съответствие с неговите задължения по силата на споразуменията, по които и двете страни са страна. За другите сектори и подсектори, за които са поети ангажменти в настоящия списък, притежаваният от чуждестранни инвеститори собствен капитал при придобиването на виевнамски предприятия трябва да съответства на предвидените ограничения относно чуждестранното капиталово участие, ако има такива. Освен ако е уточнено друго за всеки конкретен сектор или подсектор от настоящия списък, няма ограничение по отношение на чуждестранната собственост в публично дружество, освен: — в секторите, в които със закони и подзаконовы разпоредби на Виевнам са въведени ограничения по отношение на чуждестранната собственост, тези ограничения трябва да се спазени по отношение на чуждестранната собственост в публично дружество, — в секторите, в които чуждестранните инвестиции зависят от определено условие и условията за чуждестранните инвестиции в тези сектори не включват ограничение по отношение на чуждестранната собственост, чуждестранните инвеститори не могат да притежават повече от 49 % от общия брой на дяловете в публично дружество.
-------------------	---

Организационни въпроси

3. Нелиберализирани дейности, що се отнася до установяването и експлоатацията на кооперации, съюзи на кооперативи, семейни предприятия и еднолични дружества.

Установяването във Виетнам на представителства на чуждестранни доставчици на услуги е разрешено, но те не могат упражняват дейности с непосредствена стопанска цел¹.

Освен ако е уточнено друго за всеки конкретен сектор или подсектор от настоящия списък, установяването на клонове е нелиберализирано. Третирането, което се предоставя на дружества, които са дъщерни дружества на правни образувания от Съюза, учредени са в съответствие с виетнамското право и са със седалище, централно управление или основно място на стопанска дейност във Виетнам, не се предоставя и на клонове или представителства, установени във Виетнам от дружества от Съюза².

Държавни предприятия

4. Нелиберализирана сфера, що се отнася до приватизацията, раздържавяването или продажбата на активи чрез прехвърляне или продаване на капиталови участия или активи на държавни предприятия.

Обществени услуги

5. Стопанските дейности, считани за обществени услуги на национално или местно равнище, могат да бъдат предмет на публичен монопол или на изключителни права, предоставени на частни оператори.

¹ Представителството представлява подразделение на чуждестранни предприятия, което е установено по реда на виетнамското право с цел търсене и насърчаване на възможности в областта на търговията и туризма, но няма право да упражнява дейности с непосредствена стопанска цел.

² В съответствие с Гражданския кодекс на Виетнам тези дъщерни дружества се считат за правни образувания от Виетнам.

	Земя и недвижими имоти¹ 6. Нелиберализирана сфера, що се отнася до собствеността върху земя, придобиването на права за ползване на земя, наемането на земя, използването на земя, планирането на земеползването, условията за използването на земя, правата и задълженията на ползвателите на земя². Природните ресурси, открити в земята, са собственост на вьетнамската държава. Обекти на културното наследство, чийто собственик не може да бъде установен и които са открити в земята, са собственост на вьетнамската държава. Нелиберализирана сфера, що се отнася до закупуването, продаването, притежаването и отдаването под наем на жилищни недвижими имоти от чужденци. Инвестиционни процедури 7. Нелиберализирана сфера, що се отнася до мерки по отношение на инвестиционни процедури, които се прилагат за чуждестранни инвеститори или икономически субекти с чуждестранни инвестиции, като напр. процедури, свързани със сертификати за регистриране на инвестиции в рамките на инвестиционни проекти, и процедури по управление на валутите³.
--	--

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че тази резерва не засяга правата и задълженията на страните по член 8.12 (Отчуждаване).

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че чуждестранни организации и физически лица не могат да притежават земя. Те могат само да наемат земя, при условие че получат одобрение от компетентния държавен орган, за срок, отговарящ на продължителността на техния инвестиционен проект, който не може да надвишава 50 години.

³ От съображения за правна сигурност се уточнява, че тази резерва не засяга правата и задълженията на страните по силата на раздел Д (Регулаторна рамка), подраздел 1 (Вътрешна нормативна уредба). Нарушение на задължение по раздел Д (Регулаторна рамка), подраздел 1 (Вътрешна нормативна уредба) само по себе си няма да се счита за нарушение на член 8.4 (Достъп до пазара), член 8.5 (Национално третиране), член 8.8 (Изисквания за постигане на конкретен резултат), член 8.10 (Достъп до пазара) или член 8.11 (Национално третиране).

РАЗДЕЛ А

СПИСЪК НА СПЕЦИФИЧНИТЕ АНГАЖИМЕНТИ В СЕКТОРИТЕ НА УСЛУГИТЕ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Списъкът съдържа следните елементи:

- а) първа колона, в която са посочени секторът или подсекторът, в рамките на който Виетнам поема ангажимента, и обхватът на либерализацията, към която се прилагат резервите;
- б) втора колона с описание на резервите, приложими към член 8.4 (Достъп до пазара) и член 8.10 (Достъп до пазара) в сектора или подсектора, посочен в първата колона;
- в) трета колона с описание на резервите, приложими към член 8.5 (Национално третиране) и член 8.11 (Национално третиране) в сектора или подсектора, посочен в първата колона; и

г) четвърта колона с описание на конкретните ангажменти относно мерки, които засягат трансграничното предоставяне на услуги и инвестициите в сектори на услугите, които не подлежат на вписване в списъка съгласно член 8.4 (Достъп до пазара), член 8.5 (Национално третиране), член 8.10 (Достъп до пазара) и член 8.11 (Национално третиране).

2. Мерките, които не съответстват едновременно на член 8.4 (Достъп до пазара) и на член 8.5 (Национално третиране) или едновременно на член 8.10 (Достъп до пазара) и на член 8.11 (Национално третиране), се вписват в колоната относно член 8.4 (Достъп до пазара) и член 8.10 (Достъп до пазара). В този случай се счита, че вписването също така добавя условие или квалификация към член 8.5 (Национално третиране) и член 8.11 (Национално третиране).
3. Независимо от разпоредбите на член 8.5 (Достъп до пазара), за да бъдат запазени в сила или приети от Виетнам недискриминационни изисквания по отношение на вида на правната форма на дадено дружество, не е необходимо те да бъдат указани в настоящия списък.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
I. Хоризонтални ангажменти			
ВСИЧКИ СЕКТОРИ, ВКЛЮЧЕНИ В НАСТОЯЩИЯ СПИСЪК	(3) Няма, освен следното: Освен ако е уточнено друго за всеки конкретен сектор или подсектор от настоящия списък, установяването на търговско присъствие във Виетнам от чуждестранни предприятия е разрешено под формата на сключване на договор за бизнес сътрудничество¹, съвместно предприятие или предприятие със 100 % чуждестранни инвестиции. Установяването във Виетнам на представителства на чуждестранни доставчици на услуги е разрешено, но те не могат упражняват дейности с непосредствена стопанска цел².	(3) Няма, освен следното: Допустимостта с оглед на получаване на субсидии може да бъде ограничена до виетнамските доставчици на услуги, т.е. до правните образувания, установени на територията на Виетнам или на част от нея. Предоставянето на еднократно субсидиране с цел насърчаване и улесняване на процеса на раздържавяване не представлява нарушение на този ангажмент. Нелиберализирана сфера, що се отнася до субсидии за научноизследователска и развойна дейност. Нелиберализирана сфера, що се отнася до субсидии в секторите на здравеопазването, образованието и аудио-визуалните услуги. Нелиберализирана сфера, що се отнася до субсидии, предназначени за насърчаване на благосъстоянието и заетостта на етническите малцинства.	

¹ Договорът за бизнес сътрудничество е документ, подписан от две или повече страни (от които поне една страна трябва да бъде виетнамски правен субект и една страна — чуждестранен правен субект), в който се посочват отговорностите на страните, както и поделянето на резултатите от дейността им, за целите на осъществяването на инвестиции и стопанска дейност във Виетнам без създаване на правен субект.

² Представителството представлява подразделение на чуждестранни предприятия, което е установено по реда на виетнамското право с цел търсене и насърчаване на възможности в областта на търговията и туризма, но няма право да упражнява дейности с непосредствена стопанска цел.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	Освен ако е уточнено друго за всеки конкретен сектор или подсектор от настоящия списък, установяването на клонове е нелиберализирано. Условията по отношение на собствеността, функционирането и юридическата форма, както и обхвата на дейностите, определени в съответния лиценз или друга форма на одобрение за установяване или разрешаване на експлоатация или предоставяне на услуги от съществуващ чуждестранен доставчик на услуги, не може да бъдат определяни така, че да бъдат по-ограничителни от тези, които съществуват към датата на влизане в сила на настоящото споразумение. Компетентните органи на Виетнам разрешават на предприятията с чуждестранни инвестиции да наемат земя, за да осъществяват инвестиционните си проекти. Срокът на наемане на земята отговаря на времето на експлоатация на тези предприятия и се посочва в техните инвестиционни лицензи; той се удължава винаги когато времето на експлоатация на тези предприятия бъде удължено от компетентните органи.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	Чуждестранните доставчици на услуги могат да правят вноски в капитала на виевнамски дружества под формата на закупуване на акции. В случая на вноски в капитала под формата на закупуване на акции на търговски банки, учредени като акционерно дружество, и в сектори, за които не са поети ангажименти в настоящия списък, общият собствен капитал, притежаван от чуждестранни инвеститори във всяко едно предприятие, не може да надвишава 30 % от уставния капитал на дружеството, освен ако е предвидено друго от виевнамските законови актове или ако бъде разрешено друго от виевнамския компетентен орган. За другите сектори и подсектори, за които са поети ангажименти в настоящия списък, притежаваният от чуждестранни инвеститори собствен капитал при придобиването на виевнамски предприятия трябва да съответства на предвидените ограничения относно чуждестранното капиталово участие, ако има такива, включително на ограниченията под формата на преходни периоди, когато е приложимо.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
II. Ангажименти по сектори			
1. БИЗНЕС УСЛУГИ			
A. Професионални услуги			
а) Правни услуги (СРС 861), с изключение на: – участие в съдебни производства в качеството на защитник или представител на клиент пред съдилищата на Виетнам; – услуги по изготвяне на юридически документи и удостоверяване във връзка със законодателните актове на Виетнам¹	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранните адвокатски организации² имат право да установяват търговско присъствие във Виетнам под следните форми: – клонове на чуждестранни адвокатски организации; – дъщерни дружества на чуждестранни адвокатски организации;	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че правоспособни виетнамски адвокати, работещи в чуждестранни адвокатски организации, имат право да изготвят търговски договори и устави за осъществяване на стопанска дейност, свързани със законодателството на Виетнам.

² „Чуждестранна адвокатска организация“ е организация на упражняващи дейността адвокати, установена под каквато и да било търговска корпоративна форма в чужда държава (включително кантора, дружество, корпоративна структура и пр.) от един (една) или няколко чуждестранни адвокати или адвокатски кантори.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	– чуждестранни адвокатски кантори¹; – сдружения между чуждестранни адвокатски организации и виевнамски правни сдружения. На търговски присъствия на чуждестранни адвокатски организации е разрешено да предоставят консултации по виевнамските законови актове, ако предоставящите консултацията адвокати са завършили виевнамски юридически университет и отговарят на изискванията, приложими към сродните виевнамски професионалисти, практикуващи адвокатска професия.		
б) Счетоводни и одиторски услуги и водене на счетоводни книги (СРС 862)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
в) Услуги в сферата на данъчното облагане (СРС 863)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ „Чуждестранна адвокатска кантора“ е организация, установена във Виевнам от една или няколко чуждестранни адвокатски организации с цел практикуване на адвокатска професия във Виевнам.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
г) Архитектурни услуги (СРС 8671)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
д) Инженерни услуги (СРС 8672) е) Интегрирани инженерни услуги (СРС 8673)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: За предоставянето на услуги, свързани с топографски, геотехнически, хидрогеоложки и екологични проучвания и технически проучвания за планиране на градското развитие и развитието на селските райони и за планиране на секторното развитие се изисква разрешение от правителството на Виетнам ¹ .	

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че този ангажимент позволява запазването или приемането на ограничения или забрани по причини, свързани с националната сигурност и обществения ред, които биха били обосновани съгласно член XIV и член XIVa от ГАТС.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
ж) Услуги по градоустройствено планиране и ландшафтна архитектура (СРС 8674);	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че отговорните чуждестранни архитекти, които работят в предприятия с чуждестранни инвестиции, трябва да притежават сертификат за упражняване на професията, издаден или признат от правителството на Виетнам. В някои области, с оглед на разпоредбите на правителството на Виетнам за целите на националната сигурност и обществената стабилност, може да не е разрешено предоставянето на тази услуга от чуждестранни доставчици на услуги ¹ .	

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че този ангажимент позволява запазването или приемането на ограничения или забрани по причини, свързани с националната сигурност и обществения ред, които биха били обосновани съгласно член XIV и член XIVa от ГАТС.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
и) Ветеринарни услуги (СРС 932) ¹	(1) Няма. (2) Няма. (3) Достъп се предоставя изключително на физически лица за упражняване на частна професионална практика и в съответствие с разрешението, издадено от ветеринарните органи.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
й) Услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедицински персонал (СРС 93191)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
Б. Компютърни и свързани услуги (СРС 84)			
	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма. Разрешено е създаването на клонове.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Виетнам лице.	

¹ С изключение на съхранението на щамове на микроорганизми за ветеринарни цели.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
В. Услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност			
а) Услуги в областта на НИРД — естествени науки (СРС 851)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
в) Интердисциплинарни услуги в областта на НИРД (СРС 853)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Може да се установяват съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 70 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	
Д. Услуги по отдаване под наем или на лизинг без оператори			
а) На кораби (СРС 83103)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че може да се установяват съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 70 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
б) На въздухоплавателни средства (СРС 83104)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
г) На други машини и оборудване (СРС 83109) ¹	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги може да предоставят услуги единствено чрез съвместно предприятие с виевнамски съдружници, като чуждестранният капитал не надхвърля 51 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	Оборудването, което се внася във Виевнам, трябва да отговаря на съответните нормативни разпоредби на Виевнам относно управлението на вноса и износа, стандартите, техническите изисквания, националната сигурност и националната далекосъобщителна инфраструктура и да е в съответствие с разпоредбите на съответните законови актове относно лицензирането в областта на далекосъобщенията, както и на лицензите относно използването на честотите и радиооборудването.

¹ С изключение на оборудване в областта на минното дело и добива на нефт; търговско радио-, телевизионно и далекосъобщително оборудване.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Е. Други бизнес услуги			
а) Рекламни услуги (СРС 871, с изключение на рекламиране на цигари)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Чуждестранните доставчици на услуги могат да установяват съвместни предприятия или да сключват договори за бизнес сътрудничество с виевнамски съдружници, които са законно оправомощени да предоставят рекламни услуги.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	Рекламираването на вина и спиртни напитки е обект на държавни разпоредби, които се прилагат на недискриминационен принцип.
б) Услуги по проучване на пазари (СРС 864, с изключение на 86402)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Допуска се създаването на съвместни предприятия с чуждестранни вноски в капитала, които не надхвърлят 51 % от дружествения капитал на съвместното предприятие. Разрешени са предприятията със 100 % чуждестранни инвестиции.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
в) Консултантски услуги в областта на управлението (CPC 865)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма. Разрешено е създаването на клонове.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
г) Услуги, свързани с консултантските услуги в областта на управлението - (CPC 866, с изключение на CPC 86602) - Арбитражни и помирителни услуги за търговски спорове между предприятия (CPC 86602**)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма. Разрешено е създаването на клонове.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че ръководителят на клон трябва да е пребиваващо във Виетнам лице.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
д) Услуги по технически изпитвания и анализи (СРС 8676, с изключение на изпитване за съответствие на превозни средства и сертифициране на превозни средства)	(1) Няма, освен в областта на минното дело и добива на нефт и газ. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че когато Виетнам разрешава достъп на частни доставчици до сектор, който преди това е бил затворен за конкуренция от частния сектор поради предоставянето на услугата в процеса на упражняване на държавна власт, съвместни предприятия ще могат да предоставят тази услуга без ограничение за чуждестранната собственост три години след разрешаването на достъпа за конкуренция от частния сектор. Пет години след като на тези доставчици на услуги от частния сектор е бил предоставен такъв достъп: няма ограничения. По причини, свързани с националната сигурност, достъпът до определени географски райони може да е ограничен.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
е) Услуги, свързани със селското стопанство, лова и горското стопанство (CPC 881) ¹	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Само под формата на съвместно предприятие или с договор за бизнес сътрудничество. Чуждестранните вноски в капитала не може да надхвърлят 51 % от дружествения капитал на съвместното предприятие.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Достъпът до определени географски райони може да е ограничен. ²	
3) Услуги, свързани с минното дело (CPC 883) 1. Указаните по-долу ангажименти не се считат за обхващащи следните дейности: доставка на оборудване, материали и химикали, предоставяне на базови услуги, услуги на морски помощни кораби/снабдителни кораби за съоръжения, разположени в морето, настаняване и кетъринг, хеликоптерни услуги. 2. Указаните по-долу ангажименти се поемат, без при това да се засягат правата на правителството на Виетнам да определя необходимите нормативни разпоредби и процедури за нормативно уреждане на дейностите, свързани с нефт и газ, осъществявани в рамките на територията или в юрисдикцията на Виетнам, в пълно съответствие с правата и задълженията на Виетнам, произтичащи от ГАТС.			

¹ С изключение на услугите, свързани с проучване, оценяване и експлоатация на естествени гори, включително добива на дървесина и лова и хващането с капани на диви, редки и ценни животни, въздушното заснемане, въздушното засяване на растения и въздушното разпръскване и разпращаване на химикали, и микробните, растителните и животинските генетични ресурси в селското стопанство. С цел избягване на двусмислие се уточнява, че животновъдството и дейностите по подобряване на развъдните животни са включени в този ангажимент.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че това позволява запазването или приемането на ограничения или забрани по причини, свързани с националната сигурност и обществения ред, в съответствие с член XIV и член XIVa от ГАТС.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
	(1) Няма, освен следното: възможно е от дружества без търговско присъствие да се изисква да се регистрират при компетентния орган на правителството на Виетнам в съответствие с условията, определени в приложимите виетнамски закони. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Разрешени са съвместните предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 51 %. Разрешени са предприятия със 100 % чуждестранни инвестиции.	(1) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	
и) Услуги, свързани с производството (СРС 884 и 885)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Разрешени са само съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 50 %, или предприятия със 100 % чуждестранни инвестиции.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Нелиберализирани.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
м) Свързани научни и технически консултантски услуги ¹ (само СРС 86751, 86752 и 86753)	(1) Няма, освен следното: възможно е от дружества без търговско присъствие да се изисква да се регистрират при компетентния орган на правителството на Виетнам в съответствие с условията, определени в приложимите виетнамски закони. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Разрешени са съвместните предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 51 %. Разрешени са предприятията със 100 % чуждестранни инвестиции.	(1) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	
н) Поддръжка и ремонт на оборудване (не се включват морски плавателни съдове, въздухоплавателни средства или друго транспортно оборудване) (СРС 633)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Разрешени са съвместните предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 51 %. Разрешени са предприятията със 100 % чуждестранни инвестиции.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	

¹ Предоставянето на услуги, свързани с търсене, земемерство, проучване и добив, се урежда от приложимите закони и подзаконови разпоредби на Виетнам.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
о) Услуги по почистване на сгради (СРС 874) – Услуги по дезинфекция, дезинсекция и дератизация (СРС 87401) – Услуги по почистване на прозорци (СРС 87402) само в промишлени зони и в зони за преработка на продукцията за износ	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
п) Специални фотографски услуги (СРС 875), освен въздушната фотография (СРС 87504)	1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги може да предоставят услуги единствено чрез договор за бизнес сътрудничество или съвместно предприятие с виегнамски доставчици на услуги.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
р) Услуги по опаковане (CPC 876)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Разрешени са съвместните предприятия, в които общо чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 70 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	
с) Услуги, свързани с търговски панаири и изложения (CPC 87909**)	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Разрешени са съвместните предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 49 %. Пет години след влизането в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала става 51 %. Три години след това ограничението по отношение на капитала се премахва.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма.	За организирането на търговски панаири и изложения се изисква разрешение съгласно съответните вьетнамски закони и подзаконови разпоредби.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
2. КОМУНИКАЦИОННИ УСЛУГИ			
Б. Пощенски услуги ¹ (СРС 7511**, СРС 7512**)	(1) Няма ² . (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	На службите и доставчиците на услуги от всяка друга страна се предоставя третиране, което е не по-малко благоприятно от третирането, предоставяно на вьетнамската пощенска служба или на нейните дъщерни дружества във връзка с нейните конкурентни дейности.
В. Далекосъобщителни услуги Ангажиментите по-долу се поемат в съответствие с документите „Notes for Scheduling Basic Telecom Services Commitments“ (Бележки за планиране на ангажиментите във връзка с основните далекосъобщителни услуги) (S/GBT/W/2/REV.1) и „Market Access Limitations on Spectrum Availability“ (Ограничения върху достъпа до пазара на наличния радиочестотен спектър) (S/GBT/W/3). За целите на тези ангажименти „доставчик на услуги без собствена инфраструктура“ означава доставчик на услуги, който не притежава собствен преносен капацитет, но сключва договори с доставчик на услуги със собствена инфраструктура за ползване на такъв капацитет, включително капацитет за пренос чрез подводен кабел, включително за дългосрочно ползване. При всички случаи няма забрана доставчик на услуги без собствена инфраструктура да притежава далекосъобщително оборудване в помещенията си и в разрешените пунктове за предоставяне на обществена услуга.			

¹ Изключва обществените услуги и запазените услуги.

² Трансграничното предоставяне на услуги може да се осъществява съвместно с местен доставчик на услуги за целите на събирането или доставянето на пощенски пратки.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Основни далекосъобщителни услуги а) Гласови телефонни услуги (CPC 7521) б) Услуги за пренос на данни с пакетна комутация (CPC 7523**) в) Услуги за пренос на данни с верижна комутация (CPC 7523**) г) Телексни услуги (CPC 7523**) д) Телеграфни услуги (CPC 7523**) е) Факсимилни услуги (CPC 7521** + 7529**)	(1) Няма, освен следното: За кабелните и мобилните наземни услуги: услугата трябва да се предоставя чрез търговски договорености със субект, установен във Виетнам и притежаващ лиценз за предоставяне на международни далекосъобщителни услуги. За спътниковите услуги: съгласно търговски договорености с виетнамски международни доставчици на спътникови услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам, освен за спътниковите услуги, предоставяни на:	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	По отношение на консорциум за свързване чрез подводни кабели, в който Виетнам е член, чуждестранните доставчици на услуги имат право да контролират притежавания изцяло капацитет за пренос чрез подводен кабел (напр. чрез неотменяемо право на използване (Indefeasible Right of Use — IRU) или притежание на консорциума), достигащ до лицензиран пункт на излизане на кабела на сушата във Виетнам, и да предоставят този капацитет на международни доставчици на услуги със собствена инфраструктура, притежаващи лиценз във Виетнам, и на международни доставчици на услуги чрез VPN и IXP, притежаващи лиценз във Виетнам.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
ж) Услуги на частни наети мрежи (CPC 7522** + 7523**) о*) Други услуги - Видеоконферентни услуги (CPC 75292) - Услуги по пренос на видеоизображения, изключение на радио- и телевизионно разпръскване¹ - Услугите, предоставяни чрез радиотехнологии, включват: + Мобилна телефония (чрез наземна мрежа и чрез спътник)	- офшорни/разположени в морето търговски клиенти, правителствени институции, доставчици на услуги със собствена инфраструктура, радио- и телевизионни разпространители, представителства на официални международни организации, дипломатически представителства и консулства, центрове за разработване на високи технологии и софтуер, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки; - многонационални дружества², които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки.		

¹ Радио- и телевизионното разпръскване се определя като непрекъсната предавателна верига, необходима за разпространение на сигналите на радио- и телевизионните програми за населението, но не включва линиите за пренос на данни между операторите.

² Многонационално е учредено дружество, което: а) има търговско присъствие във Виетнам; б) осъществява дейност в поне една друга страна по споразумението; в) осъществява дейност от поне пет години; г) регистрирано е на фондовата борса на страна по споразумението; и д) притежава лиценз за използване на сателитни услуги в поне една страна по споразумението.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
+ Мобилни данни (чрез наземна мрежа и чрез спътник) + Пейджър услуги + Лични съобщителни услуги (Personal Communications Services — PCS) + Обединяване на канали (trunking) - Услуга по обмен на интернет трафик (Internet Exchange Service — IXP)¹	(2) Няма. (3) Няма, освен следното: За услугите без собствена инфраструктура: допуска се създаването на съвместни предприятия, като няма ограничения по отношение на избора на съдружник. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 65 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. След пет години, считано от влизането в сила на настоящото споразумение, ограничението по отношение на капитала ще стане 75 %.		

¹ Услуги, с които на доставчиците на услуга за достъп до интернет (Internet Access Service — IAS) се предоставя връзка помежду им и с международната опорна мрежа за интернет.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	За услугите върху собствена инфраструктура: ще се допуска създаването на съвместни предприятия с доставчици на далекосъобщителни услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 49 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. Притежанието на 51 % дава контрол върху управлението на съвместното предприятие. В сектора на далекосъобщенията чуждестранните инвеститори, сключили договор за бизнес сътрудничество, ще имат възможността да подновяват текущите си договорености или да ги трансформират в друга форма на установяване при условия, не по-малко благоприятни от условията, от които се ползват понастоящем.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Основни далекосъобщителни услуги: o*) Други услуги – Виртуална частна мрежа (Virtual Private Network — VPN)¹	(1) Няма, освен следното: За кабелните и мобилните наземни услуги: услугата трябва да се предоставя чрез търговско споразумение със субект, установен във Виетнам и притежаващ лиценз за предоставяне на международни далекосъобщителни услуги. За спътниковите услуги: съгласно търговски договорености с виетнамски международни доставчици на спътникови услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам, освен за спътниковите услуги, предоставяни на:	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	По отношение на консорциум за свързване чрез подводни кабели, в който Виетнам е член, чуждестранните доставчици на услуги имат право да контролират притежавания изцяло капацитет за пренос чрез подводен кабел (напр. чрез неотменяемо право на използване (Indefeasible Right of Use — IRU) или притежание на консорциума), достигащ до лицензиран пункт на излизане на кабела на сушата във Виетнам, и да предоставят този капацитет на международни доставчици на услуги със собствена инфраструктура, притежаващи лиценз във Виетнам, и на международни доставчици на услуги чрез VPN и IXP, притежаващи лиценз във Виетнам.

¹ Услуги, предоставяни при търговски условия, по създаването и управлението на частна мрежа въз основа на публични (споделени) мрежи с цел осъществяване, с нестопанска цел, на далекосъобщения с пренос на глас и на данни между членовете на затворена група ползватели, определена преди създаването на VPN. Тази група може да включва корпоративна група или организация, или група от правни субекти с установени отношения, обединени от преследването на общ интерес. Първоначалните членове на дадена затворена група ползватели, използващи услугата VPN, трябва да са посочени в план за избиране на номера или за маршрутизация, одобрен от компетентния орган и намиращ се под негов надзор. Доставчиците на услуга VPN уведомяват компетентния орган за промени в състава на членовете на групата най-малко две работни седмици преди действителното начало на предоставяне на търговската услуга и могат да започнат да предоставят търговската услуга, при условие че компетентният орган не възрази в рамките на тези две седмици. Членовете нямат право да препродават услуги VPN на неприсъединили се трети страни. Виртуалните частни мрежи не допускат пренос/предаване на трафик от/между неприсъединили се трети страни. Услугите VPN може да бъдат предоставяни от лицензирани доставчици на услуги с чуждестранно участие заедно с услугите по достъп до интернет и услугите с добавена стойност, посочени в букви з) — н).

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	– офшорни/разположени в морето търговски клиенти, правителствени институции, доставчици на услуги със собствена инфраструктура, радио- и телевизионни разпространители, представителства на официални международни организации, дипломатически представителства и консулства, центрове за разработване на високи технологии и софтуер, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки; – многонационални дружества, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки. (2) Няма.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	(3) Няма, освен следното: За услугите без собствена инфраструктура: допуска се създаването на съвместни предприятия, като няма ограничения по отношение на избора на съдружник. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 70 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала ще стане 75 %. За услугите върху собствена инфраструктура: ще се допуска създаването на съвместни предприятия с доставчици на далекосъобщителни услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 49 % от дружествения капитал на съвместните предприятия.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Услуги с добавена стойност з) Електронна поща (CPC 7523**) и) Гласова поща (CPC 7523**) й) Онлайн информация и обработка на бази данни (CPC 7523**) к) Електронен обмен на данни (EDI) (CPC 7523**) л) Факсимилни услуги с допълнителни възможности/с добавена стойност, включително съхранение и препращане, съхранение и извличане (CPC 7523**)	(1) Няма, освен следното: За кабелните и мобилните наземни услуги: услугата трябва да се предоставя чрез търговско споразумение със субект, установен във Виетнам и притежаващ лиценз за предоставяне на международни далекосъобщителни услуги. За спътниковите услуги: съгласно търговски договорености с виетнамски международни доставчици на спътникови услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам, освен за спътниковите услуги, предоставяни на:	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
м) Преобразуване на кодове и протоколи н) Онлайн информация и обработка на данни (включително обработка на операциите) (СРС 843**)	– офшорни/разположени в морето търговски клиенти, правителствени институции, доставчици на услуги със собствена инфраструктура, радио- и телевизионни разпространители, представителства на официални международни организации, дипломатически представителства и консулства, центрове за разработване на високи технологии и софтуер, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки; – многонационални дружества, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки. (2) Няма.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	(3) Няма, освен следното: За услугите без собствена инфраструктура: ще се допуска сключване на договори за бизнес сътрудничество или създаване на съвместни предприятия. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 65 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала ще стане 100 %. За услугите върху собствена инфраструктура: ще се допуска сключване на договори за бизнес сътрудничество или създаване на съвместни предприятия с доставчици на далекосъобщителни услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 50 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала ще стане 65 %. Притежанието на 51 % дава контрол върху управлението на съвместното предприятие.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	В сектора на далекосъобщенията чуждестранните инвеститори, сключили договор за бизнес сътрудничество, ще имат възможността да подновяват текущите си договорености или да ги трансформират в друга форма на установяване при условия, не по-малко благоприятни от условията, от които се ползват понастоящем.		
Услуги с добавена стойност о) Други - Услуги за достъп до интернет (IAS) ¹	(1) За кабелните и мобилните наземни услуги: няма, освен следното: услугата трябва да се предоставя чрез търговско споразумение със субект, установен във Виетнам и притежаващ лиценз за предоставяне на международни далекосъобщителни услуги. За спътниковите услуги: съгласно търговски договорености с виетнамски международни доставчици на спътникови услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам, освен за спътниковите услуги, предоставяни на:	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ Услуги по предоставяне на достъп до интернет на крайни ползватели.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	– офшорни/разположени в морето търговски клиенти, правителствени институции, доставчици на услуги със собствена инфраструктура, радио- и телевизионни разпространители, представителства на официални международни организации, дипломатически представителства и консулства, центрове за разработване на високи технологии и софтуер, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки; – многонационални дружества, които притежават лиценз за използване на наземни станции за спътникови връзки. (2) Няма.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	(3) За услугите без собствена инфраструктура: ще се допуска създаването на съвместни предприятия, като няма ограничения по отношение на избора на съдружник. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 65 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала ще стане 100 %. За услугите върху собствена инфраструктура: ще се допуска създаването на съвместни предприятия с доставчици на далекосъобщителни услуги, надлежно получили лиценз във Виетнам. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 50 % от дружествения капитал на съвместните предприятия. Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала ще стане 65 %.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ			
А. Общи строителни работи по изграждане на сгради (СРС 512) Б. Общи строителни работи в гражданското строителство (СРС 513) В. Инсталиране и монтаж (СРС 514, 516) Г. Довършителни работи при строителство на сгради (СРС 517) Д. Други (СРС 511, 515, 518)	(1) Нелиберализирани*. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Чуждестранните предприятия трябва да бъдат правни образувания от другата страна. Разрешено е създаването на клонове.	(1) Нелиберализирани*. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че ръководителят на клон трябва да е пребиваващо във Виетнам лице.	

* Поради невъзможност за техническо осъществяване.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ			
Мерки, приложими към всички подсектори на дистрибуторските услуги. Ангажиментите не се отнасят до: цигари и пури, книги, вестници и списания, видеозаписи на какъвто и да е носител, благородни метали и скъпоценни камъни, фармацевтични продукти и лекарства¹, взривни вещества, преработен нефт и суров нефт, ориз и захар от захарна тръстика или от цвекло.			
А. Услуги по търговско посредничество (СРС 621, 61111, 6113, 6121) Б. Услуги по търговия на едро (СРС 622, 61111, 6113, 6121) В. Услуги по търговия на дребно (СРС 631 + 632, 61112, 6113, 6121)²	(1) Нелиберализирани, освен за посочените по-долу, за които няма ограничения: – дистрибуция на продукти за лична употреба; – дистрибуция на законен компютърен софтуер за лична и търговска употреба.	(1) Няма, освен посоченото за начин 1 в колоната относно достъпа до пазара. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ За целите на настоящия списък изразът „фармацевтични продукти и лекарства“ не включва нефармацевтичните хранителни добавки под формата на таблетки и капсули или в прахообразна форма.

² За целите на прозрачността се уточнява, че този ангажимент включва мрежовия маркетинг, осъществяван от подходящо обучени и притежаващи сертификат вьетнамски самостоятелни търговски посредници извън определено фиксирано местоположение, при който се получава възнаграждение както за труда по осъществяване на продажби, така и за услугите по подпомагане на продажби, водещи до реализиране на допълнителни продажби от други договорно наети дистрибутори.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	(2) Няма. (3) Няма, освен следното: Дружества с чуждестранни инвестиции, които предоставят дистрибуторски услуги, ще могат да осъществяват дейност по търговско посредничество при продажби на едро и на дребно на всички законно внесени и произведени на място продукти. Установяването на търговски обекти за продажби на дребно (освен първия обект) се разрешава въз основа на тест за икономическа необходимост¹. В случай на установяване на търговски обект върху по-малко от 500 m² в рамките на зона, предназначена за осъществяване на търговски дейности, и при вече изградена инфраструктура, не се изисква тест за икономическа необходимост.		

¹ По отношение на заявленията за установяване на повече от един търговски обект се прилагат предварително установени общодостъпни процедури, като разрешение се предоставя въз основа на обективни критерии. Сред основните критерии при теста за икономическа необходимост са броят на съществуващите доставчици на услуги в конкретна географска област, стабилността на пазара и географският мащаб.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение изискването за тест за икономическа необходимост ще отпадне. От съображения за правна сигурност се уточнява, че Виетнам си запазва правото да прилага недискриминационни мерки за определяне на зоните или за планиране.		
Г. Франчайзингови услуги (СРС 8929)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма. Разрешено е създаването на клонове.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Виетнам лице.	
5 ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ Само в областта на техническите предмети, естествените науки и технологията, бизнес администрацията и бизнес обучението, икономиката, счетоводството, международното право и езиковото обучение. По отношение на букви В), Г) и Д) по-долу: учебното съдържание трябва да бъде одобрено от виетнамското Министерство на образованието и обучението.			

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Б. Услуги в областта на прогимназиалното и средното образование (СРС 922)	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Нелиберализирани.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Нелиберализирани.	
В. Услуги в областта на висшето образование (СРС 923) Г. Услуги в областта на образованието за възрастни (СРС 924) Д. Други образователни услуги (СРС 929, включително чуждоезиково обучение)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранните учители, желаещи да работят в училища с чуждестранни инвестиции, трябва да притежават поне петгодишен преподавателски стаж, а квалификациите им трябва да бъдат признати от компетентния орган.	
6. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА			
По причини, свързани с националната сигурност, достъпът до определени географски райони може да е ограничен ¹ .			

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че този ангажимент позволява запазването или приемането на ограничения или забрани по причини, свързани с националната сигурност, които биха били обосновани съгласно член XIV и член XIVa от ГАТС.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
А. Канализационни услуги (CPC 9401)	(1) Нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Потвърждава се, че услугите, предоставяни в процеса на упражняване на държавна власт, съгласно определението в член I, параграф 3, буква в) от ГАТС, може да подлежат на публичен монопол или на изключителни права, предоставени на частни оператори.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	Чуждестранните дружества могат да осъществяват стопански дейности във Виетнам под формата на договори за изграждане—експлоатация—прехвърляне (ИЕП) и за изграждане—прехвърляне—експлоатация (ИПЕ).
Б. Услуги по третиране на отпадъци (CPC 9402) ¹	(1) Нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги. (2) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	Чуждестранните дружества могат да осъществяват стопански дейности във Виетнам под формата на договори за изграждане—експлоатация—прехвърляне (ИЕП) и за изграждане—прехвърляне—експлоатация (ИПЕ).

¹ Вносът на отпадъци е забранен със закон. Обработването и обезвреждането на опасни отпадъци е уредено със закон.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	(3) Няма, освен следното: Потвърждава се, че услугите, предоставяни в процеса на упражняване на държавна власт, съгласно определението в член I, параграф 3, буква в) от ГАТС, може да подлежат на публичен монопол или на изключителни права, предоставени на частни оператори. С цел гарантиране на общественото благосъстояние не се допуска предприятия с чуждестранни инвестиции да събират отпадъци директно от домакинствата. Те могат единствено да предоставят услуги в определените от местните общински или провинциални органи пунктове за събиране на отпадъци.		
В. Санитарно-хигиенни и подобни услуги (CPC 9403)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Г. Други услуги – Услуги по пречистване на отработили газове (СРС 94040) и услуги по намаляване на шума (СРС 94050)	(1) Нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Потвърждава се, че услугите, предоставяни в процеса на упражняване на държавна власт, съгласно определението в член I, параграф 3, буква в) от ГАТС, може да подлежат на публичен монопол или на изключителни права, предоставени на частни оператори.	(1) Нелиберализирани, освен по отношение на консултантските услуги. (2) Няма. (3) Няма.	
– Услуги по опазване на природата и ландшафта (СРС 9406)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
– Услуги по оценки на въздействието върху околната среда (СРС 94090*)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
7. ФИНАНСОВИ УСЛУГИ 1. Ангажиментите по отношение на банковите и другите финансови услуги се поемат в съответствие с относимите закони и подзаконови разпоредби, приети от компетентните органи на Виетнам, при условие че не се заобикалят тук поетите от Виетнам задължения. 2. Като общо правило и на недискриминационен принцип предлагането на банкови и други финансови услуги или продукти се осъществява при спазване на относимите институционални изисквания и изисквания по отношение на юридическата форма. 3. По отношение на новите финансови услуги Виетнам може да наложи пилотна програма за изпитване на нови финансови услуги и, когато прибегне до това, може да наложи ограничение на броя на доставчиците на финансови услуги, допуснати до участие в тази програма, или ограничение по отношение на обхвата на програмата. С тези мерки не се налага тежест, по-голяма от необходимата за постигането на техните цели.			
A. Застрахователни и свързани със застраховането услуги a. Пряко застраховане а) Животозастраховане б) Услуги по общо застраховане б. Презастраховане и ретроцесия	(1) Няма за: - услугите по застраховане, с изключение на услугите по здравно застраховане¹, предоставяни на предприятия с чуждестранен капитал и на чужденци, работещи във Виетнам; - услугите по презастраховане и ретроцесия;	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ За целите на настоящото допълнение здравното застраховане е класирано като част от животозастраховането.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
в. Застрахователно посредничество (като брокерство и агентство) г. Услуги, съпътстващи застраховането (като консултантски услуги, актюерски услуги, услуги по оценка на риска и услуги по уреждане на претенции)	– застрахователните услуги в международните превози, включително застраховането срещу рискове, свързани с: + международния морски транспорт и международния търговски въздушен транспорт, като застраховката покрива всички или част от изброените по-долу елементи: превозваните стоки, транспортното средство със стоките и всяка произтичаща отговорност; и + стоки, превозвани в режим международен транзит; – брокерските услуги по застраховане и брокерските услуги по презастраховане; Консултантските услуги, актюерските услуги, услугите по оценка на риска и услугите по уреждане на претенции. (2) Няма.		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	(3) Няма, освен посоченото в раздела за хоризонталните ангажименти. Разрешени са клоновете за общо застраховане на чуждестранни застрахователни дружества. Клонове на чуждестранни презастрахователни дружества ще бъдат разрешени три години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение. От съображения за правна сигурност се уточнява, че в тази сфера се прилагат пруденциалните правила.		
Б. Банкови и други финансови услуги			
а) Приемане на депозити и други възстановими средства на граждани б) Предоставяне на заеми от всякакъв вид, включително потребителски кредити, ипотечни кредити, факторинг и финансиране на търговски сделки в) Финансов лизинг	(1) Нелиберализирани, освен позиция Б к) и позиция Б л). (2) Няма. (3) Няма, освен следното: а) чуждестранните кредитни институции имат право да установяват търговско присъствие във Виетнам само под следните форми:	(1) Нелиберализирани, освен позиция Б к) и позиция Б л). (2) Няма. (3) Няма, освен следното: а) условията за установяване на клон на чуждестранна търговска банка във Виетнам са:	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
г) Всички услуги по плащания и парични преводи, включително кредитни, разплащателни и дебитни карти, пътнически чекове и банкови ордери д) Гаранции и задължения е) Търговия за собствена сметка или за сметка на клиенти, независимо дали на борсовия или извънборсовия пазар, или по друг начин със следното: – инструменти на паричния пазар (включително чекове, полици, депозитни сертификати); – Валутни операции; – Валутни и лихвени инструменти, включително продукти като суапове и форуърдни договори; – Благородни метали. з) Парично брокерство	i) по отношение на чуждестранните търговски банки: представителство; клон на чуждестранна търговска банка; търговска банка, учредена като съвместно предприятие, в което чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 50 % от уставния капитал; финансово лизингово дружество, учредено като съвместно предприятие; финансово лизингово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции; финансово съвместно предприятие и финансово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции, както и банки, които са 100 % чуждестранна собственост; ii) по отношение на чуждестранните финансови дружества: представителство; финансово съвместно предприятие; финансово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции; финансово лизингово дружество, учредено като съвместно предприятие; финансово лизингово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции.	– банката майка разполага с активи над 20 милиарда USD в края на годината, предхождаща подаването на заявление, б) условията за установяване на банка, учредена като съвместно предприятие, или на банка, която е 100 % чуждестранна собственост, са: – банката майка разполага с активи над 10 милиарда USD в края на годината, предхождаща подаването на заявление, в) условията за установяване на финансово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции или финансово съвместно предприятие, или на финансово лизингово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции или финансово лизингово дружество, учредено като съвместно предприятие, са:	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
и) Управление на активи, като управление на пари в брой или на портфейл от ценни книжа, управление на всички форми на колективно инвестиране, управление на пенсионни фондове, попечителски, депозитарни и доверителни услуги	По отношение на чуждестранните финансови лизингови дружества: представителство; финансово лизингово дружество, учредено като съвместно предприятие; финансово лизингово дружество със 100 % чуждестранни инвестиции.	чуждестранната кредитна институция разполага с активи над 10 милиарда USD в края на годината, предхождаща подаването на заявление.	
й) Услуги по сетълмент и клирингови услуги за финансови активи, включително ценни книжа, дериватни продукти и други прехвърлими инструменти	б) дялово участие:		
к) Предоставяне и предаване на финансова информация и обработка на финансови данни и свързан с тях софтуер от доставчици на други финансови услуги	и) Виетнам може да ограничи дяловото участие от страна на чуждестранни кредитни институции в раздържавени виетнамски държавни банки до същото ниво, каквото е нивото, определено за дялово участие от страна на виетнамски банки;		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
л) Консултантски, посреднически и други спомагателни финансови услуги по всички дейности, включени в букви а)–к), включително кредитни референции и анализи, проучвания на инвестиции и портфолио и консултации относно тях, както и консултации във връзка с придобиването и с корпоративното реструктуриране и стратегия	ii) в случая на вноски в капитала под формата на купуване на акции: общият собствен капитал, притежаван от чуждестранни институции и физически лица във всяка една виетнамска търговска банка, учредена като съвместно предприятие, не може да надвишава 30 % от уставния капитал на банката; в) клоновете¹ на чуждестранни търговски банки нямат право да разкриват извън офисите на клона други пунктове за осъществяване на трансакции, с изключение на терминални устройства АТМ; г) чуждестранните кредитни институции имат право да издават кредитни карти въз основа на национално третиране.		

¹ Във Виетнам клоновете на чуждестранни банки, контролирани от една финансова институция от Съюза, имат право да подават съчетани финансови отчети (включващи счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричните потоци). От съображения за правна сигурност се уточнява, че за тези клонове на чуждестранни банки не се изисква индивидуален отчет. Никоя от разпоредбите на този параграф не може да се тълкува като възпрепятстваща органа на Виетнам да изисква понякога от такива клонове на чуждестранни банки да представят отчети за целите на надзора и да гарантират спазването на пруденциалните съотношения, както са определени във виетнамските закони и подзаконови разпоредби.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
В. Ценни книжа е) Търговия за собствена сметка или за сметка на клиенти, независимо дали на борсовия или извънборсовия пазар, или по друг начин със следното: – дериватни продукти, включително фючърси и опции; – прехвърлими ценни книжа; – други прехвърлими финансови инструменти и финансови активи, включително благородни метали. ж) Участие в емитиране на всякакъв вид ценни книжа, включително поемане и пласиране като посредник (независимо дали публично или частно), и предоставяне на услуги, свързани с такива емисии	(1) Нелиберализирани, освен позиция В к) и позиция В л). Позиция В л) не обхваща посредническите услуги, свързани с позиция В е). Освен това консултантските и другите спомагателни услуги, свързани с позиция В е), са разрешени дотолкова, доколкото тези услуги са разрешени от Виетнам за неговите собствени доставчици на финансови услуги. (2) Няма. (3) Чуждестранните доставчици на услуги, свързани с ценни книжа, имат право да установяват представителства и съвместни предприятия с виетнамски съдружници, при което чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 49 %. Разрешена е дейността на доставчици на услуги, свързани с ценни книжа, със 100 % чуждестранен капитал.	(1) Нелиберализирани, освен позиция В к) и позиция В л). Позиция В л) не обхваща посредническите услуги, свързани с позиция В е). (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
и) Управление на активи, като управление на портфейл от ценни книжа, управление на всички форми на колективно инвестиране, управление на пенсионни фондове, попечителски, депозитарни и доверителни услуги й) Услуги по сетълмент и клирингови услуги за ценни книжа, дериватни продукти и други инструменти, свързани с ценни книжа к) Предоставяне и предаване на финансова информация и обработка на финансови данни¹ и свързан с тях софтуер от доставчици на услуги, свързани с ценни книжа	За услугите от позиции В и)—В л) е разрешено учредяването на клонове на чуждестранни доставчици на услуги, свързани с ценни книжа.		

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че Виетнам си запазва правото да прилага практиката по издаване на разрешение за дейностите по предоставяне и предаване на финансови данни в съответствие с член 8.20 (Условия за лицензиране и квалификация) и член 8.21 (Процедури за лицензиране и признаване на квалификации).

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
л) Консултантски, посреднически и други спомагателни услуги, свързани с ценни книжа, по всички дейности, включени в букви е)—к), включително кредитни референции и анализи, проучвания на инвестиции и портфолио и консултации относно тях, както и консултации във връзка с придобиването и с корпоративното реструктуриране и стратегия			
8. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ			
А. Болнични услуги (СРС 9311)	(1) Няма.	(1) Няма.	
Б. Медицински и дентални услуги (СРС 9312)	(2) Няма. (3) Няма.	(2) Няма. (3) Няма.	
В. Здравни и социални услуги — социални услуги (СРС 933): – Социални услуги с настаняване (СРС 9331) – Социални услуги без настаняване (СРС 9332)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Може да се установяват съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 70 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен посоченото в колоната относно достъпа до пазара.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ			
А. Хотелски и ресторантьорски услуги, включително: – услуги по настаняване (СРС 64110) – Услуги по кетъринг на храни (СРС 642) и напитки (СРС 643)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (СРС 7471)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: чуждестранните доставчици на услуги имат право да предоставят услуги, като осъществяват дейност под формата на съвместни предприятия с виевнамски съдружници без ограничение по отношение на вноските на чуждестранния капитал.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че екскурзоводите в предприятия с чуждестранни инвестиции трябва да бъдат виевнамски граждани. Чуждестранните предприятия, осъществяващи дейност като доставчици на услуги, могат да предлагат само входящи услуги и национални пътувания на пристигащи туристи като неразделна част от входящите услуги.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
10. УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОТДИХА, КУЛТУРАТА И СПОРТА			
А. Развлекателни услуги (включително услуги, предлагани от театри, изпълнители на живо, циркове и дискотеки) (СРС 9619)	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Нелиберализирани, освен това, че са разрешени съвместните предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 49 %.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма.	
Г. Други – Стопански дейности, свързани с електронни игри (СРС 964**)	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Само чрез сключване на договори за бизнес сътрудничество или установяване на съвместни предприятия с вьетнамски съдружници, които са конкретно оправомощени да предоставят тези услуги. Чуждестранните вноски в капитала не трябва да надхвърлят 49 % от дружествения капитал на съвместните предприятия.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
11. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ			
А. Услуги в областта на морския транспорт а) Превоз на пътници, без каботаж (СРС 7211) б) Превоз на товари, без каботаж (СРС 7212)	(1) Няма. (2) Няма. (3) а) Установяване на регистрирани дружества с цел експлоатиране на флот, който плава под националното знаме на Виетнам: Разрешено е чуждестранни доставчици на услуги да установяват съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 70 % от общия дружествен капитал. Чуждестранни моряци може да получат разрешение да работят на кораби, плаващи под националното знаме на Виетнам (или регистрирани във Виетнам) и притежавани от съвместни предприятия във Виетнам, но техният брой не може да надхвърля 1/3 от общия брой на наетите на кораба лица. Капитанът или първият помощник-капитан трябва да бъде виетнамски гражданин.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	Следните пристанищни услуги са достъпни за доставчиците на международен морски транспорт при разумни и недискриминационни условия: 1. пилотаж; 2. теглене на буксир и помощ от влекач; 3. зареждане с провизии, зареждане с гориво и вода; 4. събиране на отпадъци и унищожаване на баласта; 5. услуги на пристанищната управа/капитана на пристанището; 6. навигационно осигуряване; 7. оперативни наземни услуги, необходими за експлоатацията на корабите, включително комуникации и снабдяване с вода и електричество;

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	б) Други форми на търговско присъствие за целите на предлагането на услуги по международен морски транспорт¹: Чуждестранни корабоплавателни дружества може да установяват предприятия със 100 % чуждестранни инвестиции. Предприятията с чуждестранни инвестиции може да осъществяват единствено посочените по-долу в подточки 1—7 дейности: 1. предлагане на пазара и продажба на услуги за морски транспорт чрез пряк контакт с клиенти, от предложението за цена до оформянето на фактурата;		8. осигуряване на съоръжения за ремонт при спешни случаи; 9. услуги по хвърляне на котва и акостиране; 10. достъп до услуги по корабно агентиране².

¹ Изразът „Други форми на търговско присъствие за целите на предлагането на услуги по международен морски транспорт“ се отнася до капацитета на чуждестранни корабоплавателни дружества да осъществяват местни дейности, които са свързани с превоза на товари от тях и са необходими, за да могат те да предоставят на своите клиенти интегрираната транспортна услуга, в която международният морски транспорт е съществен елемент и която е предоставяна от съответното чуждестранно корабоплавателно дружество.

² По отношение на достъпа до и използването на услугите по морско агентиране, посочени в колоната относно допълнителните ангажименти: когато превозите, осъществявани с автомобилен транспорт, с железопътен транспорт, по вътрешните водни пътища, както и чрез корабоплаване по крайбрежието и по вътрешните водни пътища, и свързаните с тях спомагателни услуги не са изцяло обхванати от настоящия списък, операторът на мултимодален транспорт трябва да има възможността да получи достъп до вьетнамски услуги по корабно агентиране, за да наеме или вземе на лизинг камиони, железопътни вагони или шлепове, както и свързаното с тях оборудване, за целите на прехвърлянето към вътрешността на международните товари, превозени по море.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	2. предприемане на действия от името на собствениците на товара; 3. предоставяне на необходимата търговска информация; 4. изготвяне на транспортни документи, включително митнически документи или всякакви други документи, свързани с произхода и естеството на превозваните стоки; и 5. предоставяне на услуги по морски транспорт, включително услуги по каботаж, от плавателни съдове, плаващи под знамето на Виетнам, за целите на предоставянето на интегрирани транспортни услуги; 6. организиране, от името на дружеството, на временния престой на кораба или на поемането на товари при необходимост;		

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	7. договаряне и подписване на договори за превоз, осъществяван с автомобилен транспорт, с железопътен транспорт и по вътрешните водни пътища, свързан с товари, превозвани от дружеството.		
г) Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (CPC 8868*)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Нелиберализирани, освен това, че може да бъдат установявани съвместни предприятия. Чуждестранният капитал в съвместното предприятие не трябва да надхвърля 70 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
Спомагателни морски услуги – Услуги по обработка на контейнери (CPC 7411) ¹	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че може да се установяват съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 50 %.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ В случай на упражняване на дейност от публичната сфера може да се прилагат концесии за предоставяне на обществени услуги или процедури за лицензиране.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
– Услуги по митническо оформяне ¹	(1) Нелиберализирани*. (2) Няма. (3) Няма, освен това, че може да се установяват съвместни предприятия без ограничение за чуждестранната собственост.	(1) Нелиберализирани*. (2) Няма. (3) Няма.	
– Услуги по корабно агентирание ² (CPC 748*)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Нелиберализирани, освен това, че може да бъдат установявани съвместни предприятия. Чуждестранният капитал в съвместното предприятие не трябва да надхвърля 49 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Нелиберализирани.	

¹ „Услуги по митническо оформяне“ (или „услуги по митническо посредничество“) означава дейности, които се състоят в извършването от името на друга страна на митническите формалности във връзка с вноса, износа или транзитния превоз на товари, независимо от това дали тази услуга представлява основната дейност на доставчика на услугата или е обичайно допълнение към основната му дейност.

* Ангажимент за този начин на осъществяване не е изпълним.

² Услуги по корабно агентирание или на корабни агенции са услугите, които корабният агент е упълномощен да оказва, от името на корабособственика или на корабния оператор, за предоставянето на услуги, свързани с експлоатацията на корабите в пристанището, включително договаряне на влизането и излизането на кораба; сключване на договори за превоз, договори за морско застраховане, договори за обработка на товари, договори за чартерен превоз, както и споразумения за наемане на персонал; изготвяне и подписване на коносаменти или подобни документи; доставяне на кораба на съоръжения за складиране, бункери и провизии; подаване на морски протести; осъществяване на комуникацията с корабособственика или с корабния оператор; организиране предоставянето на необходимите услуги за корабния екипаж; получаване и плащане на всички суми, свързани с експлоатацията на кораба; обработване на жалби, произтичащи от договорите за превоз и/или морски Происшествия, и предоставяне на други услуги във връзка с кораба, както се изисква.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
– Услуги по съхранение и складиране на контейнери ¹	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
– Поддръжка и ремонт на плавателни съдове (СРС 8868*)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги имат право да предоставят услуги единствено чрез установяването на съвместни предприятия с вьетнамски съдружници, като чуждестранният капитал не надхвърля 51 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ „Услуги по съхранение и складиране на контейнери“ означава дейности, изразяващи се в съхраняване на контейнери, независимо дали в пристанищните райони или на сушата, с цел тяхното пълнене/разтоварване, поправка и предоставянето им за превоз на товари.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
В. Услуги в областта на въздушния транспорт			
а) Продажба и предлагане на услуги, свързани с продукти на въздушния транспорт	(1) Няма. (2) Няма. (3) Авиокомпаниите имат право да предоставят услуги във Виетнам чрез своите бюра за продажба на билети или своите посредници във Виетнам.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
б) Компютризирана система за резервация	(1) Няма, освен това, че чуждестранните доставчици на услуги трябва да използват обществената далекосъобщителна мрежа под ръководството на виетнамския орган, отговарящ за далекосъобщенията. (2) Няма, освен посоченото в начин 1. (3) Няма, освен посоченото в начин 1.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
в) Техническо обслужване и ремонт на въздухоплавателни средства (СРС 8868**)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги може да предоставят услуги чрез съвместно предприятие с виетнамски съдружници или чрез предприятия със 100 % чуждестранни инвестиции.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
г) Услуги по наземно обслужване, с изключение на обслужването и почистването на въздухоплавателни средства, наземния транспорт, управлението на летището и аеронавигационното обслужване	(1) Няма. (2) Няма. (3) Нелиберализирани. Пет години след като Виетнам разреши достъп на частни доставчици до летище или терминал, чуждестранните доставчици на услуги ще имат право да предоставят услуги на това летище или терминал единствено чрез установяването на съвместни предприятия с виетнамски съдружници, като чуждестранният капитал не надхвърля 49 %. Три години след това ограничението по отношение на капитала ще стане 51 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Всяко прехвърляне на чуждестранен капитал в съвместните предприятия ще подлежи на предварително одобрение от страна на съответните виетнамски органи. Съответният виетнамски съдружник (или съдружници) в съвместното предприятие трябва да има право на преимуществено изкупуване (право на първи отказ) при такова прехвърляне.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	Категориите дейности зависят от големината на летището. Броят на доставчиците на услуги на всяко летище може да бъде ограничен поради ограничения в наличното пространство. От съображения за правна сигурност се уточнява, че Виетнам си запазва правото да прецени дали да предостави разрешение и/или лиценз на горепосоченото съвместно предприятие (или предприятия), като вземе предвид следните съображения, наред с други: i) нетните социално-икономически ползи, които може да произтекат от дейността на инвеститора (или инвеститорите) от Съюза, включително, но не само, дългосрочните му ангажименти, изграждането на капацитет и трансфера на технологии в полза на Виетнам, предходния му принос към виетнамската икономика; ii) финансовия му капацитет и съответния опит; и iii) евентуалното въздействие върху виетнамската сигурност и отбрана.	От съображения за правна сигурност се уточнява, че ангажиментите в този сектор не изключват възможността Виетнам да предприема действия, непротиворечащи на настоящото споразумение, по отношение на значителни социално-икономически проекти (напр. инфраструктурни), за които се изисква лиценз или договор за концесия с Виетнам, с цел: i) да изисква предварително съгласие за прехвърляне на лиценз или концесия; ii) да забранява прехвърлянето на лиценз или концесия на лице с национална принадлежност или на предприятие от държава, която не е членка на Съюза към датата на настоящия текст; или iii) да изисква да даде своето предварително съгласие за прехвърляне на контрола на лиценз или на концесионер.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	Под „достъп на частни доставчици“ до горепосочения сектор се разбира разрешаване на участието на поне едно виетнамско дружество със 100 % частна собственост или на едно съвместно предприятие, в което частните вноски в капитала възлизат на най-малко 51 %.		
д) Услуги по предлагане на храни и напитки по време на полет	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги имат право да предоставят услуги единствено чрез установяването на съвместни предприятия с виетнамски партньори, като чуждестранният капитал не надхвърля 49 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
Д. Услуги в областта на железопътния транспорт а) Превоз на пътници (СРС 7111) б) Превоз на товари (СРС 7112)	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Нелиберализирани, освен следното: Чуждестранни доставчици имат право да предоставят услуги по превоз на товари чрез установяване на съвместни предприятия с вьетнамски съдружници, като чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 49 % от общия дружествен капитал.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Нелиберализирани.	
Е. Услуги в областта на автомобилния транспорт а) Превоз на пътници (СРС 7121+7122) б) Превоз на товари (СРС 7123)	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма, освен следното: Чуждестранни доставчици на услуги имат право да предоставят услуги по превоз на пътници и товари чрез сключване на договори за бизнес сътрудничество или чрез установяване на съвместни предприятия, като чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 49 %.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма.	

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажименти
	При условие че се отчитат потребностите на пазара¹, може да се установяват съвместни предприятия, в които чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 51 %, с цел предоставяне на услуги по превоз на товари. 100 % от водачите в съвместното предприятие трябва да бъдат виегнамски граждани.		
3. Спомагателни услуги към всички видове транспорт			
а) Услуги по обработка на товари за морски превоз (СРС 741)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги може да предоставят услуги по обработка на товари за морски превоз единствено чрез съвместни предприятия, в които чуждестранният капитал не надхвърля 49 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Нелиберализирани.	

¹ Критериите, които се вземат предвид, наред с другото, са: създаване на нови работни места; положително валутно салдо; въвеждане на авангардни технологии, включително на управленски умения; намалено промишлено замърсяване; професионално обучение за виегнамските работници и др.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
а) Услуги по обработка на контейнери, освен услуги, предоставяни на летищата (част от СРС 7411)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги имат право да предоставят услуги единствено чрез установяването на съвместни предприятия с виевнамски партньори, като чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 50 %.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
б) Услуги по съхранение и складиране (СРС 742)	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
в) Услуги на агенции за превоз на товари (СРС 748) ¹	(1) Нелиберализирани*. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Нелиберализирани*. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ Включително спедиторски услуги. Тези услуги означават дейностите, изразяващи се в организирането и контрола на дейностите по превоз от името на изпращачите, посредством уреждането на транспортни и спомагателни услуги, изготвянето на документи и предоставянето на търговска информация.

* Ангажимент за този начин на осъществяване не е изпълним.

Начин на осъществяване: (1) Трансгранично предоставяне (2) Потребление в чужбина (3) Търговско присъствие			
Сектори и подсектори	Ограничения относно достъпа до пазара	Ограничения относно националното третиране	Допълнителни ангажменти
г) Други (част от СРС 749) ¹	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	(1) Няма. (2) Няма. (3) Няма.	
Услуги по драгиране	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Чуждестранни доставчици на услуги имат право да предоставят услуги единствено чрез установяването на съвместни предприятия с вьетнамски партньори, като чуждестранните вноски в капитала не надхвърлят 49 %. Пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение ограничението по отношение на капитала ще стане 51 %.	(1) Нелиберализирани. (2) Няма. (3) Няма.	

¹ Включва следните дейности: проверка на фактури; посреднически услуги при превоз на товари; услуги по инспекция, претегляне и вземане на проби от товари; услуги по получаване и приемане на товари; услуги по изготвяне на документите за превоз. Тези услуги се предоставят от името на собствениците на товара.

РАЗДЕЛ Б

СПИСЪК НА СПЕЦИФИЧНИТЕ АНГАЖИМЕНТИ ОТНОСНО ЛИБЕРАЛИЗИРАНЕТО НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРИТЕ, КОИТО НЕ СА СВЪРЗАНИ С ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА УСЛУГИ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Списъкът съдържа следните елементи:

- а) първа колона, в която са посочени секторът или подсекторът, в рамките на който Виетнам поема ангажимента, и обхватът на либерализацията, към която се прилагат резервите; и
- б) втора колона с описание на приложимите резерви.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
1. СЕЛСКО СТОПАНСТВО	Нелиберализиран сектор по отношение на отглеждането, производството или преработката на редки или ценни растения, развъждането или отглеждането на ценни или редки диви животни и преработката на тези растения или животни (включително живи животни и преработени продукти, добити от животните) ¹ . На чуждестранни инвеститори в тези сектори или подсектори не се издават инвестиционни лицензи ² .
2. ГОРСКО СТОПАНСТВО	Нелиберализиран сектор.
3. РИБОЛОВ И АКВАКУЛТУРА	Нелиберализиран сектор.
4. ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ ³	
А. Добив на суров нефт и природен газ ⁴ (SIC rev3.1:111, 112)	Нелиберализиран подсектор.
Б. Добив на метални руди (ISIC rev. 3.1:1310, 1320)	Нелиберализиран подсектор.
В. Други видове добивна промишленост (ISIC rev. 3.1: 1410)	Нелиберализиран подсектор.

¹ Списък на редките или ценните растения и животни е на разположение на следния уебсайт: www.kiemlam.org.vn.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че нищо от посоченото в настоящия ангажимент не може да се тълкува като пречка за Виетнам да издава инвестиционни лицензи в тези сектори или подсектори на инвеститори от другата страна.

³ Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на предоставянето на обществени услуги.

⁴ Не включва услуги, свързани с минното дело, предоставяни срещу възнаграждение или по договор на петролни и газови полета.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
5. ПЕРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕННОСТ ¹	
А. Производство на хранителни продукти и напитки (ISIC rev. 3.1:15)	Няма, освен следното: Производство на алкохолни и безалкохолни напитки (ISIC 1551): нелиберализиран подсектор.
Б. Производство на тютюневи изделия (ISIC rev. 3.1:16)	Нелиберализиран подсектор.
В. Производство на текстил и текстилни изделия (ISIC rev. 3.1:17)	Няма.
Г. Производство на облекло; обработка и багрене на кожухарски кожи (ISIC rev. 3.1:18)	Няма.
Д. Обработка на кожи без косъм; производство на изделия за пътуване, ръчни чанти, сарашки изделия и обувки (ISIC rev. 3.1:19)	Няма.
Е. Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене (ISIC rev. 3.1:20)	Няма, освен мерки за опазване на естествените гори.

¹ В този сектор не са включени консултантските услуги, свързани с производството. В този сектор не е включено вторичното производство.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Ж. Производство на хартия и изделия от хартия (ISIC rev. 3.1:21)	Няма.
З. Издателска и полиграфическа дейност и възпроизвеждане на записани носители ¹ (ISIC rev. 3.1: 22)	Нелиберализиран сектор.
И. Производство на продукти от коксуване (ISIC rev. 3.1:231)	Няма.
Й. Производство на рафинирани нефтопродукти ² (ISIC rev. 3.1:2320)	Нелиберализиран сектор.
К. Производство на химични вещества и химични продукти, различни от експлозиви (ISIC rev. 3.1:24)	Няма, освен следното: Производство на промишлени взривни устройства (ISIC 2429). На чуждестранни инвеститори ³ в тези сектори или подсектори не се издават инвестиционни лицензи ⁴ .

¹ Този сектор се ограничава до производствените дейности. Не са включени свързани с аудио-визия дейности или дейности с културно съдържание.

² Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на предоставянето на обществени услуги.

³ За целите на тази резерва терминът „чуждестранен инвеститор“ е терминът, използван в Закона за инвестициите от 2014 г.

⁴ От съображения за правна сигурност се уточнява, че нищо от посоченото в настоящия ангажимент не може да се тълкува като пречка за Виетнам да издава инвестиционни лицензи в тези сектори или подсектори на инвеститори от другата страна.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
Л. Производство на изделия от каучук и от пластмаси (ISIC rev. 3.1:25)	Няма.
М. Производство на изделия от други неметални минерални суровини (ISIC rev. 3.1:26)	Няма, освен следното: Производство на стъкла за строителството (ISIC 2610): инвестициите в тези подсектори подлежат на планиране от страна на правителството. Производство на глинени тухли (ISIC 2693): инвестициите в тези подсектори подлежат на планиране от страна на правителството. Производство на оборудване за производство на цимент във вертикални шахтови пещи и на изпечени пръстени тухли и плочки (ISIC 2694): инвестициите в тези подсектори подлежат на планиране от страна на правителството. Производство на готов за употреба бетон, трошене на камък (ISIC 2695): инвестициите в тези подсектори подлежат на планиране от страна на правителството.
Н. Производство на основни метали (ISIC rev. 3.1:27)	Няма, освен следното: Производство на стоманени пръти за строителството D6—D32 mm и на безшевни стоманени тръби D15—D114 mm; производство на поцинковани и оцветени листов ламарина (ISIC 2710): нелиберализирано за чуждестранни инвестиции в тези сектори и подсектори.
О. Производство на метални изделия, без машини и оборудване (ISIC rev. 3.1:28)	Няма.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
П. Производство на машини	
а) Производство на машини с общо предназначение (ISIC rev 3.1:291)	Няма.
б) Производство на машини със специално предназначение, различни от оръжие и боеприпаси (ISIC rev. 3.1:292)	Няма, освен следното: Производство на пиротехнически изделия, включително фойерверки (ISIC 2927): на чуждестранни инвеститори ¹ в тези сектори или подсектори не се издават инвестиционни лицензи ² .
в) Производство на домакински уреди, неклаифицирани другаде (ISIC rev. 3.1:2930)	Няма.
г) Производство на офисна, изчислителна и компютърна техника (ISIC rev. 3.1:30)	Няма.
д) Електрически машини и апарати, неклаифицирани другаде (ISIC rev. 3.1:31)	Няма, освен следното: Производство на летящи фенери (ISIC 3150): на чуждестранни инвеститори ³ в тези сектори или подсектори не се издават инвестиционни лицензи ⁴ .

¹ За целите на тази резерва терминът „чуждестранен инвеститор“ е терминът, използван в Закона за инвестициите от 2014 г.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че нищо от посоченото в настоящия ангажимент не може да се тълкува като пречка за Виетнам да издава инвестиционни лицензи в тези сектори или подсектори на инвеститори от другата страна.

³ За целите на тази резерва терминът „чуждестранен инвеститор“ е терминът, използван в Закона за инвестициите от 2014 г.

⁴ От съображения за правна сигурност се уточнява, че нищо от посоченото в настоящия ангажимент не може да се тълкува като пречка за Виетнам да издава инвестиционни лицензи в тези сектори или подсектори на инвеститори от другата страна.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
е) Производство на радио-, телевизионно и съобщително оборудване и апаратура ¹ (ISIC rev. 3.1:32)	Няма.
Р. Производство на медицински, прецизни и оптични инструменти, ръчни и други часовници (ISIC rev.3.1:33)	Няма.
С. Производство на моторни превозни средства, ремаркета и полуремаркета (ISIC rev. 3.1:34)	Няма, освен това, че инвестициите в производството и сглобяването на автомобили (ISIC 3410) подлежат на планиране от страна на правителството, което може да предпочете местни инвеститори ² .
Т. Производство на друго транспортно оборудване (което не е военно)	
а) Строителство и ремонт на кораби (ISIC 3511)	Няма, освен следното: - нелиберализирани за чуждестранни инвестиции в производството на товарни кораби с 10 000 DWT, контейнеровози с капацитет 800 TEU, шлепове и пътнически кораби с под 500 места (ISIC 3511); - изискване за установяване на съвместно предприятие и чуждестранното участие в капитала да не надхвърля 50 %.

¹ Този сектор не включва оборудване и апаратура, включващи предварително инсталирано съдържание.

² Пример: местен производител на мотоциклети може да се ползва с привилегии по отношение на количеството на произведените продукти, за да се отговори на търсенето на вътрешния пазар и на предпочитанията във връзка с местоположението.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
б) Производство на железопътни и трамвайни локомотиви и подвижен вагонен състав (част от ISIC rev. 3.1: 3520)	Няма, освен това, че се допускат единствено образувания под формата на съвместни предприятия и чуждестранното участие в капитала не трябва да надхвърля 49 %.
в) Производство на въздухоплавателни и космически средства (част от ISIC rev. 3.1: 3530)	Няма, освен изискване за установяване на съвместно предприятие и чуждестранното участие в капитала да не надхвърля 49 %.
г) Производство на мотоциклети (ISIC rev. 3.1: 3591)	Няма, освен това, че инвестициите в производството и сглобяването на мотоциклети (ISIC 3591) подлежат на планиране от страна на правителството, което може да предпочете местни инвеститори.
д) Производство на велосипеди и инвалидни колички (част от ISIC rev. 3.1: 3592)	Няма.
У. Производство на мебели; производство, некласифицирано другаде (ISIC rev. 3.1: 361, 369)	Няма.
Ф. Рециклиране (ISIC rev. 3.1:37)	Няма, освен следното: не се допуска предприятия с чуждестранни инвестиции да събират отпадъци директно от домакинствата. Те могат единствено да предоставят услуги в определените от местните общински или провинциални органи пунктове за събиране на отпадъци.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
5. ПРОИЗВОДСТВО; ПРЕНОС И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ, ГАЗ, ПАРА И ТОПЛА ВОДА ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА ¹ (с изключение на производството на ядрена електроенергия)	
А. Производство на електроенергия; пренос и разпределение на електроенергия за собствена сметка (част от ISIC rev. 3.1: 4010) ²	Нелиберализирани.
Б. Производство на газ; разпределение на газообразни горива по газопровод за собствена сметка (част от ISIC rev. 3.1: 4020) ³	Нелиберализирани.
В. Производство на пара и топла вода; разпределение на пара и топла вода за собствена сметка (част от ISIC rev. 3.1: 4030) ⁴	Нелиберализирани.

¹ Прилага се хоризонталното ограничение по отношение на предоставянето на обществени услуги.

² Не включва експлоатация на системи за пренос и разпределение на електроенергия срещу възнаграждение или по договор, които представляват енергийни услуги.

³ Не включва пренос на природен газ и газообразни горива по тръбопроводи, пренос и разпределение на газ срещу възнаграждение или по договор и продажба на природен газ и газообразни горива, които представляват енергийни услуги.

⁴ Не включва пренос и разпределение на пара и топла вода срещу възнаграждение или по договор и продажба на пара и топла вода, които представляват енергийни услуги.

Специфични ангажменти в съответствие с раздел Г
(Временно присъствие на физически лица със стопанска цел)
от глава 8 (Либерализиране на инвестициите,
търговия с услуги и електронна търговия)

1. В списъка на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, са посочени секторите, либерализирани съгласно член 8.7 (Списък на специфичните ангажменти) и член 8.13 (Списък на специфичните ангажменти), в които се прилагат ограничения по отношение на лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители и доставчиците на услуги по договор в съответствие с член 8.15 (Лица на бизнес посещение и служители по вътрешнокорпоративни трансфери), 8.16 (Търговски представители) и 8.17 (Доставчици на услуги по договор). Списъкът съдържа следните елементи:
 - а) първа колона, в която е посочен секторът или подсекторът, в рамките на който се прилагат ограничения; и
 - б) втора колона с описание на приложимите ограничения.
2. Виетнам не поема никакви ангажменти по отношение на лицата на бизнес посещение и служителите по вътрешнокорпоративни трансфери в секторите, които не са либерализирани (остават нелиберализирани) съгласно член 8.4 (Достъп до пазара) и член 8.10 (Достъп до пазара).

3. Виетнам не поема никакви ангажменти по отношение на търговските представители в секторите, които не са либерализирани (остават нелиберализирани) съгласно член 8.4 (Достъп до пазара) и член 8.10 (Достъп до пазара).
4. Виетнам не поема никакви ангажменти по отношение на доставчиците на услуги по договор в секторите, които не са посочени в член 8.17 (Доставчици на услуги по договор).
5. Ангажиментите по отношение на лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители и доставчиците на услуги по договор не се прилагат в случаите, когато целта или резултатът от временното им присъствие възпрепятства или въздейства по някакъв друг начин върху изхода от каквито и да било спорове или преговори между синдикати и работодатели.
6. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерки, свързани с изискванията и процедурите за квалификация, с техническите стандарти и с изискванията и процедурите за лицензиране, когато те не представляват ограничение по смисъла на раздел Г (Временно присъствие на физически лица със стопанска цел). Дори и да не са включени в настоящото допълнение, посочените мерки (като напр. необходимостта от получаване на лиценз, необходимостта от получаване на признаване на квалификациите в регулираните сектори, необходимостта от полагане на специални изпити, в т.ч. езикови изпити, и необходимостта от постоянен адрес на територията, където се осъществява стопанската дейност) при всички положения се прилагат към лицата на бизнес посещение, служителите по вътрешнокорпоративни трансфери, търговските представители и доставчиците на услуги по договор от Съюза.

7. Всички изисквания в законовите и подзаконовите разпоредби на Виетнам по отношение на влизането, престоя, работата и мерките за социална сигурност, продължават да се прилагат, включително подзаконовите разпоредби относно продължителността на престоя, минималната работна заплата и колективните трудови договори, дори ако не са посочени в настоящото допълнение.
8. В съответствие с член 8.1 (Цели и приложно поле), параграф 6 списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не включва мерките във връзка със субсидии, предоставени от някоя от страните.
9. Списъкът на ангажиментите, указани в настоящото допълнение, не засяга съществуването на публичен монопол и изключителни права съгласно списъка на ангажиментите относно либерализирането на инвестициите, съставен в допълнение 8-Б-1.
10. Правата и задълженията, произтичащи от настоящото споразумение, включително списъка на ангажиментите, указани в таблицата в настоящото допълнение, нямат непосредствено действие и не предоставят пряко никакви права на отделни физически лица или правни образувания.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
ВСИЧКИ СЕКТОРИ	Вътрешнокорпоративни трансфери Най-малко 20 % от управленските и ръководните кадри и специалистите трябва да бъдат вие тнамски граждани, освен ако не е възможно да бъдат заменени от вие тнамски граждани. Независимо от това във всяко предприятие е разрешен минимален брой от 3 лица без вие тнамско гражданство, които са управленски и ръководни кадри и специалисти.
1. БИЗНЕС УСЛУГИ	
Б. Компютърни и свързани услуги (СРС 84)	Ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Вие тнам лице.
Е. Други бизнес услуги	
в) Консултантски услуги в областта на управлението (СРС 865)	Ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Вие тнам лице.
г) Услуги, свързани с консултантските услуги в областта на управлението – СРС 866, освен СРС 86602) Арбитражни и помирителни услуги за търговски спорове между предприятия (СРС 86602**)	Ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Вие тнам лице.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
3. СТРОИТЕЛСТВО И СВЪРЗАНИ С НЕГО ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ	
А. Общи строителни работи по изграждане на сгради (СРС 512) Б. Общи строителни работи в гражданското строителство (СРС 513) В. Инсталиране и монтаж (СРС 514, 516) Г. Довършителни работи при строителство на сгради (СРС 517) Д. Други (СРС 511, 515, 518)	Ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Виетнам лице.
4. ДИСТРИБУТОРСКИ УСЛУГИ	
Г. Франчайзингови услуги (СРС 8929)	Ръководителят на клона трябва да е пребиваващо във Виетнам лице.
5. ОБРАЗОВАТЕЛНИ УСЛУГИ Само в областта на техническите предмети, естествените науки и технологията, бизнес администрацията и бизнес обучението, икономиката, счетоводството, международното право и езиковото обучение. По отношение на букви В, Г и Д по-долу учебното съдържание трябва да бъде одобрено от виетнамското Министерство на образованието и обучението.	

Сектор или подсектор	Описание на резервите
В. Услуги в областта на висшето образование (СРС 923) Г. Услуги в областта на образованието за възрастни (СРС 924) Д. Други образователни услуги (СРС 929, включително чуждоезиково обучение)	Чуждестранните учители, които желаят да работят във Виетнам, трябва да притежават поне 5-годишен преподавателски стаж и квалификациите им трябва да бъдат признати от компетентния орган.
9. ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ И УСЛУГИ, СВЪРЗАНИ С ПЪТУВАНИЯ	
Б. Услуги на туристически агенции и туроператори (СРС 7471)	Екскурзоводите в предприятия с чуждестранни инвестиции трябва да бъдат виетнамски граждани.
11. ТРАНСПОРТНИ УСЛУГИ	
А. Морски транспорт	
а) Превоз на пътници, без каботаж (СРС 7211) б) Превоз на товари, без каботаж (СРС 7212)	Чуждестранни моряци може да получават разрешение да работят на кораби, плаващи под националното знаме на Виетнам (или регистрирани във Виетнам) и притежавани от съвместни предприятия във Виетнам, но техният брой не може да надхвърля 1/3 от общия брой на наетите на кораба лица. Капитанът или първият помощник-капитан трябва да бъде виетнамски гражданин.

Сектор или подсектор	Описание на резервите
в) Услуги по корабно агентирание ¹ (CPC 748*)	Управленски кадри от Съюза имат право да работят в корабните агенции.
Г. Автомобилен транспорт	
а) Превоз на пътници (CPC 7121+7122)	100 % от водачите в съвместното предприятие трябва да бъдат виегнамски граждани.
б) Превоз на товари (CPC 7123)	

¹ Услуги по корабно агентирание или услуги на корабни агенции са услугите, които корабният агент е упълномощен да оказва, от името на корабособственика или на корабния оператор, за предоставянето на услуги, свързани с експлоатацията на корабите в пристанището, включително договаряне на влизането и излизането на кораба; сключване на договори за превоз, договори за морско застраховане, договори за обработка на товари, договори за чартърен превоз, както и споразумения за наемане на персонал; изготвяне и подписване на коносаменти или подобни документи; доставяне на кораба на съоръжения за складиране, бункери и провизии; подаване на морски протести; осъществяване на комуникацията с корабособственика или с корабния оператор; организиране предоставянето на необходимите услуги за корабния екипаж; получаване и плащане на всички суми, свързани с експлоатацията на кораба; обработване на жалби, произтичащи от договорите за превоз и/или морски произшествия, и предоставяне на други услуги във връзка с кораба, както се изисква.

Освобождаване за Виетнам по отношение на националното третиране

1. В секторите, подсекторите или дейностите, посочени по-долу, Виетнам може да приема или запазва в сила всяка мярка по отношение на експлоатацията на предприятие по смисъла на определенията в член 8.2 (Определения), параграф 1, буква д) и буква м), която не е съвместима с член 8.5 (Национално третиране), параграф 2, при условие че тази мярка не е в противоречие с ангажиментите, посочени в приложение 8-Б (Списък на специфичните ангажименти на Виетнам):
 - а) вестници и информационни агенции, издателска и полиграфическа дейност, радио- и телевизионно разпръскване, във всякаква форма;
 - б) създаване и разпространение на продукти в областта на културата, включително видеозаписи;
 - в) създаване, разпространение и излъчване на телевизионни програми и кинематографски творби;

- г) разследване и сигурност;
- д) геодезия и картография;
- е) услуги в областта на началното, прогимназиалното и средното образование;
- ж) търсене, проучване и добив на нефт и газ, минерални и природни ресурси;
- з) водноелектрическа и атомна енергия; пренос и/или разпределение на електроенергия;
- и) каботажни транспортни услуги;
- й) рибарство и аквакултура;
- к) горско стопанство и лов;
- л) лотария, хазарт и залагания;

- м) съдебноадминистративни услуги, включително, но не само, услуги във връзка с националната принадлежност;
- н) защита на правата с гражданскоправни средства;
- о) производство на военни материали или оборудване;
- п) експлоатация и управление на речни пристанища, морски пристанища и летища; както и
- р) субсидии.

2. Ако Виетнам приеме или запази в сила дадена мярка след датата на влизане в сила на настоящото споразумение, той не може да изисква от инвеститор от Съюза на основание националната му принадлежност да продаде или да се разпорежи по друг начин с предприятие, съществуващо към момента, в който мярката поражда действие.
